

2026-02

Fintech $\pm^1$ $\cdot \mathbb{E}^1 \pm^0 \hat{A}$
 $\mu \tilde{A} \pm \tilde{A} \zeta \cdot \frac{1}{4} \pm \tilde{A}^1 \frac{1}{4} \hat{A} : \quad \acute{E} \hat{A} \zeta^1 \hat{A} \gg \pm$
 Fintech $\mu \hat{A}^1 \acute{A} \zeta \acute{I} \frac{1}{2} \tilde{A} \tilde{A} \cdot \frac{1}{2} \mu \hat{A} \mu \frac{1}{2} \acute{A}$
 $\tilde{A} \hat{A} \frac{1}{4} \hat{A} \mu \acute{A}^1 \mathbb{E} \zeta \acute{A} \neg \tilde{A} \acute{E} \frac{1}{2} \quad \pm \tilde{A} \pm \frac{1}{2} \pm \gg \acute{E}$

$\mu \zeta \acute{A} \gg \pm^0 \acute{A} \cdot \hat{A} , \bullet \gg \mu \hat{A} , - \acute{A}^1 \zeta \hat{A}$

$\mu \tilde{A} \pm \hat{A} \tilde{A} \hat{A} \zeta^1 \pm^0 \hat{I} \quad \acute{A} \hat{I}^3 \acute{A} \pm \frac{1}{4} \frac{1}{4} \pm \tilde{A} \tilde{A} \cdot \frac{1}{2} \acute{A} \neg \gg \hat{A} \tilde{A} \cdot \quad \mu \acute{A} \zeta \frac{1}{4} - \frac{1}{2} \acute{E} \frac{1}{2} \quad \pm^1 \quad \S \acute{A} \cdot \frac{1}{4} \pm \tilde{A} \zeta \hat{I}^0 \zeta \frac{1}{2} \zeta$
 $\pounds \zeta \zeta \gg \textcircled{Y}^1 \zeta \frac{1}{2} \zeta \frac{1}{4} \hat{I}^0 \hat{I} \frac{1}{2} \cdot \hat{A}^1 \tilde{A} \tilde{A} \cdot \frac{1}{4} \hat{I} \frac{1}{2} \quad \pm^1 \quad ^{1} \zeta \neg^0 \cdot \tilde{A} \cdot \hat{A} , \quad \pm \frac{1}{2} \mu \hat{A}^1 \tilde{A} \tilde{A} \textcircled{R} \frac{1}{4} \hat{I} \zeta \bullet \mu \neg \hat{A} \zeta \gg^1 \hat{A}$

<http://hdl.handle.net/11728/13380>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

**ΣΧΟΛΗ : Σχολή Οικονομικών και Διοικητικών
Επιστημών
(Διαπανεπιστημιακό Πρόγραμμα)**

ΤΙΤΛΟΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ :
**"Fintech και Ψηφιακός Μετασχηματισμός: Πως οι
πλατφόρμες Fintech επιδρούν στην επενδυτική
συμπεριφορά των καταναλωτών".**

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ : Ελευθέριος Τορλακίδης

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΕΠΙΒΛΕΠΩΝΤΑ/ΠΟΥΣΑ :
Αναπλ. Καθηγητής Ιωάννης Χατζηαντωνίου

ΜΗΝΑΣ/ΕΤΟΣ 07/02/2026

**ΣΧΟΛΗ : Σχολή Οικονομικών και Διοικητικών
Επιστημών
(Διαπανεπιστημιακό Πρόγραμμα)**

**ΤΙΤΛΟΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: "Fintech
και Ψηφιακός Μετασχηματισμός : Πως οι
πλατφόρμες Fintech επιδρούν στην επενδυτική
συμπεριφορά των καταναλωτών".**

**Διπλωματική Εργασία η οποία υποβλήθηκε προς
απόκτηση MSc in Data Analytics and Financial
Technology στο Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφος**

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ: Ελευθέριος Τορλακίδης

ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ :

Πρώτος επιβλέπων (Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφος) :

Αναπλ. Καθηγητής Ιωάννης Χατζηαντωνίου

Μέλος Εξεταστικής Επιτροπής: : Αναπλ. Καθηγήτρια

Ευθαλία Ταμπουρατζή

Μέλος Εξεταστικής Επιτροπής : Επικ. Καθηγητής

Δημήτριος Βορτελίνος

ΜΗΝΑΣ/ΕΤΟΣ : 07/02/2026

Πνευματικά δικαιώματα

Copyright © Ελευθέριος Τορλακίδης, έτος κατάθεσης Διπλωματικής Εργασίας 2026

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Η έγκριση της Διπλωματικής Εργασίας από το Πανεπιστήμιο Νεάπολις δεν υποδηλώνει απαραίτητως και αποδοχή των απόψεων του συγγραφέα εκ μέρους του Πανεπιστημίου.

Σελίδα Εγκυρότητας

Όνοματεπώνυμο Φοιτητή: ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΤΟΡΛΑΚΙΔΗΣ

Τίτλος Διπλωματικής Εργασίας: "Fintech και Ψηφιακός Μετασχηματισμός: Πως οι πλατφόρμες Fintech επιδρούν στην επενδυτική συμπεριφορά των καταναλωτών".

Η παρούσα Διπλωματική Εργασία εκπονήθηκε στο πλαίσιο των σπουδών για την απόκτηση εξ αποστάσεως μεταπτυχιακού τίτλου στο Πανεπιστήμιο Νεάπολις και εγκρίθηκε στις 17/02/2026 από τα μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής.

Εξεταστική Επιτροπή:

Πρώτος επιβλέπων (Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφος) : Αναπλ. Καθηγητής Ιωάννης Χατζηαντωνίου

Μέλος Εξεταστικής Επιτροπής: : Αναπλ. Καθηγήτρια Ευθαλία Ταμπουρατζή

Μέλος Εξεταστικής Επιτροπής : Επικ. Καθηγητής Δημήτριος Βορτελίνος

Περιεχόμενα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΕΙΣΑΓΩΓΗ	10
1.1 Η άνοδος των επενδυτικών πλατφορμών FinTech και ο μετασχηματισμός της επενδυτικής εμπειρίας	10
1.2 Ο ρόλος των μικροεπενδυτών και η δημοκρατικοποίηση των επενδύσεων.....	11
1.3 Gamification, ευκολία χρήσης και νέοι προβληματισμοί για την επενδυτική συμπεριφορά.....	12
1.4 Το ερευνητικό κενό και η ανάγκη διερεύνησης της οπτικής των χρηστών	13
1.5 Σκοπός και στόχοι της διπλωματικής εργασίας	14
1.6 Ερευνητικά ερωτήματα	15
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΚΑΙ ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	18
2.1 Χρήση επενδυτικών πλατφορμών FinTech και βασικά μοτίβα συμπεριφοράς	18
2.2 Ηλικία και επενδυτική συμπεριφορά στις ψηφιακές πλατφόρμες	19
2.3 Φύλο, επίπεδο εκπαίδευσης και διαφοροποιήσεις στη χρήση επενδυτικών πλατφορμών FinTech	21
2.4 Ευκολία χρήσης και κατανόηση των εφαρμογών ως παράγοντες υιοθέτησης .	23
2.5 Εμπιστοσύνη, ασφάλεια και πρόθεση συνέχισης χρήσης επενδυτικών πλατφορμών FinTech	24
2.6 Gamification και προσδοκώμενη επίδραση στη συχνότητα και την παρορμητικότητα των επενδύσεων	26
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ	29
3.1 Ερευνητικός σχεδιασμός και προσέγγιση της μελέτης	29
3.2 Μέθοδος συλλογής δεδομένων.....	30
3.3 Δομή και περιεχόμενο του ερωτηματολογίου	31
3.4 Δείγμα της έρευνας.....	32
3.5 Μεταβλητές και δείκτες ανάλυσης	34
3.6 Μέθοδοι ανάλυσης δεδομένων.....	35
3.7 Περιορισμοί της μεθοδολογίας.....	37
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ	39
4.1 Περιγραφή δείγματος και βασικά χαρακτηριστικά των συμμετεχόντων.....	39
4.2 Χρήση επενδυτικών πλατφορμών και βασικά επενδυτικά μοτίβα	43
4.3 Ηλικία και επενδυτική συμπεριφορά.....	51
4.4 Φύλο και διαφοροποιήσεις στην επενδυτική συμπεριφορά.....	54
4.5 Επίπεδο εκπαίδευσης και επενδυτικά μοτίβα χρήσης FinTech πλατφορμών...	57

4.6 Συχνότητα χρήσης επενδυτικών πλατφορμών και ύψος μηνιαίων επενδύσεων	60
4.7 Gamification, συχνότητα χρήσης και παρορμητικότητα στις επενδυτικές αποφάσεις.....	63
4.8 Συνολική σύνθεση των ευρημάτων και σύνδεση με τη βιβλιογραφία	65
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΕΚΤΑΣΕΙΣ.....	66
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	70
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ Σκοπός του παρόντος ερωτηματολογίου είναι η διερεύνηση της χρήσης επενδυτικών πλατφορμών FinTech και της επίδρασής τους στην επενδυτική συμπεριφορά των χρηστών. Η συμμετοχή είναι ανώνυμη και τα δεδομένα θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά για ακαδημαϊκούς σκοπούς.	72
Πίνακας 1 Κατανομή δείγματος κατά φύλο	39
Πίνακας 2 Κατανομή δείγματος κατά ηλικιακή ομάδα	40
Πίνακας 3 Κατανομή δείγματος κατά επίπεδο εκπαίδευσης	41
Πίνακας 4 Κατανομή δείγματος κατά επαγγελματική κατάσταση	42
Πίνακας 5 Συχνότητα επενδύσεων μέσω FinTech πλατφορμών	44
Πίνακας 6 Μηνιαίο ύψος επενδύσεων μέσω FinTech πλατφορμών.....	Error!
Bookmark not defined.	
Πίνακας 7 Χρήση επενδυτικών πλατφορμών FinTech.....	49
Πίνακας 8 Τύποι επενδύσεων μέσω FinTech πλατφορμών.....	50
Πίνακας 9 Κατανομή δείγματος ανά ηλικιακή ομάδα.....	51
Πίνακας 10 Κατανομή δείγματος ανά φύλο.....	54
Πίνακας 11 Κατανομή δείγματος ανά επίπεδο εκπαίδευσης.....	57
Πίνακας 12 Περιγραφικά στατιστικά αντιλήψεων χρηστών FinTech πλατφορμών ..	61
Πίνακας 13 Αντιλήψεις για gamification και παρορμητικότητα	63

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα διπλωματική εργασία διερευνά τη χρήση επενδυτικών πλατφορμών FinTech στην Ελλάδα και την επίδρασή τους στην επενδυτική συμπεριφορά ιδιωτών επενδυτών, με έμφαση στην εμπειρία χρήσης, την ευκολία, την εμπιστοσύνη, την αντιλαμβανόμενη ασφάλεια και τον ρόλο στοιχείων gamification. Η μελέτη καλύπτει ένα ερευνητικό κενό, καθώς η διεθνής βιβλιογραφία εστιάζει συχνά σε τεχνολογικές ή θεσμικές διαστάσεις, ενώ λιγότερο στην υποκειμενική οπτική των χρηστών και ειδικότερα στο ελληνικό πλαίσιο. Η έρευνα υλοποιήθηκε με ποσοτική, διατομεακή προσέγγιση μέσω δομημένου ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου και δείγματος ευκολίας 120 συμμετεχόντων. Τα ευρήματα δείχνουν ότι η επενδυτική δραστηριότητα μέσω FinTech είναι κυρίως περιοδική (εβδομαδιαία/μηνιαία ή και αραιότερη) και συνδέεται κατά βάση με μικρά έως μεσαία ποσά, στοιχείο που συνάδει με την «δημοκρατικοποίηση» των επενδύσεων. Παρατηρούνται διαφοροποιήσεις με βάση την ηλικία, το φύλο και το επίπεδο εκπαίδευσης, τόσο ως προς τη συχνότητα και το ύψος επένδυσης όσο και ως προς τις προτιμήσεις προϊόντων. Παράλληλα, οι συμμετέχοντες αξιολογούν ιδιαίτερα θετικά την ευκολία χρήσης, την κατανόηση λειτουργιών, την εμπιστοσύνη και την ασφάλεια των πλατφορμών και δηλώνουν υψηλή πρόθεση συνέχισης χρήσης. Σε ό,τι αφορά το gamification, οι χρήστες αναγνωρίζουν ότι οι λειτουργίες των εφαρμογών ενθαρρύνουν συχνότερη επένδυση, ωστόσο η αντίληψη ότι αυτό οδηγεί σε παρορμητικές αποφάσεις δεν είναι καθολική και εμφανίζει μεγάλη διακύμανση. Συνολικά, η εργασία καταλήγει ότι οι FinTech πλατφόρμες λειτουργούν ως εργαλεία διευκόλυνσης και ενδυνάμωσης, ενώ η τελική επενδυτική συμπεριφορά προκύπτει από την αλληλεπίδραση τεχνολογικών χαρακτηριστικών και ατομικών/δημογραφικών παραγόντων, υποδεικνύοντας την ανάγκη για ενίσχυση της χρηματοοικονομικής παιδείας και υπεύθυνου σχεδιασμού των εφαρμογών.

ABSTRACT

This dissertation investigates the use of FinTech investment platforms in Greece and their influence on retail investors' behavior, focusing on user experience, ease of use, trust, perceived security, and the role of gamification features. The study addresses a research gap, as prior literature often emphasizes technological or institutional aspects rather than users' subjective perceptions, particularly within the Greek context. The research adopts a quantitative, cross-sectional design using a structured online questionnaire and a convenience sample of 120 respondents. Findings indicate that investing through FinTech platforms is mainly periodic (weekly/monthly or less frequent) and typically involves small to medium monthly amounts, supporting the notion of the "democratization" of investing. Clear differences emerge across age, gender, and education level in terms of investment frequency, invested amounts, and product preferences. Respondents rate platform usability, understanding of core functions, trust, and perceived security very positively and report a high intention to continue using FinTech platforms. Regarding gamification, users largely agree that platform features encourage more frequent investing; however, the perception that ease of use leads to impulsive decisions is not universal and shows substantial variability. Overall, the study concludes that FinTech platforms act as enabling tools, while actual investment behavior is shaped by the interaction between platform design and individual/demographic characteristics, highlighting the importance of financial literacy initiatives and responsible platform design.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 Η άνοδος των επενδυτικών πλατφορμών FinTech και ο μετασχηματισμός της επενδυτικής εμπειρίας

Τα τελευταία χρόνια, η ραγδαία ανάπτυξη των χρηματοοικονομικών τεχνολογιών (Financial Technology – FinTech) έχει επιφέρει σημαντικές αλλαγές στον τρόπο με τον οποίο οι ιδιώτες επενδυτές έρχονται σε επαφή με τις χρηματοπιστωτικές αγορές. Η διάδοση ψηφιακών επενδυτικών πλατφορμών και εφαρμογών για κινητές συσκευές έχει μετασχηματίσει την επενδυτική εμπειρία, καθιστώντας την πιο άμεση, προσβάσιμη και οικονομικά προσιτή σε ευρύτερα στρώματα του πληθυσμού. Σε αντίθεση με τα παραδοσιακά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, οι πλατφόρμες FinTech επιτρέπουν τη διενέργεια συναλλαγών σε πραγματικό χρόνο, με χαμηλότερα κόστη και περιορισμένες διαδικαστικές απαιτήσεις, μειώνοντας σημαντικά τα εμπόδια εισόδου στις αγορές (Philippon, 2016).

Η δυνατότητα επένδυσης μέσω ψηφιακών εφαρμογών έχει οδηγήσει σε μια μορφή «εκδημοκρατισμού» των επενδύσεων, καθώς άτομα χωρίς προηγούμενη εμπειρία ή εξειδικευμένες χρηματοοικονομικές γνώσεις μπορούν πλέον να συμμετέχουν ενεργά στις αγορές κεφαλαίου. Η χρήση φιλικών προς τον χρήστη διεπαφών, η απλοποίηση σύνθετων επενδυτικών διαδικασιών και η παροχή άμεσης πληροφόρησης έχουν συμβάλει στη διεύρυνση της βάσης των επενδυτών, ενισχύοντας ιδιαίτερα τη συμμετοχή των μικροεπενδυτών (Gomber et al., 2018). Το φαινόμενο αυτό έχει λάβει ιδιαίτερη δυναμική μετά την περίοδο της πανδημίας, όπου η αυξημένη ψηφιοποίηση των οικονομικών δραστηριοτήτων επιτάχυνε την υιοθέτηση FinTech λύσεων σε παγκόσμιο επίπεδο.

Παράλληλα, οι επενδυτικές πλατφόρμες FinTech δεν περιορίζονται απλώς στη λειτουργία ενός ψηφιακού καναλιού συναλλαγών, αλλά επαναπροσδιορίζουν συνολικά την εμπειρία του χρήστη. Μέσω εργαλείων οπτικοποίησης δεδομένων, προσωποποιημένων ειδοποιήσεων και άμεσης πρόσβασης σε αγορές και προϊόντα, οι εφαρμογές αυτές δημιουργούν ένα περιβάλλον συνεχούς αλληλεπίδρασης με τις επενδυτικές αποφάσεις. Η επένδυση μετατρέπεται έτσι από μια σποραδική, συχνά διαμεσολαβημένη διαδικασία σε μια καθημερινή δραστηριότητα, ενσωματωμένη στην ψηφιακή ζωή των χρηστών (Arner et al., 2017).

Ωστόσο, ο μετασχηματισμός αυτός της επενδυτικής εμπειρίας εγείρει και νέους προβληματισμούς. Αν και η αυξημένη προσβασιμότητα και ευκολία χρήσης θεωρούνται θετικές εξελίξεις, η συνεχής έκθεση των χρηστών σε επενδυτικές πληροφορίες και η απλοποίηση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων ενδέχεται να επηρεάζουν τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβάνονται τον επενδυτικό κίνδυνο. Η βιβλιογραφία επισημαίνει ότι η τεχνολογική διαμεσολάβηση της επένδυσης μπορεί να μεταβάλει τη συμπεριφορά των ιδιωτών επενδυτών, ενισχύοντας τη συχνότητα συναλλαγών και επηρεάζοντας τη στάση τους απέναντι στον κίνδυνο και την απόδοση (Barber & Odean, 2001).

1.2 Ο ρόλος των μικροεπενδυτών και η δημοκρατικοποίηση των επενδύσεων

Η εξάπλωση των επενδυτικών πλατφορμών FinTech συνδέεται άμεσα με την ενίσχυση του ρόλου των μικροεπενδυτών στις χρηματοπιστωτικές αγορές. Παραδοσιακά, η πρόσβαση σε επενδυτικά προϊόντα και αγορές απαιτούσε σημαντικό αρχικό κεφάλαιο, εξειδικευμένη γνώση ή τη μεσολάβηση χρηματοοικονομικών συμβούλων, γεγονός που λειτουργούσε αποτρεπτικά για μεγάλο μέρος του πληθυσμού. Οι FinTech πλατφόρμες, ωστόσο, μείωσαν δραστικά τα εμπόδια αυτά, επιτρέποντας τη συμμετοχή ιδιωτών επενδυτών με περιορισμένα κεφάλαια και διαφορετικά επίπεδα χρηματοοικονομικής εμπειρίας (Gomber et al., 2018).

Η δυνατότητα επένδυσης μικρών ποσών, η απουσία ή η σημαντική μείωση προμηθειών και η παροχή άμεσης πρόσβασης σε ένα ευρύ φάσμα χρηματοοικονομικών προϊόντων έχουν συμβάλει στη διεύρυνση της επενδυτικής βάσης. Μετοχές, ETFs, ομόλογα, αλλά και πιο σύνθετα προϊόντα, όπως κρυπτονομίσματα και παράγωγα, καθίστανται πλέον προσβάσιμα μέσω μίας μόνο ψηφιακής εφαρμογής. Το φαινόμενο αυτό έχει χαρακτηριστεί στη διεθνή βιβλιογραφία ως «δημοκρατικοποίηση των επενδύσεων», καθώς μετατοπίζει τη συμμετοχή στις αγορές από ένα στενό κύκλο επαγγελματιών σε ένα ευρύτερο και κοινωνικά πιο ετερογενές σύνολο επενδυτών (Philippon, 2016).

Παράλληλα, η αυξημένη συμμετοχή των μικροεπενδυτών συνοδεύεται από σημαντικές διαφοροποιήσεις ως προς τα κίνητρα, τις προσδοκίες και τη συμπεριφορά τους. Σε αντίθεση με τους θεσμικούς επενδυτές, οι ιδιώτες χρήστες FinTech πλατφορμών συχνά επενδύουν με βάση προσωπικούς στόχους, όπως η συμπληρωματική αποταμίευση, η αναζήτηση πρόσθετου εισοδήματος ή ακόμη και η πειραματική ενασχόληση με τις

αγορές. Η βιβλιογραφία επισημαίνει ότι οι μικροεπενδυτές εμφανίζουν συχνότερα συμπεριφορικές προκαταλήψεις, όπως υπερβολική αυτοπεποίθηση και αυξημένη ευαισθησία σε βραχυχρόνιες διακυμάνσεις των τιμών, γεγονός που καθιστά τη μελέτη της συμπεριφοράς τους ιδιαίτερα κρίσιμη (Barber & Odean, 2001).

Στο πλαίσιο αυτό, οι FinTech πλατφόρμες δεν λειτουργούν απλώς ως τεχνολογικά εργαλεία, αλλά ως περιβάλλοντα μέσα στα οποία διαμορφώνεται η επενδυτική ταυτότητα των μικροεπενδυτών. Η συνεχής ροή πληροφοριών, η ευκολία πραγματοποίησης συναλλαγών και η άμεση οπτικοποίηση αποδόσεων μπορούν να ενισχύσουν το ενδιαφέρον και τη συμμετοχή των χρηστών, αλλά ταυτόχρονα ενδέχεται να επηρεάσουν τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβάνονται τον επενδυτικό κίνδυνο και τη μακροχρόνια στρατηγική τους (Thaler, 2016).

1.3 Gamification, ευκολία χρήσης και νέοι προβληματισμοί για την επενδυτική συμπεριφορά

Η σχεδίαση των επενδυτικών πλατφορμών FinTech δεν περιορίζεται στη λειτουργική διευκόλυνση των συναλλαγών, αλλά ενσωματώνει ολοένα και περισσότερο στοιχεία που παραπέμπουν σε πρακτικές gamification. Ειδοποιήσεις σε πραγματικό χρόνο, γραφικές απεικονίσεις αποδόσεων, προσωποποιημένες προτάσεις, απλοποιημένα κουμπιά αγοράς και πώλησης, καθώς και η άμεση οπτικοποίηση κερδών και ζημιών συνθέτουν ένα περιβάλλον έντονης αλληλεπίδρασης με τον χρήστη. Στόχος αυτών των στοιχείων είναι η αύξηση της εμπλοκής και της συχνότητας χρήσης των εφαρμογών, καθιστώντας την επενδυτική διαδικασία πιο ελκυστική και προσιτή (Deterding et al., 2011).

Η ευκολία χρήσης αποτελεί έναν από τους βασικούς παράγοντες υιοθέτησης των FinTech εφαρμογών, όπως υποστηρίζεται και από τα μοντέλα αποδοχής τεχνολογίας. Όταν οι χρήστες αντιλαμβάνονται ότι μπορούν να πραγματοποιήσουν επενδυτικές συναλλαγές χωρίς ιδιαίτερη προσπάθεια ή εξειδικευμένες γνώσεις, είναι περισσότερο πιθανό να ενσωματώσουν τις εφαρμογές αυτές στην καθημερινότητά τους (Davis, 1989). Ωστόσο, η ίδια αυτή ευκολία εγείρει ερωτήματα σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο επηρεάζεται η διαδικασία λήψης επενδυτικών αποφάσεων. Η μείωση των γνωστικών και διαδικαστικών «φραγμών» μπορεί να οδηγήσει σε ταχύτερες αποφάσεις, χωρίς επαρκή αξιολόγηση του κινδύνου ή των μακροχρόνιων συνεπειών.

Η βιβλιογραφία της συμπεριφορικής χρηματοοικονομικής επισημαίνει ότι οι ιδιώτες επενδυτές είναι ιδιαίτερα ευάλωτοι σε ψυχολογικές επιδράσεις και γνωστικές προκαταλήψεις, όπως η παρορμητικότητα, η υπερβολική αυτοπεποίθηση και η τάση υπερβολικής συναλλακτικής δραστηριότητας. Η ύπαρξη gamified στοιχείων στις επενδυτικές εφαρμογές ενδέχεται να ενισχύει αυτές τις συμπεριφορές, καθώς η άμεση ανατροφοδότηση και η συνεχής ροή πληροφοριών μπορούν να δημιουργήσουν την αίσθηση ελέγχου και άμεσης ανταμοιβής (Barber & Odean, 2001). Σε περιόδους έντονης μεταβλητότητας, οι παράγοντες αυτοί μπορεί να αυξήσουν την πιθανότητα παρορμητικών επενδυτικών αποφάσεων, ιδιαίτερα για χρήστες με περιορισμένη εμπειρία.

Παράλληλα, η σχέση μεταξύ gamification και επενδυτικής συμπεριφοράς δεν είναι μονοδιάστατη. Ορισμένες μελέτες υποστηρίζουν ότι η καλύτερη πληροφόρηση και η οπτικοποίηση δεδομένων μπορούν να ενισχύσουν την κατανόηση των αγορών και να βοηθήσουν τους επενδυτές να λαμβάνουν πιο τεκμηριωμένες αποφάσεις, εφόσον οι εφαρμογές χρησιμοποιούνται με κριτικό τρόπο (Thaler, 2016). Το ζήτημα, συνεπώς, δεν αφορά την ίδια την ύπαρξη των ψηφιακών εργαλείων, αλλά τον τρόπο με τον οποίο οι χρήστες αλληλεπιδρούν με αυτά και ενσωματώνουν τις παρεχόμενες πληροφορίες στην επενδυτική τους στρατηγική.

1.4 Το ερευνητικό κενό και η ανάγκη διερεύνησης της οπτικής των χρηστών

Παρά τη ραγδαία εξάπλωση των επενδυτικών πλατφορμών FinTech και το αυξανόμενο ερευνητικό ενδιαφέρον γύρω από τον ρόλο τους στις χρηματοπιστωτικές αγορές, η διεθνής βιβλιογραφία επικεντρώνεται σε μεγάλο βαθμό είτε στις τεχνολογικές καινοτομίες είτε στις επιπτώσεις των FinTech εταιρειών σε μακροοικονομικό και θεσμικό επίπεδο. Πολλές μελέτες εξετάζουν τη συμβολή των ψηφιακών χρηματοοικονομικών υπηρεσιών στη μείωση του κόστους συναλλαγών, στην αύξηση της αποδοτικότητας των αγορών ή στη μεταβολή του ανταγωνισμού στον χρηματοπιστωτικό τομέα (Arner et al., 2017; Philippon, 2016). Ωστόσο, λιγότερη έμφαση δίνεται στην εμπειρική διερεύνηση της οπτικής των ίδιων των χρηστών, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά την καθημερινή τους αλληλεπίδραση με τις επενδυτικές εφαρμογές.

Ειδικότερα, η συμπεριφορά των ιδιωτών επενδυτών στις FinTech πλατφόρμες συχνά αναλύεται έμμεσα, μέσα από δεδομένα συναλλαγών ή αγοραίας δραστηριότητας, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ο τρόπος με τον οποίο οι χρήστες αντιλαμβάνονται τη χρήση των εφαρμογών, την ασφάλεια των συναλλαγών ή τον βαθμό ελέγχου που αισθάνονται κατά τη λήψη επενδυτικών αποφάσεων. Η απουσία αυτής της υποκειμενικής διάστασης δημιουργεί ένα ερευνητικό κενό, καθώς η επενδυτική συμπεριφορά δεν διαμορφώνεται αποκλειστικά από αντικειμενικούς οικονομικούς παράγοντες, αλλά και από ψυχολογικές αντιλήψεις, εμπειρίες και προσδοκίες (Thaler, 2016).

Το ερευνητικό αυτό κενό γίνεται ακόμη πιο έντονο στο ελληνικό πλαίσιο, όπου η εμπειρική βιβλιογραφία σχετικά με τη χρήση επενδυτικών πλατφορμών FinTech παραμένει περιορισμένη. Παρά τη σταδιακή αύξηση της συμμετοχής ιδιωτών επενδυτών στις αγορές μέσω ψηφιακών εφαρμογών, υπάρχουν ελάχιστα δεδομένα που να αποτυπώνουν πώς οι Έλληνες χρήστες βιώνουν αυτή τη νέα επενδυτική πραγματικότητα, ποιες είναι οι βασικές τους ανησυχίες και πώς αντιλαμβάνονται τη σχέση μεταξύ ευκολίας χρήσης και επενδυτικού κινδύνου. Η έλλειψη αυτή καθιστά δύσκολη την εξαγωγή συμπερασμάτων για τις πραγματικές επιπτώσεις των FinTech πλατφορμών στην επενδυτική κουλτούρα και συμπεριφορά στη χώρα.

1.5 Σκοπός και στόχοι της διπλωματικής εργασίας

Λαμβάνοντας υπόψη τη ραγδαία εξάπλωση των επενδυτικών πλατφορμών FinTech, καθώς και τους προβληματισμούς που ανακύπτουν σχετικά με τη συμπεριφορά των ιδιωτών επενδυτών, σκοπός της παρούσας εργασίας είναι η διερεύνηση της εμπειρίας και των αντιλήψεων των χρηστών επενδυτικών εφαρμογών FinTech στην Ελλάδα. Η έρευνα εστιάζει στη φωνή των ίδιων των χρηστών, επιδιώκοντας να καταγράψει τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβάνονται την ευκολία χρήσης, την ασφάλεια, την εμπιστοσύνη και τον βαθμό επιρροής των εφαρμογών αυτών στις επενδυτικές τους αποφάσεις.

Ειδικότερα, η εργασία στοχεύει να αναδείξει πώς δημογραφικά χαρακτηριστικά, όπως η ηλικία, το φύλο και το επίπεδο εκπαίδευσης, σχετίζονται με τη χρήση επενδυτικών πλατφορμών και το ύψος των επενδύμενων ποσών. Παράλληλα, εξετάζεται ο βαθμός στον οποίο οι χρήστες θεωρούν ότι τα χαρακτηριστικά των εφαρμογών, όπως η ευκολία πρόσβασης και τα στοιχεία gamification, επηρεάζουν τη συχνότητα των επενδύσεων

και ενδεχομένως την παρορμητικότητα στη λήψη αποφάσεων. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται επίσης στην πρόθεση συνέχισης χρήσης των FinTech πλατφορμών, ως βασικό δείκτη αποδοχής και ενσωμάτωσης των ψηφιακών αυτών εργαλείων στην επενδυτική πρακτική των ιδιωτών επενδυτών.

Για την επίτευξη των παραπάνω στόχων, η παρούσα μελέτη υιοθετεί εμπειρική προσέγγιση μέσω δομημένου ερωτηματολογίου, το οποίο επιτρέπει τη συστηματική συλλογή δεδομένων σχετικά με τις στάσεις, τις αντιλήψεις και τις αυτοαναφερόμενες συμπεριφορές των χρηστών. Η ανάλυση των δεδομένων αποσκοπεί όχι μόνο στην περιγραφή των βασικών τάσεων, αλλά και στη σύνδεση των ευρημάτων με τη διεθνή βιβλιογραφία της συμπεριφορικής χρηματοοικονομικής και των μοντέλων αποδοχής τεχνολογίας, όπως αυτά έχουν αναπτυχθεί από προηγούμενες μελέτες (Davis, 1989; Thaler, 2016).

Τελικός στόχος της εργασίας είναι να προσφέρει μια συνεκτική και τεκμηριωμένη εικόνα για το πώς οι ιδιώτες επενδυτές στην Ελλάδα βιώνουν τη χρήση των επενδυτικών πλατφορμών FinTech και ποια είναι τα βασικά χαρακτηριστικά της επενδυτικής τους συμπεριφοράς στο νέο αυτό ψηφιακό περιβάλλον. Με τον τρόπο αυτό, η μελέτη φιλοδοξεί να συμβάλει τόσο στην ακαδημαϊκή συζήτηση γύρω από τις FinTech εφαρμογές όσο και στην πρακτική κατανόηση των προκλήσεων και των ευκαιριών που αυτές δημιουργούν για τους επενδυτές και τους παρόχους υπηρεσιών.

1.6 Ερευνητικά ερωτήματα

Στο πλαίσιο του σκοπού και των στόχων της παρούσας διπλωματικής εργασίας, κρίνεται αναγκαία η διατύπωση συγκεκριμένων ερευνητικών ερωτημάτων, τα οποία λειτουργούν ως εννοιολογικός και αναλυτικός οδηγός για την εμπειρική διερεύνηση που ακολουθεί. Τα ερωτήματα αυτά απορρέουν άμεσα από τη θεωρητική συζήτηση που προηγήθηκε σχετικά με την εξάπλωση των επενδυτικών πλατφορμών FinTech, τη δημοκρατικοποίηση των επενδύσεων και τους νέους προβληματισμούς που ανακύπτουν για τη συμπεριφορά των ιδιωτών επενδυτών στο ψηφιακό περιβάλλον. Μέσα από τη διατύπωσή τους επιχειρείται να γεφυρωθεί το χάσμα μεταξύ θεωρίας και εμπειρικής πραγματικότητας, εστιάζοντας στη βιωμένη εμπειρία των ίδιων των χρηστών.

Κεντρικό ερευνητικό ερώτημα της εργασίας είναι πώς οι ιδιώτες επενδυτές στην Ελλάδα χρησιμοποιούν τις επενδυτικές πλατφόρμες FinTech και πώς αντιλαμβάνονται την επίδρασή τους στην επενδυτική τους συμπεριφορά. Η έρευνα επιδιώκει να καταγράψει τα βασικά χαρακτηριστικά της χρήσης των εφαρμογών αυτών, όπως η συχνότητα επενδύσεων, το ύψος των επενδύμενων ποσών και ο τύπος των χρηματοοικονομικών προϊόντων που επιλέγονται, προκειμένου να αποτυπωθεί η σύγχρονη εικόνα της επενδυτικής δραστηριότητας μέσω ψηφιακών πλατφορμών.

Παράλληλα, διερευνάται κατά πόσο δημογραφικοί παράγοντες, όπως το φύλο, η ηλικία και το επίπεδο εκπαίδευσης, σχετίζονται με διαφορετικά μοτίβα επενδυτικής συμπεριφοράς. Η εξέταση αυτών των παραμέτρων αποσκοπεί στο να αναδείξει πιθανές διαφοροποιήσεις μεταξύ ομάδων χρηστών, τόσο ως προς το ύψος και τη συχνότητα των επενδύσεων όσο και ως προς τις επενδυτικές προτιμήσεις, συμβάλλοντας στην κατανόηση του ρόλου των μικροεπενδυτών στο περιβάλλον των FinTech εφαρμογών. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις αντιλήψεις των χρηστών σχετικά με την ευκολία χρήσης, την εμπιστοσύνη και την ασφάλεια των επενδυτικών πλατφορμών. Η εργασία εξετάζει πώς οι παράγοντες αυτοί συνδέονται με τη συνολική εμπειρία χρήσης και κατά πόσο επηρεάζουν την άνεση των επενδυτών στη λήψη αποφάσεων χωρίς τη διαμεσολάβηση ειδικού. Η διερεύνηση αυτή ευθυγραμμίζεται με τα μοντέλα αποδοχής τεχνολογίας, τα οποία υποστηρίζουν ότι η αντιλαμβανόμενη ευκολία και αξιοπιστία αποτελούν κρίσιμους παράγοντες υιοθέτησης και διατήρησης της χρήσης ψηφιακών συστημάτων (Davis, 1989).

Επιπλέον, η μελέτη εστιάζει στον ρόλο των χαρακτηριστικών σχεδιασμού των εφαρμογών και των στοιχείων gamification, εξετάζοντας κατά πόσο οι χρήστες αντιλαμβάνονται ότι αυτά ενθαρρύνουν συχνότερη επενδυτική δραστηριότητα ή οδηγούν σε παρορμητικές αποφάσεις. Το ερώτημα αυτό συνδέεται άμεσα με τη βιβλιογραφία της συμπεριφορικής χρηματοοικονομικής, η οποία επισημαίνει ότι η απλοποίηση και η ταχύτητα των συναλλαγών μπορούν να επηρεάσουν τον τρόπο με τον οποίο οι ιδιώτες επενδυτές αντιλαμβάνονται τον κίνδυνο και τη διαδικασία λήψης αποφάσεων (Barber & Odean, 2001; Thaler, 2016).

Τέλος, η εργασία διερευνά την πρόθεση συνέχισης χρήσης των επενδυτικών πλατφορμών FinTech και τους παράγοντες που τη διαμορφώνουν. Η πρόθεση αυτή αντιμετωπίζεται ως βασικός δείκτης αποδοχής και ενσωμάτωσης των ψηφιακών

επενδυτικών εφαρμογών στην επενδυτική πρακτική των χρηστών και εξετάζεται σε συνάρτηση με την εμπειρία χρήσης, την εμπιστοσύνη και τις αντιλαμβανόμενες επιπτώσεις των εφαρμογών στη συμπεριφορά τους.

Τα παραπάνω ερευνητικά ερωτήματα καθορίζουν τη δομή της εμπειρικής ανάλυσης που ακολουθεί και αποτελούν τη βάση για την παρουσίαση και ερμηνεία των αποτελεσμάτων του ερωτηματολογίου. Μέσα από την απάντησή τους, η εργασία επιδιώκει να προσφέρει μια συνεκτική αφήγηση που ξεκινά από τις προσδοκίες και τις θεωρητικές επισημάνσεις της βιβλιογραφίας και καταλήγει σε συγκεκριμένα εμπειρικά συμπεράσματα για τον τρόπο με τον οποίο οι ιδιώτες επενδυτές βιώνουν τη χρήση των FinTech πλατφορμών στην πράξη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΚΑΙ ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

2.1 Χρήση επενδυτικών πλατφορμών FinTech και βασικά μοτίβα συμπεριφοράς

Η χρήση επενδυτικών πλατφορμών FinTech από ιδιώτες επενδυτές έχει αναδειχθεί τα τελευταία χρόνια σε ένα από τα πλέον δυναμικά πεδία μελέτης στη διεθνή βιβλιογραφία, καθώς συνδυάζει τεχνολογική καινοτομία με μεταβολές στην επενδυτική συμπεριφορά. Οι ψηφιακές αυτές πλατφόρμες διαφοροποιούνται ουσιαστικά από τις παραδοσιακές μορφές επένδυσης, καθώς προσφέρουν άμεση πρόσβαση στις αγορές, χαμηλό κόστος συναλλαγών και ευελιξία στη διαχείριση κεφαλαίων, χαρακτηριστικά που επηρεάζουν τον τρόπο και την ένταση με την οποία οι χρήστες επενδύουν (Philippon, 2016; Gomber et al., 2018). Η βιβλιογραφία συγκλίνει στο ότι οι FinTech εφαρμογές έχουν συμβάλει στη διεύρυνση της επενδυτικής βάσης, προσελκύοντας κυρίως ιδιώτες επενδυτές που στο παρελθόν είτε δεν συμμετείχαν στις αγορές είτε επένδυαν περιορισμένα.

Ένα από τα βασικά μοτίβα που αναδεικνύονται σε προηγούμενες μελέτες αφορά το ύψος των επενδύμενων ποσών. Πολλές έρευνες δείχνουν ότι οι χρήστες FinTech πλατφορμών τείνουν να επενδύουν μικρά έως μεσαία ποσά, αξιοποιώντας τη δυνατότητα κλασματικών επενδύσεων και χαμηλών προμηθειών (OECD, 2020). Η επένδυση μέσω ψηφιακών εφαρμογών δεν απαιτεί πλέον σημαντικό αρχικό κεφάλαιο, γεγονός που ευνοεί τη σταδιακή και συχνά πειραματική συμμετοχή στις αγορές. Σύμφωνα με τον Philippon (2016), το χαμηλό κόστος και η ευκολία εισόδου λειτουργούν ως βασικοί καταλύτες για τη συμμετοχή μικροεπενδυτών, οι οποίοι προτιμούν να διαχειρίζονται μικρότερα ποσά, ιδιαίτερα στα αρχικά στάδια της επενδυτικής τους δραστηριότητας.

Παράλληλα, η συχνότητα των επενδύσεων μέσω FinTech πλατφορμών παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Αν και η συνεχής διαθεσιμότητα των αγορών και η άμεση εκτέλεση συναλλαγών θα μπορούσαν θεωρητικά να οδηγήσουν σε καθημερινή ή πολύ συχνή επενδυτική δραστηριότητα, η βιβλιογραφία δείχνει ότι οι περισσότεροι ιδιώτες επενδυτές υιοθετούν μια πιο συγκρατημένη προσέγγιση. Έρευνες καταγράφουν ότι η επενδυτική δραστηριότητα πραγματοποιείται κυρίως σε εβδομαδιαία ή μηνιαία βάση, με την καθημερινή συναλλακτική συμπεριφορά να περιορίζεται σε μικρότερο ποσοστό

χρηστών (Barber & Odean, 2001; Glaser & Weber, 2007). Το εύρημα αυτό υποδηλώνει ότι, παρά την τεχνολογική ευκολία, οι περισσότεροι χρήστες δεν μετατρέπουν την επένδυση σε συνεχή δραστηριότητα, αλλά τη διατηρούν ως περιοδική πρακτική ενταγμένη στον ευρύτερο οικονομικό τους προγραμματισμό.

Όσον αφορά τα επενδυτικά προϊόντα που επιλέγονται μέσω των FinTech πλατφορμών, η βιβλιογραφία αναδεικνύει μια τάση διαφοροποίησης, με τους χρήστες να αξιοποιούν τόσο παραδοσιακά όσο και πιο σύγχρονα χρηματοοικονομικά εργαλεία. Μετοχές και ETFs αποτελούν συχνές επιλογές, καθώς συνδυάζουν σχετική διαφάνεια και δυνατότητα μακροχρόνιας επένδυσης, ενώ ταυτόχρονα παρατηρείται αυξημένο ενδιαφέρον για κρυπτονομίσματα και παράγωγα προϊόντα, τα οποία προσφέρουν υψηλότερες προσδοκώμενες αποδόσεις αλλά και αυξημένο κίνδυνο (Baur et al., 2018; Corbet et al., 2018). Η δυνατότητα πρόσβασης σε τόσο διαφορετικά προϊόντα μέσα από μία μόνο εφαρμογή ενισχύει τη λογική της ευελιξίας και της εξατομίκευσης της επενδυτικής εμπειρίας.

Σημαντικό στοιχείο των βασικών μοτίβων χρήσης αποτελεί και ο τρόπος με τον οποίο οι ιδιώτες επενδυτές αντιλαμβάνονται τον ρόλο των FinTech πλατφορμών στην επενδυτική τους δραστηριότητα. Η βιβλιογραφία δείχνει ότι οι πλατφόρμες αυτές χρησιμοποιούνται συχνά ως συμπληρωματικό εργαλείο επένδυσης και όχι αποκλειστικά ως μοναδικό κανάλι χρηματοοικονομικής διαχείρισης (Gomber et al., 2018). Πολλοί χρήστες τις αξιοποιούν για να παρακολουθούν τις αγορές, να πραγματοποιούν επιλεγμένες συναλλαγές ή να δοκιμάζουν νέες επενδυτικές επιλογές, διατηρώντας παράλληλα πιο παραδοσιακές μορφές αποταμίευσης ή επένδυσης.

2.2 Ηλικία και επενδυτική συμπεριφορά στις ψηφιακές πλατφόρμες

Η ηλικία αποτελεί έναν από τους πλέον συστηματικά μελετημένους δημογραφικούς παράγοντες στη βιβλιογραφία που αφορά τη χρήση ψηφιακών χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και ειδικότερα των επενδυτικών πλατφορμών FinTech. Οι διαφοροποιήσεις μεταξύ ηλικιακών ομάδων δεν σχετίζονται μόνο με το επίπεδο τεχνολογικής εξοικείωσης, αλλά και με βαθύτερα χαρακτηριστικά που αφορούν τη στάση απέναντι στον κίνδυνο, τον χρονικό ορίζοντα των επενδύσεων και τους επενδυτικούς στόχους των ιδιωτών επενδυτών (Lusardi & Mitchell, 2014).

Η διεθνής βιβλιογραφία δείχνει ότι οι νεότερες ηλικιακές ομάδες εμφανίζουν υψηλότερη εξοικείωση με τις ψηφιακές τεχνολογίες και μεγαλύτερη προθυμία υιοθέτησης νέων εφαρμογών, συμπεριλαμβανομένων των FinTech επενδυτικών πλατφορμών. Η χρήση smartphones και εφαρμογών αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της καθημερινότητάς τους, γεγονός που μειώνει τα αντιλαμβανόμενα τεχνολογικά εμπόδια και διευκολύνει τη συμμετοχή τους στις κεφαλαιαγορές μέσω ψηφιακών μέσων (Venkatesh et al., 2012). Ως αποτέλεσμα, οι νεότεροι επενδυτές τείνουν να χρησιμοποιούν συχνότερα επενδυτικές εφαρμογές, να πειραματίζονται με διαφορετικά χρηματοοικονομικά προϊόντα και να αξιοποιούν τις δυνατότητες που προσφέρουν οι πλατφόρμες για άμεση πρόσβαση στις αγορές.

Ωστόσο, η αυξημένη τεχνολογική άνεση των νεότερων χρηστών δεν συνοδεύεται απαραίτητα από υψηλότερα επενδυόμενα ποσά. Αντίθετα, πολλές μελέτες υποστηρίζουν ότι οι νεότερες ηλικιακές ομάδες επενδύουν κατά κανόνα μικρότερα ποσά, γεγονός που συνδέεται τόσο με περιορισμένο διαθέσιμο εισόδημα όσο και με τη σταδιακή προσέγγιση της επένδυσης ως μαθησιακή διαδικασία (Lusardi & Mitchell, 2014; OECD, 2020). Οι FinTech πλατφόρμες, με τη δυνατότητα επένδυσης μικρών ποσών και τη χαμηλή απαίτηση αρχικού κεφαλαίου, λειτουργούν ως ιδανικό περιβάλλον εισαγωγής των νεότερων χρηστών στον κόσμο των επενδύσεων.

Αντίθετα, οι μεγαλύτερες ηλικιακές ομάδες εμφανίζονται, σύμφωνα με τη βιβλιογραφία, πιο συγκρατημένες τόσο ως προς τη χρήση των ψηφιακών επενδυτικών εφαρμογών όσο και ως προς τη συχνότητα των συναλλαγών. Αν και η τεχνολογική υιοθέτηση αυξάνεται σταδιακά και σε αυτές τις ηλικίες, οι μεγαλύτεροι επενδυτές τείνουν να αξιολογούν πιο προσεκτικά τους κινδύνους και να διατηρούν μεγαλύτερη έμφαση στη σταθερότητα και στη μακροχρόνια διατήρηση κεφαλαίου (Barber & Odean, 2001). Η επενδυτική τους συμπεριφορά χαρακτηρίζεται συχνά από χαμηλότερη συχνότητα συναλλαγών και προτίμηση σε πιο παραδοσιακά ή λιγότερο μεταβλητά χρηματοοικονομικά προϊόντα.

Η ηλικία συνδέεται επίσης με διαφοροποιήσεις ως προς την ανοχή στον επενδυτικό κίνδυνο. Νεότεροι επενδυτές τείνουν να εμφανίζουν υψηλότερη ανοχή στον κίνδυνο και μεγαλύτερη διάθεση για πειραματισμό, γεγονός που τους καθιστά πιο δεκτικούς σε προϊόντα όπως τα κρυπτονομίσματα ή τα παράγωγα (Baur et al., 2018). Αντίθετα, οι μεγαλύτερες ηλικιακές ομάδες συχνά επιλέγουν επενδυτικές στρατηγικές που

στοχεύουν στη διατήρηση κεφαλαίου και στη μείωση της μεταβλητότητας, στοιχείο που αντανακλάται τόσο στην επιλογή προϊόντων όσο και στη συχνότητα επενδύσεων. Ιδιαίτερη σημασία έχει και ο ρόλος της ηλικίας στη σχέση μεταξύ τεχνολογικής ευκολίας και επενδυτικής συμπεριφοράς. Η βιβλιογραφία υποστηρίζει ότι οι νεότεροι χρήστες είναι περισσότερο ευάλωτοι στις επιδράσεις του σχεδιασμού των εφαρμογών, όπως οι ειδοποιήσεις και τα στοιχεία gamification, καθώς αλληλεπιδρούν συχνότερα με τις ψηφιακές πλατφόρμες και ενσωματώνουν τη χρήση τους στην καθημερινότητά τους (Deterding et al., 2011; Thaler, 2016). Αυτό δεν σημαίνει απαραίτητα ότι οδηγούνται σε παρορμητικές αποφάσεις, αλλά ότι η τεχνολογική μορφή της επένδυσης παίζει πιο ενεργό ρόλο στη διαμόρφωση της συμπεριφοράς τους σε σύγκριση με μεγαλύτερους χρήστες, οι οποίοι συχνά διατηρούν πιο αποστασιοποιημένη στάση.

2.3 Φύλο, επίπεδο εκπαίδευσης και διαφοροποιήσεις στη χρήση επενδυτικών πλατφορμών FinTech

Το φύλο και το επίπεδο εκπαίδευσης αποτελούν δύο ακόμη δημογραφικές μεταβλητές που έχουν απασχολήσει εκτενώς τη διεθνή βιβλιογραφία σχετικά με την επενδυτική συμπεριφορά και τη χρήση ψηφιακών χρηματοοικονομικών υπηρεσιών. Αν και τα ευρήματα δεν είναι πάντοτε ομοιογενή, αρκετές μελέτες υποδεικνύουν ότι οι παράγοντες αυτοί μπορούν να επηρεάσουν τόσο τη στάση απέναντι στον επενδυτικό κίνδυνο όσο και τον τρόπο αλληλεπίδρασης των χρηστών με τις FinTech πλατφόρμες (Lusardi & Mitchell, 2014; Barber & Odean, 2001).

Ως προς το φύλο, η βιβλιογραφία της χρηματοοικονομικής συμπεριφοράς έχει καταγράψει διαχρονικά διαφοροποιήσεις στη στάση απέναντι στον κίνδυνο και στη συχνότητα συναλλαγών. Πολλές έρευνες δείχνουν ότι οι άνδρες επενδυτές τείνουν να εμφανίζουν υψηλότερη ανοχή στον κίνδυνο και μεγαλύτερη συναλλακτική δραστηριότητα σε σύγκριση με τις γυναίκες, γεγονός που συχνά αποδίδεται σε υψηλότερα επίπεδα υπερβολικής αυτοπεποίθησης (Barber & Odean, 2001). Αντίθετα, οι γυναίκες επενδύτριες εμφανίζονται, κατά μέσο όρο, πιο συγκρατημένες, με έμφαση στη σταθερότητα και στη μακροχρόνια διατήρηση κεφαλαίου. Οι διαφοροποιήσεις αυτές δεν σημαίνουν απαραίτητα χαμηλότερη αποτελεσματικότητα, καθώς αρκετές μελέτες δείχνουν ότι η χαμηλότερη συχνότητα συναλλαγών μπορεί να συνδέεται με καλύτερες καθαρές αποδόσεις.

Στο περιβάλλον των FinTech επενδυτικών πλατφορμών, οι παραπάνω διαφοροποιήσεις ενδέχεται να αποκτούν νέα χαρακτηριστικά. Η ευκολία πρόσβασης και η απλοποίηση της επενδυτικής διαδικασίας μπορούν να μειώσουν παραδοσιακά εμπόδια συμμετοχής και να ενισχύσουν τη συμμετοχή και των γυναικών στις κεφαλαιαγορές (OECD, 2020). Ωστόσο, η βιβλιογραφία αφήνει ανοιχτό το ενδεχόμενο ότι οι διαφοροποιήσεις ως προς την επιλογή προϊόντων, τη συχνότητα επενδύσεων και το ύψος των επενδύμενων ποσών εξακολουθούν να υφίστανται, ακόμη και στο ψηφιακό περιβάλλον. Για παράδειγμα, άνδρες χρήστες ενδέχεται να προτιμούν πιο ριψοκίνδυνα προϊόντα, όπως κρυπτονομίσματα ή παράγωγα, ενώ γυναίκες χρήστες να στρέφονται συχνότερα σε πιο σταθερές επιλογές, όπως ETFs ή ομόλογα (Baur et al., 2018; Corbet et al., 2018).

Το επίπεδο εκπαίδευσης αποτελεί επίσης κρίσιμο παράγοντα στη διαμόρφωση της επενδυτικής συμπεριφοράς και της χρήσης FinTech πλατφορμών. Η χρηματοοικονομική παιδεία, η οποία συχνά συνδέεται με το μορφωτικό επίπεδο, έχει αναγνωριστεί ως βασικός προσδιοριστικός παράγοντας της ικανότητας των ατόμων να κατανοούν επενδυτικά προϊόντα, να αξιολογούν τον κίνδυνο και να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις (Lusardi & Mitchell, 2014). Χρήστες με υψηλότερο επίπεδο εκπαίδευσης τείνουν να εμφανίζουν μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση στη χρήση επενδυτικών εφαρμογών και αυξημένη διάθεση για διαφοροποίηση χαρτοφυλακίου.

Παράλληλα, η βιβλιογραφία δείχνει ότι άτομα με χαμηλότερο επίπεδο εκπαίδευσης δεν αποκλείονται από τη χρήση FinTech πλατφορμών, αλλά συχνά υιοθετούν διαφορετικά μοτίβα χρήσης. Οι απλοποιημένες διεπαφές και η αυτοματοποίηση των διαδικασιών μειώνουν τη γνωστική πολυπλοκότητα της επένδυσης, καθιστώντας τις πλατφόρμες προσβάσιμες και σε χρήστες χωρίς εξειδικευμένες γνώσεις (Davis, 1989; Venkatesh et al., 2012). Ωστόσο, η βιβλιογραφία επισημαίνει ότι η περιορισμένη χρηματοοικονομική παιδεία μπορεί να αυξήσει την ευαλωτότητα σε παρορμητικές αποφάσεις ή σε υπερεκτίμηση των δυνατοτήτων της πλατφόρμας, ιδιαίτερα όταν συνδυάζεται με έντονα στοιχεία gamification (Thaler, 2016).

Η αλληλεπίδραση φύλου και εκπαίδευσης με τη χρήση FinTech πλατφορμών δεν είναι μονοδιάστατη και εξαρτάται από το ευρύτερο κοινωνικό και πολιτισμικό πλαίσιο. Σε χώρες με υψηλότερα επίπεδα ψηφιακής ωριμότητας και χρηματοοικονομικής εκπαίδευσης, οι διαφοροποιήσεις αυτές τείνουν να περιορίζονται, χωρίς ωστόσο να

εξαφανίζονται πλήρως (OECD, 2020). Στο ελληνικό πλαίσιο, όπου η εμπειρική βιβλιογραφία παραμένει περιορισμένη, η διερεύνηση των διαφοροποιήσεων με βάση το φύλο και το επίπεδο εκπαίδευσης αποκτά ιδιαίτερη σημασία.

2.4 Ευκολία χρήσης και κατανόηση των εφαρμογών ως παράγοντες υιοθέτησης

Η ευκολία χρήσης και η κατανόηση των λειτουργιών των επενδυτικών πλατφορμών FinTech αποτελούν κεντρικούς παράγοντες στη διεθνή βιβλιογραφία που αφορά την υιοθέτηση και τη διατήρηση της χρήσης ψηφιακών χρηματοοικονομικών υπηρεσιών. Η σημασία τους έχει αναδειχθεί ιδιαίτερα μέσα από τα μοντέλα αποδοχής τεχνολογίας, τα οποία υποστηρίζουν ότι οι χρήστες είναι πιο πιθανό να υιοθετήσουν και να συνεχίσουν να χρησιμοποιούν μια τεχνολογία όταν την αντιλαμβάνονται ως εύκολη στη χρήση και κατανοητή, ανεξάρτητα από το επίπεδο τεχνικής ή εξειδικευμένης γνώσης που διαθέτουν (Davis, 1989; Venkatesh et al., 2012).

Στο πλαίσιο των επενδυτικών εφαρμογών, η ευκολία χρήσης αποκτά ιδιαίτερη βαρύτητα, καθώς η επενδυτική διαδικασία περιλαμβάνει εγγενώς σύνθετες έννοιες, όπως ο κίνδυνος, η απόδοση και η μεταβλητότητα. Οι FinTech πλατφόρμες επιχειρούν να μειώσουν αυτή την πολυπλοκότητα μέσω φιλικών διεπαφών, απλοποιημένων διαδικασιών και οπτικοποιημένης πληροφόρησης. Η βιβλιογραφία υποστηρίζει ότι η απλοποίηση των επενδυτικών ενεργειών μειώνει τη γνωστική προσπάθεια που απαιτείται από τον χρήστη, ενισχύοντας την αίσθηση ελέγχου και αυτονομίας (Davis, 1989; Norman, 2013). Ως αποτέλεσμα, ακόμη και άτομα χωρίς προηγούμενη επενδυτική εμπειρία μπορούν να συμμετέχουν ενεργά στις αγορές μέσω ψηφιακών εφαρμογών.

Η κατανόηση των βασικών λειτουργιών της πλατφόρμας συνδέεται άμεσα με την αντιλαμβανόμενη ευκολία χρήσης, αλλά αποτελεί διακριτή διάσταση. Χρήστες που αισθάνονται ότι κατανοούν τον τρόπο λειτουργίας της εφαρμογής, τις επιλογές που τους προσφέρονται και τις βασικές επενδυτικές έννοιες που παρουσιάζονται, εμφανίζουν μεγαλύτερη άνεση στη λήψη αποφάσεων και υψηλότερη εμπιστοσύνη στη χρήση της πλατφόρμας (Venkatesh et al., 2012). Η βιβλιογραφία δείχνει ότι η κατανόηση αυτή δεν προϋποθέτει απαραίτητα βαθιά χρηματοοικονομική γνώση, αλλά επαρκή εξοικείωση με τον τρόπο παρουσίασης των πληροφοριών και των εργαλείων που προσφέρει η εφαρμογή.

Παράλληλα, η ευκολία χρήσης και η κατανόηση των εφαρμογών συνδέονται με τη συχνότητα και την ένταση της επενδυτικής δραστηριότητας. Έρευνες δείχνουν ότι όταν οι χρήστες αντιλαμβάνονται τις επενδυτικές εφαρμογές ως εύχρηστες και κατανοητές, είναι πιο πιθανό να πραγματοποιούν επενδύσεις συχνότερα και να εξερευνούν περισσότερες λειτουργίες της πλατφόρμας (Glaser & Weber, 2007). Η χαμηλή αντιλαμβανόμενη δυσκολία μειώνει τους ψυχολογικούς φραγμούς που συνδέονται με τη λήψη επενδυτικών αποφάσεων και ενθαρρύνει τη συμμετοχή, ιδιαίτερα σε περιβάλλοντα όπου οι αγορές είναι άμεσα προσβάσιμες.

Ωστόσο, η βιβλιογραφία επισημαίνει ότι η υπερβολική έμφαση στην ευκολία χρήσης μπορεί να έχει και ανεπιθύμητες επιπτώσεις. Η υπεραπλούστευση της επενδυτικής διαδικασίας ενδέχεται να οδηγήσει σε υποεκτίμηση του επενδυτικού κινδύνου και σε αίσθηση ψευδούς ασφάλειας, ιδιαίτερα για λιγότερο έμπειρους χρήστες (Kahneman, 2011; Thaler, 2016). Όταν οι επενδυτικές αποφάσεις παρουσιάζονται ως γρήγορες και εύκολες, χωρίς επαρκή έμφαση στις πιθανές απώλειες ή στις μακροχρόνιες συνέπειες, οι χρήστες μπορεί να οδηγηθούν σε βιαστικές ή ανεπαρκώς τεκμηριωμένες επιλογές. Στο πλαίσιο αυτό, η ευκολία χρήσης λειτουργεί ως διττός παράγοντας. Από τη μία πλευρά, ενισχύει την υιοθέτηση και τη συμμετοχή των ιδιωτών επενδυτών στις αγορές, συμβάλλοντας στη δημοκρατικοποίηση των επενδύσεων. Από την άλλη πλευρά, μπορεί να επηρεάσει τον τρόπο με τον οποίο οι χρήστες αντιλαμβάνονται την επενδυτική διαδικασία, μετατοπίζοντας την έμφαση από τη στρατηγική και τη μακροχρόνια σκέψη προς τη βραχυπρόθεσμη δράση (Thaler, 2016). Η ισορροπία μεταξύ ευκολίας και επαρκούς πληροφόρησης αναδεικνύεται, επομένως, ως κρίσιμο ζήτημα στη σχεδίαση και χρήση των FinTech επενδυτικών πλατφορμών.

2.5 Εμπιστοσύνη, ασφάλεια και πρόθεση συνέχισης χρήσης επενδυτικών πλατφορμών FinTech

Η εμπιστοσύνη και η αντίληψη ασφάλειας αποτελούν κρίσιμους παράγοντες για την υιοθέτηση και, κυρίως, για τη διατήρηση της χρήσης ψηφιακών χρηματοοικονομικών υπηρεσιών. Σε αντίθεση με τις παραδοσιακές επενδυτικές υπηρεσίες, όπου η φυσική παρουσία και η διαχρονική σχέση με τον χρηματοπιστωτικό οργανισμό λειτουργούν ως μηχανισμοί ενίσχυσης της εμπιστοσύνης, οι FinTech επενδυτικές πλατφόρμες καλούνται να οικοδομήσουν αίσθημα αξιοπιστίας σε ένα πλήρως ψηφιακό και συχνά

απρόσωπο περιβάλλον (Gefen et al., 2003). Η ανάγκη αυτή καθιστά την εμπιστοσύνη έναν από τους βασικότερους προσδιοριστικούς παράγοντες της πρόθεσης συνέχισης χρήσης των εφαρμογών αυτών.

Η διεθνής βιβλιογραφία υποστηρίζει ότι η εμπιστοσύνη στις ψηφιακές πλατφόρμες σχετίζεται με την πεποίθηση των χρηστών ότι η εφαρμογή λειτουργεί με διαφάνεια, τεχνική αξιοπιστία και προς το συμφέρον τους. Οι χρήστες καλούνται να εμπιστευθούν όχι μόνο την τεχνολογία, αλλά και τον πάροχο της υπηρεσίας, καθώς αναθέτουν τη διαχείριση προσωπικών και ιδιαίτερα ευαίσθητων οικονομικών δεδομένων (Pavlou, 2003). Σε αυτό το πλαίσιο, η εμπιστοσύνη λειτουργεί ως μηχανισμός μείωσης της αντιλαμβανόμενης αβεβαιότητας και του κινδύνου, διευκολύνοντας τη λήψη αποφάσεων και ενισχύοντας τη θετική στάση απέναντι στις FinTech επενδυτικές εφαρμογές (Gefen et al., 2003; Venkatesh et al., 2012).

Ιδιαίτερη σημασία αποκτά και η αντίληψη ασφάλειας των συναλλαγών και της προστασίας των δεδομένων. Η αυξανόμενη ψηφιοποίηση των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών έχει συνοδευτεί από αυξημένες ανησυχίες σχετικά με κυβερνοεπιθέσεις, παραβιάσεις δεδομένων και ηλεκτρονική απάτη. Έρευνες δείχνουν ότι η αίσθηση ασφάλειας επηρεάζει άμεσα τόσο την αρχική υιοθέτηση όσο και τη μακροχρόνια χρήση των FinTech υπηρεσιών, καθώς οι χρήστες εμφανίζονται απρόθυμοι να συνεχίσουν να χρησιμοποιούν πλατφόρμες τις οποίες θεωρούν ευάλωτες ή μη αξιόπιστες (Kim et al., 2010; OECD, 2020). Η ύπαρξη μηχανισμών όπως η κρυπτογράφηση, η πολυπαραγοντική ταυτοποίηση και οι σαφείς πολιτικές προστασίας δεδομένων ενισχύει την αντιλαμβανόμενη ασφάλεια και, κατ' επέκταση, την εμπιστοσύνη των χρηστών.

Η εμπιστοσύνη και η ασφάλεια δεν λειτουργούν ανεξάρτητα από την ευκολία χρήσης, αλλά αλληλεπιδρούν δυναμικά με αυτήν. Η βιβλιογραφία υποστηρίζει ότι όταν μια εφαρμογή είναι εύχρηστη και κατανοητή, οι χρήστες τείνουν να την αντιλαμβάνονται και ως πιο αξιόπιστη, καθώς μειώνεται η αίσθηση τεχνικής αβεβαιότητας ή ελέγχου από «αδιαφανείς» μηχανισμούς (Davis, 1989; Pavlou, 2003). Αντίθετα, περίπλοκες ή δυσνόητες διεπαφές μπορεί να ενισχύσουν την καχυποψία και να αυξήσουν τον αντιλαμβανόμενο κίνδυνο, ακόμη και αν η πλατφόρμα πληροί υψηλά τεχνικά πρότυπα ασφάλειας.

Σημαντικό στοιχείο στη μελέτη των FinTech επενδυτικών πλατφορμών αποτελεί η πρόθεση συνέχισης χρήσης, η οποία θεωρείται βασικός δείκτης επιτυχίας και βιωσιμότητας των ψηφιακών χρηματοοικονομικών υπηρεσιών. Σύμφωνα με τα μοντέλα αποδοχής τεχνολογίας και τις επεκτάσεις τους, η πρόθεση συνέχισης χρήσης επηρεάζεται άμεσα από τη συνολική εμπειρία του χρήστη, την αντιλαμβανόμενη χρησιμότητα, την ευκολία χρήσης και, κυρίως, την εμπιστοσύνη και την ασφάλεια (Venkatesh et al., 2012). Σε επενδυτικά περιβάλλοντα, όπου ο οικονομικός κίνδυνος είναι εγγενής, οι παράγοντες αυτοί αποκτούν ακόμη μεγαλύτερη σημασία.

Η βιβλιογραφία δείχνει ότι χρήστες που αισθάνονται ασφαλείς και εμπιστεύονται τις επενδυτικές πλατφόρμες είναι πιο πρόθυμοι να ενσωματώσουν τις εφαρμογές αυτές στη μακροχρόνια επενδυτική τους πρακτική, ακόμη και όταν αναγνωρίζουν την ύπαρξη επενδυτικού κινδύνου (Gefen et al., 2003; Kim et al., 2010). Η αποδοχή του κινδύνου δεν λειτουργεί απαραίτητα αποτρεπτικά, εφόσον οι χρήστες πιστεύουν ότι η πλατφόρμα παρέχει επαρκή πληροφόρηση, διαφάνεια και προστασία. Αντίθετα, η έλλειψη εμπιστοσύνης μπορεί να οδηγήσει σε εγκατάλειψη της χρήσης, ακόμη και όταν οι τεχνολογικές δυνατότητες της εφαρμογής είναι προηγμένες.

Με βάση τα παραπάνω, η διεθνής βιβλιογραφία διαμορφώνει σαφείς θεωρητικές προσδοκίες ως προς τη σχέση εμπιστοσύνης, ασφάλειας και πρόθεσης συνέχισης χρήσης των FinTech επενδυτικών πλατφορμών. Αναμένεται ότι οι χρήστες που αντιλαμβάνονται υψηλά επίπεδα ασφάλειας και εμπιστεύονται την πλατφόρμα θα δηλώνουν ισχυρότερη πρόθεση να συνεχίσουν τη χρήση της στο μέλλον. Οι προσδοκίες αυτές αποτελούν βασικό άξονα της εμπειρικής ανάλυσης της παρούσας μελέτης, καθώς εξετάζονται άμεσα μέσα από τις σχετικές κλίμακες του ερωτηματολογίου και συνδέονται με τη συνολική στάση των χρηστών απέναντι στις επενδυτικές εφαρμογές FinTech.

2.6 Gamification και προσδοκώμενη επίδραση στη συχνότητα και την παρορμητικότητα των επενδύσεων

Η ενσωμάτωση στοιχείων gamification στις επενδυτικές πλατφόρμες FinTech αποτελεί ένα από τα πιο συζητημένα φαινόμενα της σύγχρονης χρηματοοικονομικής τεχνολογίας, καθώς μεταβάλλει ουσιαστικά τον τρόπο με τον οποίο οι χρήστες αλληλεπιδρούν με τις αγορές και λαμβάνουν επενδυτικές αποφάσεις. Ο όρος

gamification αναφέρεται στη χρήση μηχανισμών και στοιχείων σχεδιασμού που προέρχονται από τα παιχνίδια, όπως ειδοποιήσεις σε πραγματικό χρόνο, οπτικοποίηση αποδόσεων, άμεση ανατροφοδότηση, σύμβολα επίτευξης και απλοποιημένες διεπαφές, με στόχο την αύξηση της εμπλοκής και της συμμετοχής των χρηστών (Deterding et al., 2011). Στο πλαίσιο των επενδυτικών εφαρμογών, τα στοιχεία αυτά δεν περιορίζονται στη βελτίωση της εμπειρίας χρήστη, αλλά επηρεάζουν άμεσα τη συμπεριφορά και τη συχνότητα των συναλλαγών.

Η βιβλιογραφία της συμπεριφορικής χρηματοοικονομικής υποστηρίζει ότι η μορφή παρουσίασης των πληροφοριών και η αλληλεπίδραση με την τεχνολογία μπορούν να επηρεάσουν τη διαδικασία λήψης αποφάσεων, ιδιαίτερα σε περιβάλλοντα υψηλής αβεβαιότητας όπως οι χρηματοπιστωτικές αγορές (Kahneman, 2011; Thaler, 2016). Οι FinTech πλατφόρμες, μέσω της συνεχούς ροής πληροφοριών και της άμεσης εκτέλεσης συναλλαγών, δημιουργούν ένα περιβάλλον όπου οι επενδυτικές αποφάσεις μπορούν να λαμβάνονται γρήγορα και με περιορισμένο χρόνο σκέψης. Η ύπαρξη ειδοποιήσεων για μεταβολές τιμών ή αποδόσεων μπορεί να ενισχύσει την αίσθηση επείγοντος, οδηγώντας τους χρήστες σε ταχύτερες και ενίοτε λιγότερο στοχαστικές αποφάσεις (Lo et al., 2005).

Ένα από τα βασικά ζητήματα που αναδεικνύονται στη βιβλιογραφία αφορά τη σχέση μεταξύ gamification και συχνότητας επενδύσεων. Μελέτες δείχνουν ότι οι επενδυτικές εφαρμογές που ενσωματώνουν έντονα στοιχεία αλληλεπίδρασης και άμεσης ανατροφοδότησης τείνουν να ενθαρρύνουν τους χρήστες να ελέγχουν συχνότερα τα χαρτοφυλάκιά τους και να πραγματοποιούν περισσότερες συναλλαγές (Barber & Odean, 2001; Glaser & Weber, 2007). Η επένδυση μετατρέπεται έτσι από μια περιοδική δραστηριότητα σε μια συχνή, σχεδόν καθημερινή πρακτική, ιδιαίτερα για χρήστες με υψηλή ψηφιακή εξοικείωση.

Παράλληλα, η βιβλιογραφία επισημαίνει τον κίνδυνο ενίσχυσης της παρορμητικότητας μέσω των gamified χαρακτηριστικών των εφαρμογών. Η άμεση οπτικοποίηση κερδών και ζημιών, σε συνδυασμό με την ταχύτητα εκτέλεσης των συναλλαγών, μπορεί να ενισχύσει συναισθηματικές αντιδράσεις όπως ο φόβος απώλειας ή η επιθυμία για άμεσο κέρδος. Σύμφωνα με τον Kahneman (2011), οι συνθήκες αυτές ευνοούν τη χρήση διαισθητικών και συναισθηματικών μηχανισμών σκέψης, εις βάρος της αναλυτικής και μακροχρόνιας αξιολόγησης. Σε αυτό το πλαίσιο, οι FinTech εφαρμογές

ενδέχεται να ενισχύουν το φαινόμενο του impulsive trading, δηλαδή τη λήψη επενδυτικών αποφάσεων χωρίς επαρκή στάθμιση του κινδύνου και των μακροπρόθεσμων συνεπειών (Lo et al., 2005).

Ωστόσο, η σχέση μεταξύ gamification και επενδυτικής συμπεριφοράς δεν είναι μονοσήμαντη. Ορισμένες μελέτες υποστηρίζουν ότι η καλύτερη οπτικοποίηση δεδομένων και η άμεση πρόσβαση σε πληροφορίες μπορούν να ενισχύσουν την κατανόηση των αγορών και να βοηθήσουν τους επενδυτές να λαμβάνουν πιο τεκμηριωμένες αποφάσεις, εφόσον οι εφαρμογές χρησιμοποιούνται με κριτικό τρόπο (Thaler, 2016). Σε αυτή την οπτική, το gamification δεν λειτουργεί αποκλειστικά ως μηχανισμός παρόρμησης, αλλά ως εργαλείο ενίσχυσης της εμπλοκής και της μάθησης, ιδιαίτερα για νεότερους ή λιγότερο έμπειρους επενδυτές.

Η βιβλιογραφία αναγνωρίζει επίσης ότι η επίδραση του gamification διαφοροποιείται ανάλογα με τα χαρακτηριστικά των χρηστών. Ηλικία, επίπεδο εμπειρίας και χρηματοοικονομική παιδεία φαίνεται να επηρεάζουν τον βαθμό στον οποίο τα στοιχεία αυτά οδηγούν σε αυξημένη συχνότητα συναλλαγών ή παρορμητικές αποφάσεις (Lusardi & Mitchell, 2014; Thaler, 2016). Νεότεροι και λιγότερο έμπειροι χρήστες εμφανίζονται πιο ευάλωτοι στις επιδράσεις του σχεδιασμού των εφαρμογών, ενώ πιο έμπειροι επενδυτές τείνουν να χρησιμοποιούν τα ψηφιακά εργαλεία με μεγαλύτερη αυτοσυγκράτηση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

3.1 Ερευνητικός σχεδιασμός και προσέγγιση της μελέτης

Η παρούσα διπλωματική εργασία ακολουθεί ποσοτική ερευνητική προσέγγιση και βασίζεται στη συλλογή πρωτογενών δεδομένων μέσω δομημένου ερωτηματολογίου. Η επιλογή της ποσοτικής μεθόδου κρίνεται κατάλληλη, καθώς ο σκοπός της έρευνας είναι η συστηματική αποτύπωση στάσεων, αντιλήψεων και αυτοαναφερόμενων συμπεριφορών χρηστών επενδυτικών πλατφορμών FinTech, καθώς και η διερεύνηση πιθανών διαφοροποιήσεων μεταξύ επιμέρους ομάδων χρηστών. Σύμφωνα με τη σχετική μεθοδολογική βιβλιογραφία, η ποσοτική προσέγγιση ενδείκνυται όταν επιδιώκεται η ανάλυση τάσεων και μοτίβων σε ένα σύνολο παρατηρήσεων, με τρόπο που να επιτρέπει συγκρίσεις και γενικές περιγραφές του φαινομένου (Creswell, 2014). Η έρευνα έχει κυρίως περιγραφικό και διερευνητικό χαρακτήρα. Δεν επιδιώκει τη διατύπωση αιτιωδών σχέσεων ούτε τον έλεγχο σύνθετων οικονομετρικών υποδειγμάτων, αλλά εστιάζει στην κατανόηση του τρόπου με τον οποίο οι χρήστες βιώνουν τη χρήση των επενδυτικών εφαρμογών FinTech και πώς αντιλαμβάνονται την επίδρασή τους στην επενδυτική τους συμπεριφορά. Η διερευνητική αυτή προσέγγιση θεωρείται ιδιαίτερα κατάλληλη σε πεδία όπου το φαινόμενο βρίσκεται σε δυναμική εξέλιξη και η υπάρχουσα εμπειρική γνώση είναι περιορισμένη ή κατακερματισμένη, όπως συμβαίνει στην περίπτωση των FinTech επενδυτικών πλατφορμών (Saunders et al., 2019).

Επιπλέον, ο ερευνητικός σχεδιασμός της μελέτης είναι διατομεακός, καθώς τα δεδομένα συλλέχθηκαν σε μία χρονική στιγμή και αποτυπώνουν τις αντιλήψεις και τις εμπειρίες των συμμετεχόντων κατά το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Η επιλογή αυτή είναι συμβατή με τον σκοπό της εργασίας, δεδομένου ότι στόχος δεν είναι η παρακολούθηση μεταβολών στον χρόνο, αλλά η αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης και των κυρίαρχων τάσεων στη χρήση επενδυτικών πλατφορμών FinTech από ιδιώτες επενδυτές στην Ελλάδα (Bryman, 2016).

Η συνολική ερευνητική προσέγγιση της παρούσας εργασίας ευθυγραμμίζεται με προηγούμενες εμπειρικές μελέτες στον χώρο της συμπεριφορικής χρηματοοικονομικής και της αποδοχής ψηφιακών χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, οι οποίες βασίζονται σε ερωτηματολόγια και αυτοαναφερόμενα δεδομένα για τη διερεύνηση στάσεων, προθέσεων και συμπεριφορών χρηστών (Davis, 1989; Venkatesh et al., 2012). Με τον

τρόπο αυτό, η μελέτη επιδιώκει να προσφέρει μια τεκμηριωμένη και συνεκτική εικόνα της εμπειρίας των χρηστών, χωρίς να υπερβαίνει τα όρια που θέτει ο χαρακτήρας και το εύρος της διπλωματικής εργασίας.

3.2 Μέθοδος συλλογής δεδομένων

Για τους σκοπούς της παρούσας διπλωματικής εργασίας επιλέγεται η συλλογή πρωτογενών δεδομένων μέσω δομημένου ερωτηματολογίου σε ηλεκτρονική μορφή. Η επιλογή της συγκεκριμένης μεθόδου θεωρείται κατάλληλη, καθώς το αντικείμενο της έρευνας αφορά χρήστες επενδυτικών πλατφορμών FinTech, οι οποίοι δραστηριοποιούνται σε ψηφιακό περιβάλλον και διαθέτουν βασική εξοικείωση με διαδικτυακές εφαρμογές. Σύμφωνα με τη μεθοδολογική βιβλιογραφία, τα ηλεκτρονικά ερωτηματολόγια αποτελούν αποτελεσματικό εργαλείο συλλογής δεδομένων όταν το ερευνητικό αντικείμενο συνδέεται άμεσα με τη χρήση ψηφιακών τεχνολογιών (Saunders et al., 2019).

Το ερωτηματολόγιο προβλέπεται να διανεμηθεί διαδικτυακά μέσω ηλεκτρονικών καναλιών επικοινωνίας, με στόχο την προσέγγιση ατόμων που χρησιμοποιούν ή έχουν εμπειρία από επενδυτικές εφαρμογές FinTech. Η συμμετοχή στην έρευνα είναι εθελοντική και δεν συνδέεται με οποιαδήποτε μορφή αμοιβής ή ανταμοιβής. Πριν από τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου, οι συμμετέχοντες ενημερώνονται με σαφήνεια για τον σκοπό της έρευνας, τον ακαδημαϊκό χαρακτήρα της και τη φύση των ερωτήσεων, στοιχείο που συμβάλλει στη διαφάνεια και τη δεοντολογική ορθότητα της ερευνητικής διαδικασίας (Bryman, 2016).

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη διασφάλιση της ανωνυμίας και της εμπιστευτικότητας των δεδομένων. Το ερωτηματολόγιο δεν περιλαμβάνει ερωτήσεις που θα μπορούσαν να οδηγήσουν στην ταυτοποίηση των συμμετεχόντων, ενώ τα δεδομένα που συλλέγονται προορίζονται αποκλειστικά για ερευνητικούς και ακαδημαϊκούς σκοπούς. Η διασφάλιση της ανωνυμίας θεωρείται κρίσιμη σε έρευνες που αφορούν οικονομική συμπεριφορά και προσωπικές επενδυτικές επιλογές, καθώς συμβάλλει στη μείωση της

κοινωνικά επιθυμητής απάντησης και ενισχύει την ειλικρίνεια των συμμετεχόντων (Dillman et al., 2014).

Η έρευνα σχεδιάζεται ως διατομεακή, καθώς τα δεδομένα συλλέγονται σε μία συγκεκριμένη χρονική περίοδο και αποτυπώνουν τις αντιλήψεις και τις εμπειρίες των χρηστών σε δεδομένη χρονική στιγμή. Η διατομεακή αυτή προσέγγιση είναι σύμφωνη με τον διερευνητικό και περιγραφικό χαρακτήρα της μελέτης και θεωρείται επαρκής για την κατανόηση των βασικών τάσεων και μοτίβων που σχετίζονται με τη χρήση επενδυτικών πλατφορμών FinTech (Creswell, 2014).

3.3 Δομή και περιεχόμενο του ερωτηματολογίου

Το ερευνητικό εργαλείο της παρούσας μελέτης είναι ένα δομημένο ερωτηματολόγιο, το οποίο έχει σχεδιαστεί με στόχο τη συστηματική αποτύπωση της χρήσης επενδυτικών πλατφορμών FinTech και της επίδρασής τους στην επενδυτική συμπεριφορά των χρηστών. Η δομή του ερωτηματολογίου ακολουθεί μια λογική κλιμάκωση από γενικά προς πιο εξειδικευμένα ζητήματα, ώστε να διευκολύνεται η κατανόηση των ερωτήσεων και να ενισχύεται η συνοχή των απαντήσεων. Σύμφωνα με τη μεθοδολογική βιβλιογραφία, η σαφής και διαρθρωμένη οργάνωση των ερωτήσεων συμβάλλει στη μείωση της γνωστικής κόπωσης των συμμετεχόντων και βελτιώνει την ποιότητα των συλλεγόμενων δεδομένων (Dillman et al., 2014).

Το ερωτηματολόγιο διαρθρώνεται σε τέσσερα βασικά τμήματα. Το πρώτο τμήμα περιλαμβάνει ερωτήσεις που αφορούν τα δημογραφικά χαρακτηριστικά των συμμετεχόντων, όπως το φύλο, η ηλικιακή ομάδα, το επίπεδο εκπαίδευσης και η επαγγελματική κατάσταση. Οι μεταβλητές αυτές θεωρούνται ιδιαίτερα σημαντικές στη βιβλιογραφία της συμπεριφορικής χρηματοοικονομικής, καθώς έχει διαπιστωθεί ότι δημογραφικοί παράγοντες μπορούν να επηρεάσουν τη στάση απέναντι στον επενδυτικό κίνδυνο, τη συχνότητα επενδύσεων και την επιλογή χρηματοοικονομικών προϊόντων (Barber & Odean, 2001; Lusardi & Mitchell, 2014). Η συμπερίληψή τους επιτρέπει τη διερεύνηση πιθανών διαφοροποιήσεων στη χρήση των FinTech πλατφορμών μεταξύ διαφορετικών ομάδων χρηστών.

Το δεύτερο τμήμα του ερωτηματολογίου επικεντρώνεται στη χρήση επενδυτικών πλατφορμών FinTech και περιλαμβάνει ερωτήσεις σχετικά με το αν οι συμμετέχοντες

χρησιμοποιούν ψηφιακές επενδυτικές εφαρμογές, ποιες πλατφόρμες επιλέγουν, τη συχνότητα των επενδύσεων και το κατά προσέγγιση ύψος των μηνιαίων επενδύμενων ποσών. Οι ερωτήσεις αυτές αποσκοπούν στην αποτύπωση βασικών μοτίβων επενδυτικής συμπεριφοράς και στη χαρτογράφηση του τρόπου με τον οποίο οι χρήστες ενσωματώνουν τις FinTech πλατφόρμες στην επενδυτική τους πρακτική. Η σχετική βιβλιογραφία επισημαίνει ότι παράγοντες όπως η συχνότητα συναλλαγών και το ύψος των επενδύσεων αποτελούν κρίσιμους δείκτες κατανόησης της επενδυτικής δραστηριότητας των ιδιωτών επενδυτών σε ψηφιακά περιβάλλοντα (Glaser & Weber, 2007).

Το τρίτο τμήμα του ερωτηματολογίου αφορά τις στάσεις και τις αντιλήψεις των χρηστών σχετικά με τις επενδυτικές πλατφόρμες FinTech και βασίζεται στη χρήση κλίμακας Likert πέντε βαθμίδων. Οι συμμετέχοντες καλούνται να δηλώσουν τον βαθμό συμφωνίας τους με προτάσεις που σχετίζονται με την ευκολία χρήσης, την κατανόηση των λειτουργιών της εφαρμογής, την εμπιστοσύνη, την ασφάλεια, το κόστος συναλλαγών, την επίδραση των εφαρμογών στη λήψη επενδυτικών αποφάσεων, την παρορμητικότητα και την πρόθεση συνέχισης χρήσης. Η χρήση κλιμάκων Likert θεωρείται κατάλληλη για τη μέτρηση υποκειμενικών αντιλήψεων και στάσεων, καθώς επιτρέπει τη συστηματική ποσοτικοποίησή τους και τη συγκριτική ανάλυση μεταξύ διαφορετικών ομάδων χρηστών (Likert, 1932; Venkatesh et al., 2012).

Το τέταρτο και τελευταίο τμήμα του ερωτηματολογίου περιλαμβάνει ερωτήσεις γενικότερου χαρακτήρα σχετικά με την επενδυτική συμπεριφορά των συμμετεχόντων, όπως οι προτιμώμενοι τύποι επενδυτικών προϊόντων και οι βασικές ανησυχίες που σχετίζονται με τη χρήση επενδυτικών εφαρμογών. Οι ερωτήσεις αυτές επιτρέπουν την ευρύτερη ερμηνεία των στάσεων των χρηστών και τη σύνδεσή τους με ζητήματα όπως ο επενδυτικός κίνδυνος, η μεταβλητότητα των αγορών και η αντίληψη απάτης, τα οποία έχουν αναδειχθεί ως σημαντικοί παράγοντες στη διεθνή βιβλιογραφία για τις FinTech υπηρεσίες (OECD, 2020; Kim et al., 2010).

3.4 Δείγμα της έρευνας

Το δείγμα της παρούσας μελέτης ορίζεται ως το σύνολο των ατόμων που πληρούν τα βασικά κριτήρια συμμετοχής στην έρευνα και καλούνται να απαντήσουν στο ερωτηματολόγιο. Κύριο κριτήριο ένταξης στο δείγμα αποτελεί η εμπειρία χρήσης

επενδυτικών πλατφορμών ή εφαρμογών FinTech, καθώς η έρευνα επικεντρώνεται αποκλειστικά στην οπτική των χρηστών αυτών των ψηφιακών υπηρεσιών. Επιπλέον, η έρευνα εστιάζει σε άτομα που διαμένουν στην Ελλάδα, ώστε τα αποτελέσματα να αντανακλούν το συγκεκριμένο κοινωνικό και οικονομικό πλαίσιο.

Η επιλογή του δείγματος βασίζεται σε δείγμα ευκολίας, μια προσέγγιση που χρησιμοποιείται ευρέως σε διερευνητικές και περιγραφικές μελέτες, ιδιαίτερα όταν το ερευνητικό αντικείμενο αφορά συγκεκριμένες ομάδες πληθυσμού με εξειδικευμένα χαρακτηριστικά, όπως οι χρήστες ψηφιακών χρηματοοικονομικών εφαρμογών (Bryman, 2016). Παρότι η συγκεκριμένη μέθοδος δειγματοληψίας δεν επιτρέπει την πλήρη γενίκευση των αποτελεσμάτων στο σύνολο του πληθυσμού, θεωρείται κατάλληλη για την αποτύπωση τάσεων, μοτίβων και διαφοροποιήσεων στη συμπεριφορά και τις αντιλήψεις των χρηστών FinTech πλατφορμών.

Η σύνθεση του δείγματος αναμένεται να περιλαμβάνει άτομα διαφορετικών ηλικιακών ομάδων, φύλου, επιπέδου εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάστασης, όπως αυτά καταγράφονται μέσω των δημογραφικών ερωτήσεων του ερωτηματολογίου. Η ποικιλία αυτή επιτρέπει τη διερεύνηση πιθανών διαφοροποιήσεων στη χρήση των επενδυτικών εφαρμογών και στην επενδυτική συμπεριφορά μεταξύ επιμέρους ομάδων χρηστών. Η σχετική βιβλιογραφία επισημαίνει ότι δημογραφικοί παράγοντες, όπως η ηλικία και το επίπεδο εκπαίδευσης, μπορούν να επηρεάσουν την εξοικείωση με την τεχνολογία, την ανοχή στον κίνδυνο και τη στάση απέναντι στις ψηφιακές χρηματοοικονομικές υπηρεσίες (Lusardi & Mitchell, 2014; Barber & Odean, 2001).

Ιδιαίτερη σημασία αποδίδεται στην επίγνωση των περιορισμών που απορρέουν από τη φύση του δείγματος. Δεδομένου ότι η συμμετοχή είναι εθελοντική και βασίζεται στην αυτοεπιλογή των συμμετεχόντων, είναι πιθανό το δείγμα να περιλαμβάνει άτομα με μεγαλύτερο ενδιαφέρον ή θετικότερη στάση απέναντι στις επενδυτικές πλατφόρμες FinTech. Ωστόσο, η αναγνώριση αυτής της πιθανής μεροληψίας αποτελεί στοιχείο μεθοδολογικής διαφάνειας και ενισχύει την αξιοπιστία της έρευνας, καθώς επιτρέπει την ορθότερη ερμηνεία των αποτελεσμάτων που θα παρουσιαστούν στο επόμενο κεφάλαιο (Saunders et al., 2019).

3.5 Μεταβλητές και δείκτες ανάλυσης

Η παρούσα έρευνα βασίζεται σε ένα σύνολο μεταβλητών που προκύπτουν άμεσα από τη δομή και το περιεχόμενο του ερωτηματολογίου και αποσκοπούν στην περιγραφική και διερευνητική ανάλυση της χρήσης επενδυτικών πλατφορμών FinTech και της επενδυτικής συμπεριφοράς των χρηστών. Οι μεταβλητές αυτές οργανώνονται σε διακριτές κατηγορίες, οι οποίες αντανακλούν τόσο τα δημογραφικά χαρακτηριστικά των συμμετεχόντων όσο και τις στάσεις, αντιλήψεις και αυτοαναφερόμενες συμπεριφορές τους, σύμφωνα με τη διεθνή πρακτική σε αντίστοιχες εμπειρικές μελέτες (Venkatesh et al., 2012; Bryman, 2016).

Η πρώτη κατηγορία μεταβλητών αφορά τα δημογραφικά χαρακτηριστικά των συμμετεχόντων και περιλαμβάνει το φύλο, την ηλικιακή ομάδα, το επίπεδο εκπαίδευσης και την επαγγελματική κατάσταση. Οι μεταβλητές αυτές χρησιμοποιούνται ως ανεξάρτητες μεταβλητές στην ανάλυση, καθώς η βιβλιογραφία υποδεικνύει ότι δημογραφικοί παράγοντες επηρεάζουν τη στάση απέναντι στην τεχνολογία, την ανοχή στον επενδυτικό κίνδυνο και τον τρόπο συμμετοχής στις χρηματοοικονομικές αγορές (Lusardi & Mitchell, 2014; Barber & Odean, 2001). Μέσω της ανάλυσής τους, καθίσταται δυνατή η διερεύνηση διαφοροποιήσεων στη χρήση των FinTech πλατφορμών μεταξύ διαφορετικών ομάδων χρηστών.

Η δεύτερη κατηγορία μεταβλητών σχετίζεται με τη χρήση επενδυτικών πλατφορμών FinTech και περιλαμβάνει τη συχνότητα πραγματοποίησης επενδύσεων, το μέσο μηνιαίο ποσό που επενδύεται, καθώς και τον τύπο επενδυτικών προϊόντων που προτιμώνται μέσω ψηφιακών εφαρμογών. Οι μεταβλητές αυτές αποτυπώνουν βασικά μοτίβα επενδυτικής συμπεριφοράς και επιτρέπουν την περιγραφική χαρτογράφηση του τρόπου με τον οποίο οι χρήστες ενσωματώνουν τις FinTech πλατφόρμες στην επενδυτική τους πρακτική. Αντίστοιχες προσεγγίσεις έχουν χρησιμοποιηθεί στη βιβλιογραφία για την κατανόηση της συμμετοχής ιδιωτών επενδυτών στις ψηφιακές αγορές (Gomber et al., 2018).

Η τρίτη κατηγορία μεταβλητών αφορά τις στάσεις και αντιλήψεις των χρηστών απέναντι στις επενδυτικές πλατφόρμες FinTech και μετράται μέσω δηλώσεων κλίμακας Likert πέντε βαθμίδων. Οι μεταβλητές αυτές περιλαμβάνουν την αντιλαμβανόμενη ευκολία χρήσης, την κατανόηση των λειτουργιών της εφαρμογής, την εμπιστοσύνη προς την πλατφόρμα, την αντίληψη ασφάλειας και προστασίας

δεδομένων, καθώς και την αξιολόγηση των χρεώσεων. Η χρήση κλιμάκων Likert θεωρείται κατάλληλη για τη μέτρηση υποκειμενικών στάσεων και αντιλήψεων, καθώς επιτρέπει τη σταδιακή αποτύπωση του βαθμού συμφωνίας των συμμετεχόντων με συγκεκριμένες δηλώσεις (Likert, 1932; DeVellis, 2017).

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται σε μεταβλητές που σχετίζονται με τη συμπεριφορική διάσταση της χρήσης των FinTech πλατφορμών, όπως η αντίληψη ότι οι λειτουργίες της εφαρμογής ενθαρρύνουν συχνότερες επενδύσεις και η άποψη ότι η ευκολία χρήσης μπορεί να οδηγήσει σε παρορμητικές αποφάσεις. Οι μεταβλητές αυτές επιτρέπουν τη σύνδεση της ανάλυσης με τη βιβλιογραφία της συμπεριφορικής χρηματοοικονομικής και του gamification, η οποία επισημαίνει τον ρόλο του σχεδιασμού των εφαρμογών στη διαμόρφωση της επενδυτικής συμπεριφοράς (Thaler, 2016; Deterding et al., 2011). Τέλος, ως εξαρτημένη μεταβλητή ιδιαίτερης σημασίας αντιμετωπίζεται η πρόθεση συνέχισης χρήσης των επενδυτικών πλατφορμών FinTech στο μέλλον. Η μεταβλητή αυτή λειτουργεί ως δείκτης συνολικής αποδοχής και ενσωμάτωσης των ψηφιακών επενδυτικών εφαρμογών στην πρακτική των χρηστών και συνδέεται θεωρητικά με παράγοντες όπως η ευκολία χρήσης, η εμπιστοσύνη και η αντίληψη ασφάλειας (Venkatesh et al., 2012; Gefen et al., 2003).

3.6 Μέθοδοι ανάλυσης δεδομένων

Η ανάλυση των δεδομένων της παρούσας έρευνας ακολουθεί περιγραφική και διερευνητική προσέγγιση, η οποία κρίνεται κατάλληλη για τον σκοπό της εργασίας και για τη φύση των συλλεχθέντων δεδομένων. Δεδομένου ότι η έρευνα αποσκοπεί στην κατανόηση των μοτίβων χρήσης, των στάσεων και των αντιλήψεων των χρηστών επενδυτικών πλατφορμών FinTech, η ανάλυση εστιάζει στην αποτύπωση και ερμηνεία των απαντήσεων του ερωτηματολογίου χωρίς την εφαρμογή σύνθετων οικονομετρικών ή αιτιοκρατικών μοντέλων, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της διερευνητικής έρευνας (Bryman, 2016).

Σε πρώτο στάδιο πραγματοποιείται περιγραφική στατιστική ανάλυση των δημογραφικών χαρακτηριστικών του δείγματος και των βασικών μεταβλητών χρήσης των FinTech πλατφορμών. Η ανάλυση αυτή περιλαμβάνει τη χρήση απόλυτων και σχετικών συχνοτήτων, ποσοστών και γραφικών απεικονίσεων, με στόχο την καθαρή και εύληπτη παρουσίαση του προφίλ των συμμετεχόντων και των κύριων μοτίβων

επενδυτικής συμπεριφοράς. Η περιγραφική στατιστική θεωρείται θεμελιώδες εργαλείο στις κοινωνικές και οικονομικές επιστήμες, καθώς επιτρέπει την αρχική κατανόηση των δεδομένων και τη διαμόρφωση μιας συνολικής εικόνας του φαινομένου υπό μελέτη (Field, 2018).

Σε δεύτερο στάδιο, τα δεδομένα αναλύονται μέσω απλών συγκριτικών προσεγγίσεων, προκειμένου να διερευνηθούν πιθανές διαφοροποιήσεις στη χρήση και στη συμπεριφορά των χρηστών με βάση βασικά δημογραφικά χαρακτηριστικά, όπως η ηλικία, το φύλο και το επίπεδο εκπαίδευσης. Οι συγκρίσεις αυτές πραγματοποιούνται κυρίως μέσω διασταυρώσεων μεταβλητών και γραφημάτων, τα οποία επιτρέπουν την οπτική αποτύπωση διαφορών και τάσεων μεταξύ ομάδων χρηστών. Η προσέγγιση αυτή είναι συμβατή με τον διερευνητικό χαρακτήρα της μελέτης και χρησιμοποιείται ευρέως σε έρευνες που βασίζονται σε ερωτηματολόγια και αυτοαναφερόμενα δεδομένα (De Vaus, 2002).

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ανάλυση των μεταβλητών κλίμακας Likert που αφορούν την ευκολία χρήσης, την εμπιστοσύνη, την ασφάλεια, την παρορμητικότητα και την πρόθεση συνέχισης χρήσης των FinTech πλατφορμών. Οι μεταβλητές αυτές εξετάζονται μέσω κατανομών συχνοτήτων και μέσων όρων, προκειμένου να αποτυπωθεί η γενική τάση των απαντήσεων και ο βαθμός συμφωνίας των συμμετεχόντων με τις αντίστοιχες δηλώσεις. Η ανάλυση των κλιμάκων Likert με περιγραφικούς δείκτες αποτελεί συνήθη πρακτική σε έρευνες στάσεων και αντιλήψεων, καθώς επιτρέπει την ερμηνεία των αποτελεσμάτων χωρίς την ανάγκη πολύπλοκων στατιστικών τεχνικών (Likert, 1932; Boone & Boone, 2012).

Η παρουσίαση των αποτελεσμάτων υποστηρίζεται από γραφήματα, όπως ραβδογράμματα και κυκλικά διαγράμματα, τα οποία διευκολύνουν την κατανόηση των δεδομένων και ενισχύουν τη σαφήνεια της ανάλυσης. Τα γραφήματα χρησιμοποιούνται όχι ως αυτοσκοπός, αλλά ως εργαλείο οπτικής αφήγησης των ευρημάτων, συνδέοντας αριθμητικά δεδομένα με ερμηνευτικά συμπεράσματα. Η επιλογή αυτή ευθυγραμμίζεται με τη λογική της «αφηγηματικής» παρουσίασης των αποτελεσμάτων, όπου κάθε γράφημα συνοδεύεται από ερμηνεία και σύνδεση με το θεωρητικό πλαίσιο της έρευνας (Tufte, 2001).

Τέλος, η ανάλυση των δεδομένων δεν αποσκοπεί στη γενίκευση των αποτελεσμάτων σε ολόκληρο τον πληθυσμό, αλλά στη διερεύνηση τάσεων και σχέσεων που

προκύπτουν από το συγκεκριμένο δείγμα χρηστών. Η ερμηνεία των ευρημάτων πραγματοποιείται με προσοχή, λαμβάνοντας υπόψη τους περιορισμούς της μεθοδολογίας και τον αυτοαναφερόμενο χαρακτήρα των δεδομένων, ενώ τα αποτελέσματα συζητούνται σε συνάρτηση με τη διεθνή βιβλιογραφία στο επόμενο κεφάλαιο της εργασίας.

3.7 Περιορισμοί της μεθοδολογίας

Παρά τη χρησιμότητα και τη σαφήνεια της μεθοδολογικής προσέγγισης που υιοθετείται στην παρούσα εργασία, είναι απαραίτητο να αναγνωριστούν ορισμένοι περιορισμοί που απορρέουν από τη φύση της έρευνας και το εργαλείο συλλογής δεδομένων. Η αναγνώριση των περιορισμών αυτών συμβάλλει στη διαφάνεια της έρευνας και επιτρέπει την πιο προσεκτική ερμηνεία των αποτελεσμάτων, χωρίς να υπονομεύει τη συνολική αξία της μελέτης.

Καταρχάς, η έρευνα βασίζεται σε δεδομένα που συλλέγονται μέσω αυτοαναφερόμενου ερωτηματολογίου. Αυτό σημαίνει ότι οι απαντήσεις των συμμετεχόντων αντανακλούν τις προσωπικές τους αντιλήψεις, στάσεις και εκτιμήσεις και όχι απαραίτητα την πραγματική τους επενδυτική συμπεριφορά σε αντικειμενικό επίπεδο. Η βιβλιογραφία επισημαίνει ότι τα αυτοαναφερόμενα δεδομένα ενδέχεται να επηρεάζονται από φαινόμενα όπως η κοινωνικά επιθυμητή απάντηση ή η μεροληψία μνήμης, ιδιαίτερα όταν οι ερωτήσεις αφορούν οικονομικές αποφάσεις και στάσεις απέναντι στον κίνδυνο (Podsakoff et al., 2003).

Επιπλέον, το δείγμα της έρευνας δεν προκύπτει μέσω τυχαίας δειγματοληψίας, αλλά μέσω συμμετοχής ατόμων που επέλεξαν να απαντήσουν στο ερωτηματολόγιο. Ως εκ τούτου, τα αποτελέσματα δεν μπορούν να γενικευθούν με απόλυτη ακρίβεια στο σύνολο των χρηστών επενδυτικών πλατφορμών FinTech στην Ελλάδα. Παρ' όλα αυτά, ο στόχος της έρευνας δεν είναι η στατιστική γενίκευση, αλλά η διερεύνηση τάσεων, μοτίβων και αντιλήψεων που αναδεικνύονται μέσα από ένα συγκεκριμένο και επαρκές δείγμα χρηστών, σύμφωνα με τη λογική της διερευνητικής έρευνας (Bryman, 2016).

Ένας ακόμη περιορισμός αφορά τη στατική φύση των δεδομένων. Η έρευνα αποτυπώνει τις στάσεις και τις αντιλήψεις των συμμετεχόντων σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή και δεν επιτρέπει την παρακολούθηση μεταβολών στη συμπεριφορά ή στις αντιλήψεις των χρηστών σε βάθος χρόνου. Δεδομένου ότι οι αγορές και οι

ψηφιακές επενδυτικές εφαρμογές χαρακτηρίζονται από υψηλή δυναμική και μεταβλητότητα, είναι πιθανό οι στάσεις των χρηστών να μεταβάλλονται ανάλογα με τις συνθήκες της αγοράς ή την προσωπική τους εμπειρία. Μελλοντικές έρευνες θα μπορούσαν να αξιοποιήσουν διαχρονικά δεδομένα ή επαναλαμβανόμενες μετρήσεις για την πληρέστερη κατανόηση των εξελίξεων αυτών.

Τέλος, η ανάλυση περιορίζεται σε περιγραφικές και απλές διερευνητικές προσεγγίσεις, χωρίς την εφαρμογή σύνθετων στατιστικών μοντέλων ή αιτιοκρατικών αναλύσεων. Η επιλογή αυτή είναι συνειδητή και συνάδει με τον σκοπό της εργασίας και τις κατευθύνσεις της μεθοδολογίας, ωστόσο δεν επιτρέπει την εξαγωγή συμπερασμάτων αιτιότητας μεταξύ των μεταβλητών. Τα ευρήματα, επομένως, ερμηνεύονται ως ενδείξεις συσχέτισης και τάσεων και όχι ως αποδείξεις αιτιώδους σχέσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

4.1 Περιγραφή δείγματος και βασικά χαρακτηριστικά των συμμετεχόντων

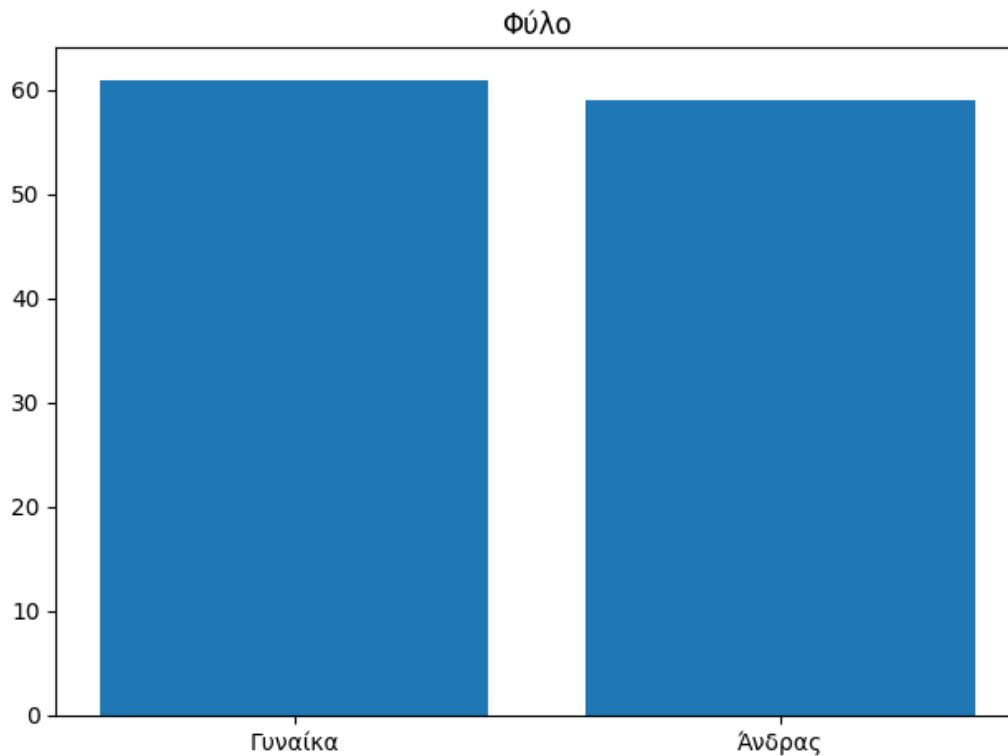
Η παρούσα ενότητα παρουσιάζει τα βασικά δημογραφικά και επενδυτικά χαρακτηριστικά του δείγματος, με στόχο να αποτυπωθεί το προφίλ των χρηστών που συμμετείχαν στην έρευνα και να τεθούν οι βάσεις για την ερμηνεία των αποτελεσμάτων που ακολουθούν. Η κατανόηση της σύνθεσης του δείγματος είναι κρίσιμη, καθώς επιτρέπει την ανάγνωση των ευρημάτων όχι ως αφηρημένα στατιστικά μεγέθη, αλλά ως συμπεριφορές και στάσεις συγκεκριμένων ομάδων χρηστών επενδυτικών πλατφορμών FinTech.

Το τελικό δείγμα αποτελείται από 120 συμμετέχοντες, εκ των οποίων 61 είναι γυναίκες και 59 άνδρες. Η κατανομή αυτή υποδηλώνει μια σχεδόν ισορροπημένη συμμετοχή των δύο φύλων, γεγονός που επιτρέπει τη διερεύνηση πιθανών διαφοροποιήσεων στη χρήση και στις αντιλήψεις γύρω από τις FinTech επενδυτικές εφαρμογές χωρίς έντονη ανισορροπία στο φύλο.

Πίνακας 1 Κατανομή δείγματος κατά φύλο

Φύλο	Συχνότητα
Γυναίκα	61
Άνδρας	59
Σύνολο	120

Διάγραμμα 1: Φύλο

Ως προς την ηλικιακή κατανομή, το δείγμα εμφανίζει μεγαλύτερη συγκέντρωση στις ηλικιακές ομάδες 55 ετών και άνω (34 συμμετέχοντες) και 35–44 ετών (31 συμμετέχοντες). Ακολουθούν οι ηλικίες 18–24 ετών με 23 άτομα, οι 25–34 ετών με 17 άτομα και τέλος η ομάδα 45–54 ετών με 15 συμμετέχοντες. Η κατανομή αυτή δείχνει ότι η χρήση επενδυτικών πλατφορμών FinTech δεν περιορίζεται αποκλειστικά σε νεότερες ηλικίες, αλλά εκτείνεται και σε μεγαλύτερους σε ηλικία χρήστες, στοιχείο που ενισχύει το ενδιαφέρον για τη διερεύνηση διαφορών στη συμπεριφορά μεταξύ ηλικιακών ομάδων.

Πίνακας 2 Κατανομή δείγματος κατά ηλικιακή ομάδα

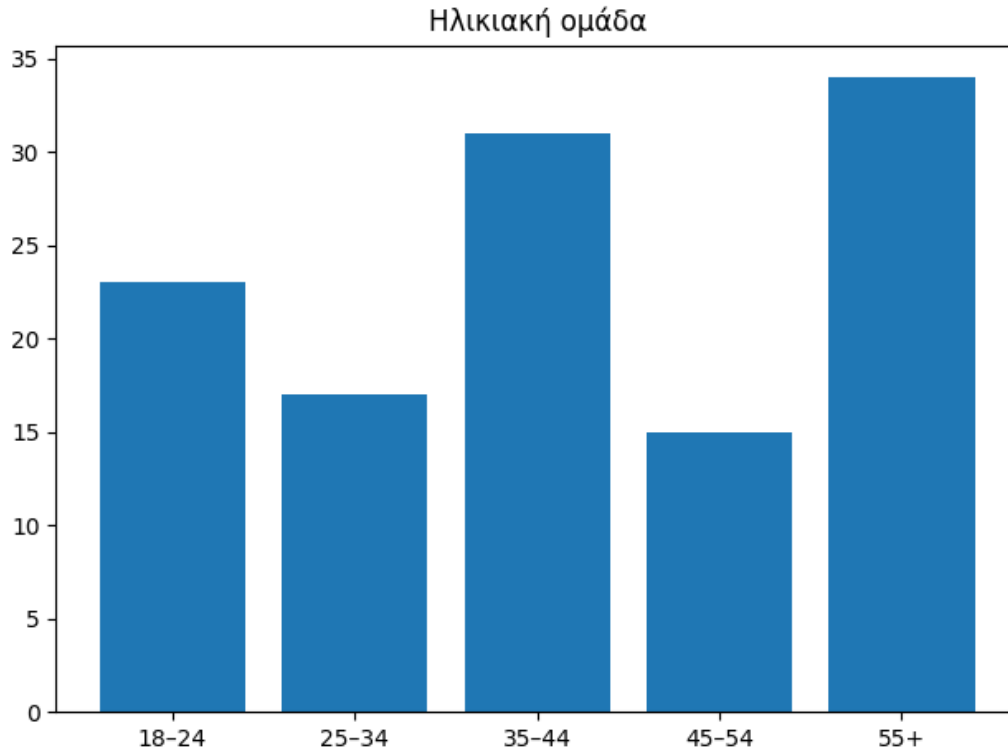
Ηλικιακή ομάδα	Συχνότητα
18–24	23
25–34	17
35–44	31
45–54	15
55+	34

Σύνολο   **120**

Διάγραμμα 2: Ηλικιακή ομάδα

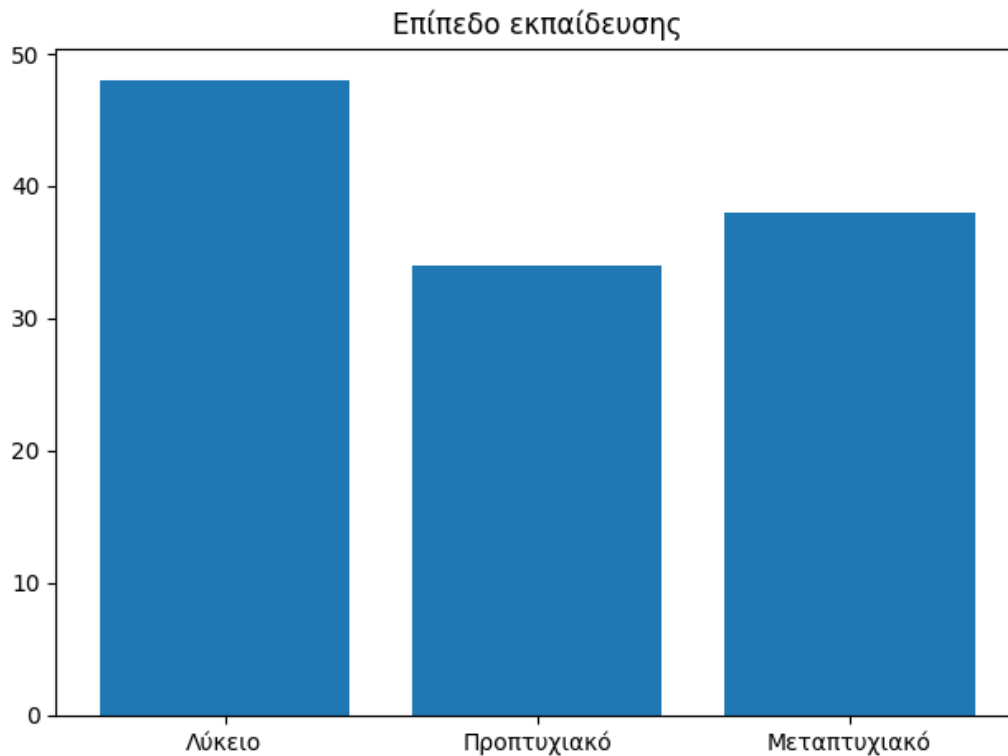

Σε ό,τι αφορά το επίπεδο εκπαίδευσης, η μεγαλύτερη ομάδα συμμετεχόντων είναι απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (Λύκειο), με 48 άτομα. Ακολουθούν οι συμμετέχοντες με μεταπτυχιακές σπουδές (38 άτομα) και οι απόφοιτοι προπτυχιακών σπουδών (34 άτομα). Η σύνθεση αυτή υποδηλώνει ότι οι επενδυτικές πλατφόρμες FinTech προσελκύουν χρήστες με διαφορετικά επίπεδα εκπαιδευτικού υπόβαθρου, γεγονός που επιτρέπει τη διερεύνηση του κατά πόσο η εκπαίδευση σχετίζεται με τη χρήση, την αντίληψη κινδύνου και τη στάση απέναντι στις επενδυτικές εφαρμογές.

Πίνακας 3 Κατανομή δείγματος κατά επίπεδο εκπαίδευσης

Επίπεδο εκπαίδευσης	Συχνότητα
Λύκειο	48
Προπτυχιακό	34
Μεταπτυχιακό	38
Σύνολο	120

Διάγραμμα 3: Επίπεδο εκπαίδευσης

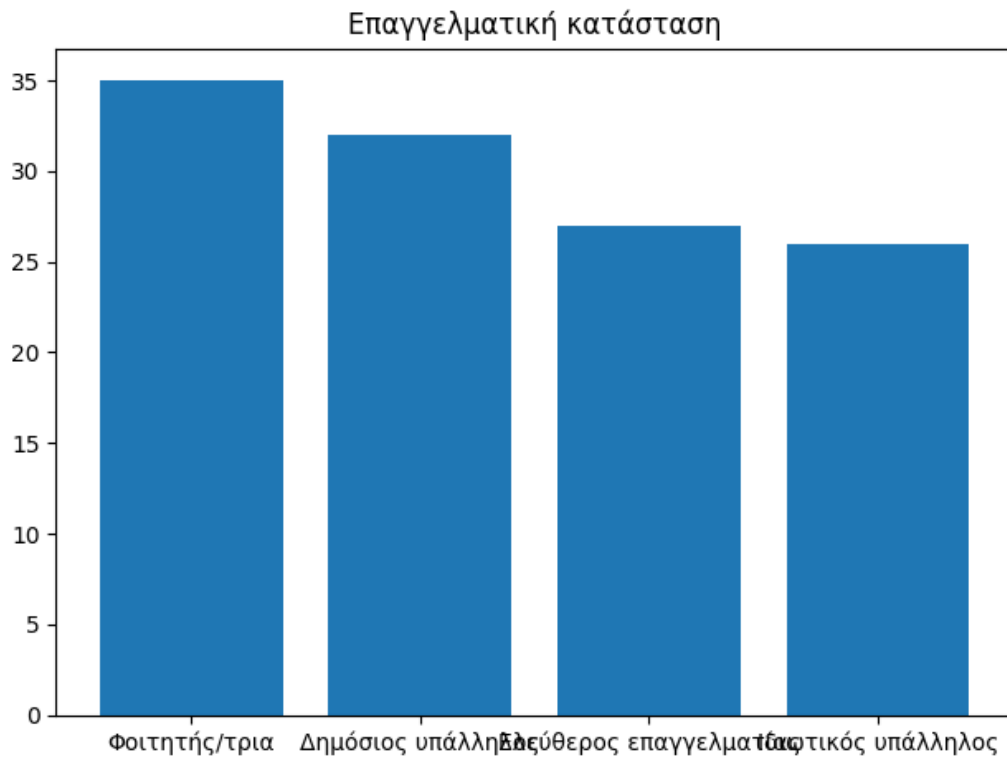

Αναφορικά με την επαγγελματική κατάσταση, το δείγμα παρουσιάζει σημαντική ποικιλία. Οι φοιτητές αποτελούν τη μεγαλύτερη ομάδα (35 συμμετέχοντες), ενώ ακολουθούν οι δημόσιοι υπάλληλοι (32), οι ελεύθεροι επαγγελματίες (27) και οι ιδιωτικοί υπάλληλοι (26). Η κατανομή αυτή αποτυπώνει διαφορετικές επαγγελματικές πραγματικότητες και ενδεχομένως διαφορετικά επίπεδα εισοδήματος, σταθερότητας και επενδυτικών κινήτρων, τα οποία αναμένεται να επηρεάζουν τη συχνότητα και το ύψος των επενδύσεων.

Πίνακας 4 Κατανομή δείγματος κατά επαγγελματική κατάσταση

Επαγγελματική κατάσταση	Συχνότητα
Φοιτητής/τρια	35
Δημόσιος υπάλληλος	32
Ελεύθερος επαγγελματίας	27
Ιδιωτικός υπάλληλος	26
Σύνολο	120

Διάγραμμα 4: Επαγγελματική κατάσταση

Συνολικά, το προφίλ του δείγματος δείχνει ότι η χρήση επενδυτικών πλατφορμών FinTech αφορά ένα κοινωνικά και δημογραφικά ετερογενές σύνολο χρηστών, το οποίο περιλαμβάνει τόσο νεότερους όσο και μεγαλύτερους σε ηλικία επενδυτές, άτομα με διαφορετικά επίπεδα εκπαίδευσης και ποικίλες επαγγελματικές καταστάσεις. Η ετερογένεια αυτή δημιουργεί τις προϋποθέσεις για την ανάπτυξη «ιστοριών με δεδομένα» στις επόμενες υποενότητες, όπου θα διερευνηθεί πώς τα δημογραφικά χαρακτηριστικά συνδέονται με τη συχνότητα επενδύσεων, το ύψος των επενδύμενων ποσών, τις προτιμήσεις προϊόντων και τις στάσεις απέναντι στις FinTech πλατφόρμες.

4.2 Χρήση επενδυτικών πλατφορμών και βασικά επενδυτικά μοτίβα

Στην παρούσα υποενότητα εξετάζεται ο τρόπος με τον οποίο οι συμμετέχοντες χρησιμοποιούν τις επενδυτικές πλατφόρμες FinTech, εστιάζοντας στη συχνότητα επενδύσεων, στο ύψος των μηνιαίων επενδύμενων ποσών, στις πλατφόρμες που προτιμώνται και στα είδη επενδυτικών προϊόντων που επιλέγονται. Η ανάλυση αυτή αποτελεί το πρώτο ουσιαστικό βήμα κατανόησης της επενδυτικής συμπεριφοράς των

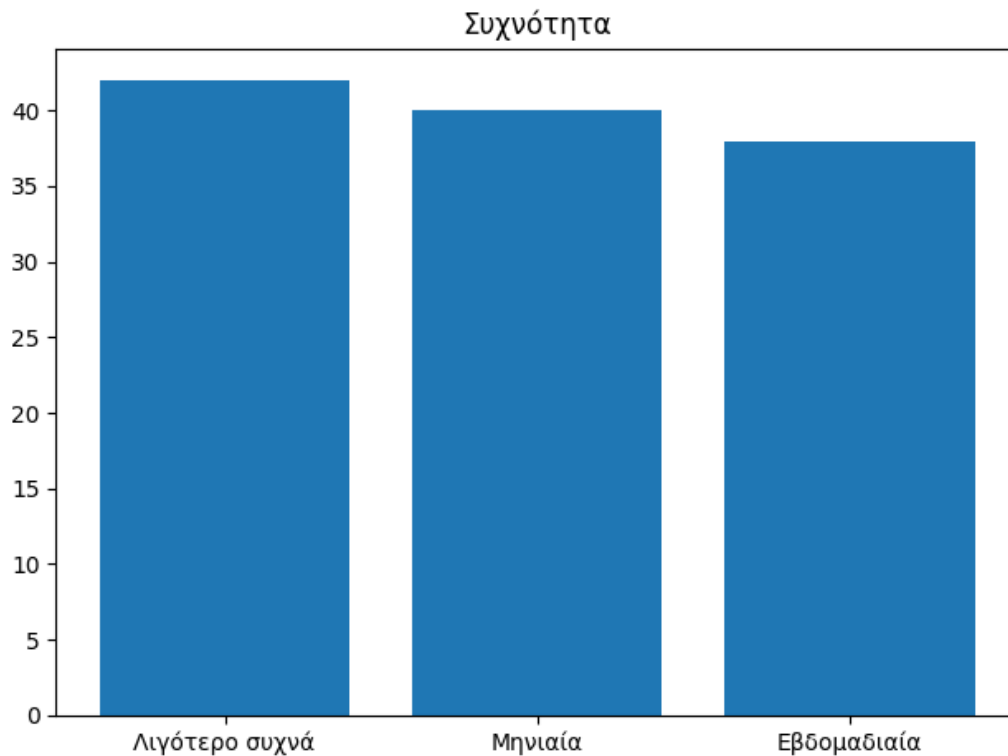
χρηστών, καθώς αποτυπώνει πώς μεταφράζεται στην πράξη η χρήση των ψηφιακών εφαρμογών.

Αναφορικά με τη συχνότητα επενδύσεων, τα αποτελέσματα δείχνουν ότι η επενδυτική δραστηριότητα μέσω FinTech πλατφορμών είναι κυρίως περιοδική και όχι καθημερινή. Η μεγαλύτερη ομάδα των συμμετεχόντων επενδύει λιγότερο συχνά, με 42 άτομα να επιλέγουν τη συγκεκριμένη κατηγορία, ενώ 40 συμμετέχοντες δηλώνουν ότι επενδύουν σε μηνιαία βάση και 38 σε εβδομαδιαία βάση. Η κατανομή αυτή υποδηλώνει ότι, παρότι οι πλατφόρμες προσφέρουν συνεχή πρόσβαση στις αγορές, οι περισσότεροι χρήστες διατηρούν έναν σχετικά συγκρατημένο ρυθμό επενδυτικής δραστηριότητας, στοιχείο που συνάδει με τη βιβλιογραφία που περιγράφει τους ιδιώτες επενδυτές ως περιοδικούς και όχι διαρκώς ενεργούς χρήστες των αγορών.

Πίνακας 5 Συχνότητα επενδύσεων μέσω FinTech πλατφορμών

Συχνότητα	Συμμετέχοντες
Λιγότερο συχνά	42
Μηνιαία	40
Εβδομαδιαία	38
Σύνολο	120

Διάγραμμα 5: Συχνότητα

Σε ό,τι αφορά το ύψος των μηνιαίων επενδύσεων, παρατηρείται συγκέντρωση σε χαμηλά έως μεσαία ποσά. Η πιο συχνή κατηγορία είναι τα 300–500 ευρώ, με 33 συμμετέχοντες, ακολουθούμενη από τα 50–100 ευρώ με 32 άτομα και τα ποσά άνω των 500 ευρώ με 30 άτομα. Η κατηγορία 100–300 ευρώ εμφανίζεται λιγότερο συχνά, με 25 συμμετέχοντες. Το εύρημα αυτό δείχνει ότι οι FinTech πλατφόρμες χρησιμοποιούνται κυρίως για επενδύσεις περιορισμένου ή μεσαίου ύψους, γεγονός που ενισχύει την εικόνα του μικροεπενδυτή που αξιοποιεί τις ψηφιακές εφαρμογές ως εύελκτο εργαλείο συμπληρωματικής επένδυσης και όχι απαραίτητα για τη διαχείριση μεγάλων κεφαλαίων.

Εξετάζεται ,επίσης η σχέση μεταξύ του ύψους της μηνιαίας επένδυσης και του τύπου επενδυτικού προϊόντος που επιλέγεται από τους χρήστες μέσω fintech πλατφορμών. Η ανάλυση επικεντρώνεται στον τρόπο με τον οποίο το επίπεδο οικονομικής δέσμευσης

συνδέεται με τις επενδυτικές επιλογές και τη στάση απέναντι στον κίνδυνο, αναδεικνύοντας βασικά επενδυτικά μοτίβα. Το διάγραμμα 12 αποτυπώνει τη σχέση μεταξύ του ύψους της μηνιαίας επένδυσης και του τύπου επενδυτικού προϊόντος που επιλέγεται και έτσι αναδεικνύονται διαφοροποιήσεις στο επενδυτικό προφίλ των χρηστών ανάλογα με το επίπεδο οικονομικής δέσμευσης. Στην κατηγορία χαμηλού ύψους μηνιαίας επένδυσης 50-100€ ,παρατηρείται συγκέντρωση κυρίως σε ETFs, ομόλογα και CFDs σε σύγκριση με τα άλλα επενδυτικά προϊόντα. Το εύρημα αυτό υποδηλώνει ότι οι επενδυτές με μικρότερο διαθέσιμο κεφάλαιο επιλέγουν προϊόντα που είτε προσφέρουν διαφοροποίηση(ETFs,ομόλογα) είτε δίνουν τη δυνατότητα τοποθέτησης με χαμηλότερο αρχικό κεφάλαιο(CFDs). Η επιλογή αυτή ενδέχεται να αντανακλά προσπάθεια εξισορρόπησης μεταξύ περιορισμένου επενδυτικού ποσού και αναζήτησης αποδόσεων μέσω εναλλακτικών εργαλείων. Στην κατηγορία ύψους μηνιαίας επένδυσης 100–300€, παρατηρείται σαφής υπεροχή των ομολόγων σε σχέση με τις υπόλοιπες επενδυτικές επιλογές, καθώς η συγκεκριμένη κατηγορία συγκεντρώνει τον μεγαλύτερο αριθμό επενδύσεων σε ομόλογα (12), έναντι περιορισμένης συμμετοχής σε μετοχές και κρυπτονομίσματα (4 αντίστοιχα). Το εύρημα αυτό υποδηλώνει ότι οι επενδυτές που διαθέτουν μεσαίο επίπεδο μηνιαίας επένδυσης προτιμούν προϊόντα που προσφέρουν μεγαλύτερη σταθερότητα και χαμηλότερο αντιλαμβανόμενο κίνδυνο, χωρίς ωστόσο να περιορίζονται αποκλειστικά σε απολύτως συντηρητικές επιλογές. Η περιορισμένη αλλά υπαρκτή συμμετοχή σε μετοχές και κρυπτονομίσματα καταδεικνύει μια επιλεκτική διάθεση ανάληψης κινδύνου, πιθανώς στο πλαίσιο διαφοροποίησης του χαρτοφυλακίου. Συνολικά, η κατανομή αυτή υποδηλώνει μια ισορροπημένη επενδυτική στρατηγική, στην οποία η σταθερότητα λειτουργεί ως βασικός άξονας, ενώ ο αυξημένος κίνδυνος υιοθετείται με φειδώ. Στην κατηγορία ύψους μηνιαίας επένδυσης 300–500€, παρατηρείται εκ νέου αυξημένη συγκέντρωση επενδύσεων σε ομόλογα, τα οποία αποτελούν την κυρίαρχη επιλογή με 12 καταγραφές, ενώ τα ETFs ακολουθούν με αισθητά χαμηλότερη αλλά σημαντική παρουσία (7). Οι υπόλοιπες επενδυτικές επιλογές, όπως μετοχές, κρυπτονομίσματα και CFDs, εμφανίζουν παρόμοια επίπεδα συμμετοχής, κινούμενες κοντά στον μέσο όρο της κατανομής (περίπου 5). Η συγκεκριμένη εικόνα υποδηλώνει ότι, ακόμη και σε υψηλότερα επίπεδα μηνιαίας επένδυσης, οι χρήστες συνεχίζουν να δίνουν έμφαση στη σταθερότητα και στη μείωση του κινδύνου μέσω ομολόγων, ενώ ταυτόχρονα

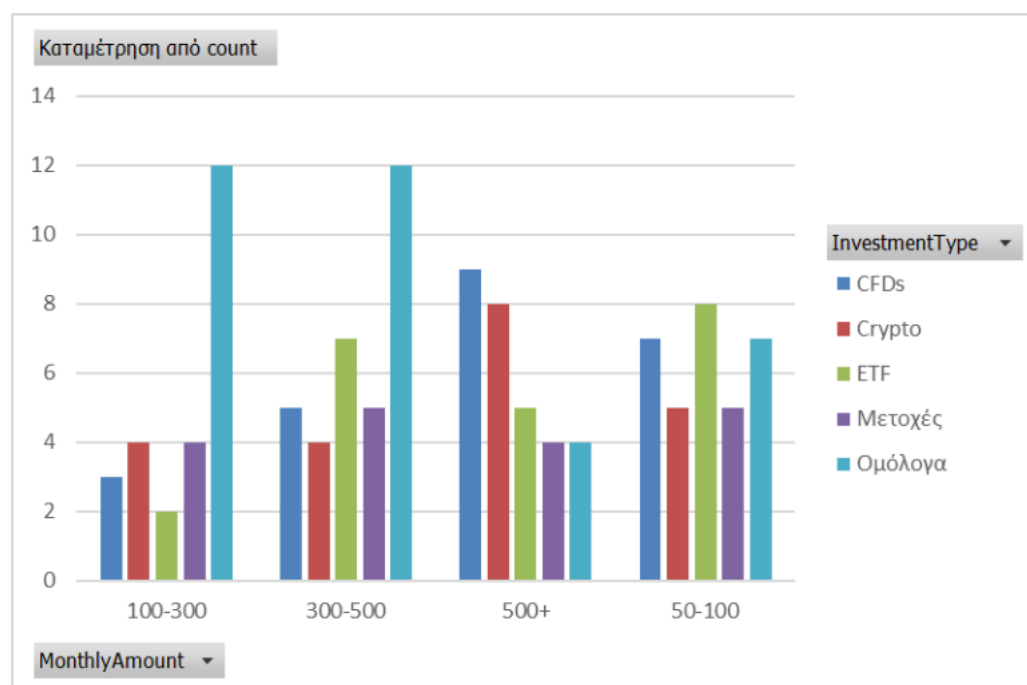
ενσωματώνουν πιο διαφοροποιημένα προϊόντα, όπως τα ETFs, στο επενδυτικό τους χαρτοφυλάκιο. Η σχετικά ισόρροπη παρουσία των υπόλοιπων κατηγοριών καταδεικνύει μια στρατηγική κατανομής κεφαλαίου, όπου ο αυξημένος επενδυτικός κίνδυνος κατανέμεται ελεγχόμενα, χωρίς να κυριαρχεί μία αποκλειστικά επιθετική επιλογή. Στην ανώτερη κατηγορία ύψους μηνιαίας επένδυσης (500€ και άνω), η κατανομή των επενδυτικών επιλογών διαφοροποιείται αισθητά σε σχέση με τις χαμηλότερες κατηγορίες, με τα CFDs και τα κρυπτονομίσματα να συγκεντρώνουν τη μεγαλύτερη συμμετοχή. Συγκεκριμένα, τα CFDs αποτελούν την κυρίαρχη επιλογή ενώ ακολουθούν τα Crypto επίσης δυναμικά, γεγονός που υποδηλώνει αυξημένη διάθεση ανάληψης κινδύνου από τους επενδυτές αυτής της κατηγορίας. Παράλληλα, η παρουσία ETFs και μετοχών, καθώς και η περιορισμένη αλλά υπαρκτή συμμετοχή σε ομόλογα, καταδεικνύει ότι οι επενδυτές υψηλότερου επιπέδου μηνιαίας επένδυσης υιοθετούν μονοδιάστατες στρατηγικές υψηλού κινδύνου. Αντίθετα, φαίνεται να συνδυάζουν επιθετικότερες επιλογές με πιο σταθερά προϊόντα, επιδιώκοντας τη διαφοροποίηση του χαρτοφυλακίου τους. Συνολικά, η εικόνα αυτή υποδηλώνει ότι, όσο αυξάνεται το ύψος της μηνιαίας επένδυσης, οι χρήστες εμφανίζονται πιο πρόθυμοι να αξιοποιήσουν σύνθετα και υψηλού κινδύνου χρηματοοικονομικά προϊόντα, διατηρώντας ωστόσο βασικά στοιχεία ελέγχου του κινδύνου μέσω επιλεγμένων πιο συντηρητικών επενδυτικών επιλογών.

Πίνακας 6: Ύψος μηνιαίας επένδυσης και τύπος επενδυτικού προϊόντος

Καταμέτρηση από count Ετικέτες γραμμής	Ετικέτες στήλης		
	Άνδρας	Γυναίκα	Γενικό Άθροισμα
100-300	12	13	25
300-500	19	14	33

500+	15	15	30
50-100	13	19	32
Γενικό Άθροισμα	59	61	120

Διαγραμμα 6.

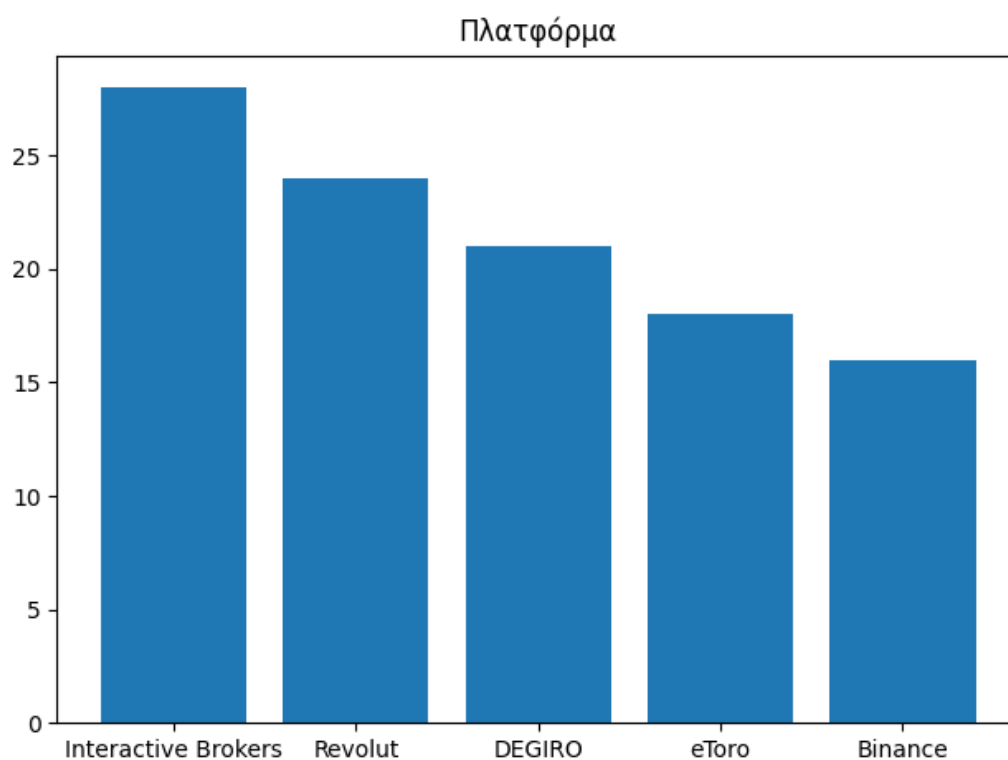

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει και η επιλογή των επενδυτικών πλατφορμών. Η πιο δημοφιλής πλατφόρμα στο δείγμα είναι η Interactive Brokers, με 28 χρήστες, ενώ ακολουθούν η Revolut με 24, η DEGIRO με 21, η eToro με 18, η Binance με 16 και η Coinbase με 13 συμμετέχοντες. Η κατανομή αυτή υποδηλώνει ότι οι χρήστες δεν περιορίζονται αποκλειστικά σε «entry-level» εφαρμογές, αλλά αξιοποιούν και πιο εξειδικευμένες πλατφόρμες, γεγονός που αντανακλά διαφορετικά επίπεδα εμπειρίας και επενδυτικών στόχων.

Πίνακας 6 Χρήση επενδυτικών πλατφορμών FinTech

Πλατφόρμα	Συμμετέχοντες
Interactive Brokers	28
Revolut	24
DEGIRO	21
eToro	18
Binance	16
Coinbase	13

Διάγραμμα 7: Πλατφόρμα

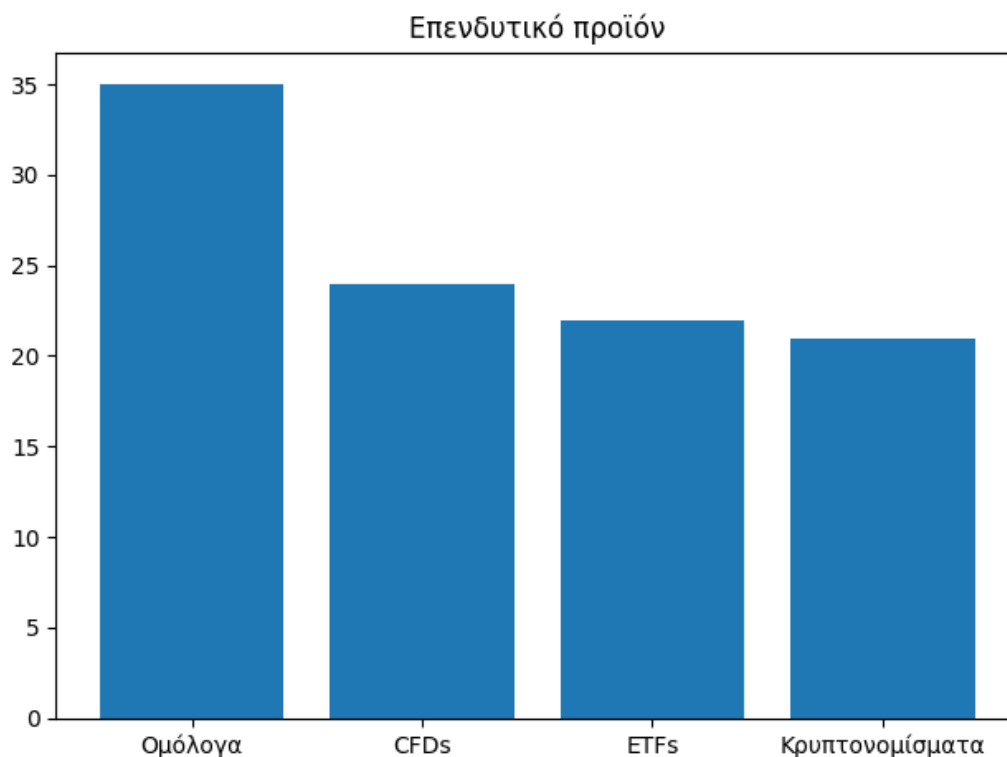
Σε σχέση με τα επενδυτικά προϊόντα, οι συμμετέχοντες εμφανίζουν σαφή προτίμηση σε πιο «παραδοσιακές» μορφές επένδυσης. Τα ομόλογα αποτελούν την πιο συχνή επιλογή, με 35 συμμετέχοντες, ενώ ακολουθούν τα CFDs με 24, τα ETFs με 22, τα κρυπτονομίσματα με 21 και οι μετοχές με 18 συμμετέχοντες. Το εύρημα αυτό δείχνει ότι, παρά τη σύνδεση των FinTech πλατφορμών με καινοτόμα και υψηλού κινδύνου

προϊόντα, ένα σημαντικό μέρος των χρηστών τις αξιοποιεί για επενδύσεις που θεωρούνται πιο σταθερές ή ελεγχόμενες.

Πίνακας 7 Τύποι επενδύσεων μέσω FinTech πλατφορμών

Επενδυτικό προϊόν	Συμμετέχοντες
Ομόλογα	35
CFDs	24
ETFs	22
Κρυπτονομίσματα	21
Μετοχές	18

Διάγραμμα 8: Επενδυτικό προϊόν

Συνολικά, οι χρήστες των επενδυτικών πλατφορμών FinTech στο δείγμα τείνουν να επενδύουν περιοδικά, με σχετικά περιορισμένα ή μεσαία ποσά, αξιοποιώντας τόσο απλές όσο και πιο σύνθετες πλατφόρμες και επιλέγοντας κυρίως προϊόντα που συνδυάζουν ευελιξία με συγκρατημένο επίπεδο κινδύνου. Η εικόνα αυτή λειτουργεί ως σημείο αναφοράς για τις επόμενες υποενότητες, όπου θα εξεταστεί πώς τα παραπάνω

μοτίβα διαφοροποιούνται ανάλογα με την ηλικία, το φύλο και το επίπεδο εκπαίδευσης των χρηστών.

4.3 Ηλικία και επενδυτική συμπεριφορά,

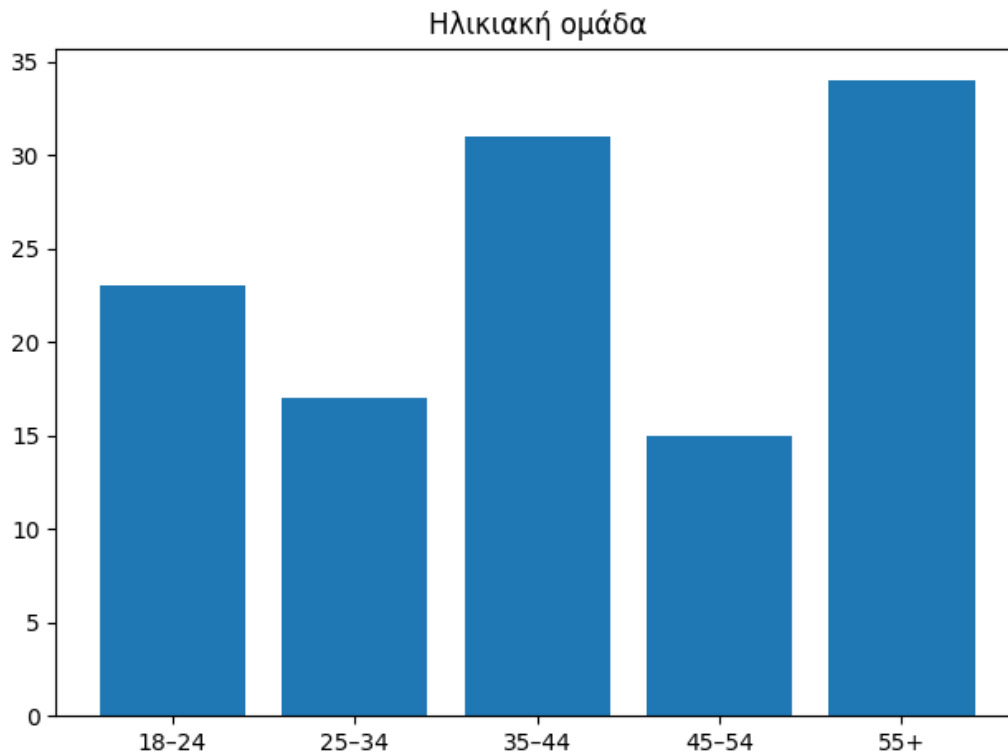
Στην παρούσα υποενότητα εξετάζεται πώς διαφοροποιείται η επενδυτική συμπεριφορά των χρηστών ανάλογα με την ηλικιακή τους ομάδα, εστιάζοντας κυρίως στο ύψος των επενδύσεων, στη συχνότητα χρήσης των πλατφορμών και στη γενικότερη στάση απέναντι στην επενδυτική δραστηριότητα. Η ηλικία αποτελεί έναν από τους βασικότερους δημογραφικούς παράγοντες στη διεθνή βιβλιογραφία, καθώς συνδέεται άμεσα με το επίπεδο εισοδήματος, την επενδυτική εμπειρία, την ανοχή στον κίνδυνο και τη σχέση με την τεχνολογία.

Η κατανομή του δείγματος δείχνει ότι οι μεγαλύτερες ηλικιακές ομάδες (55+ και 35–44 ετών) συγκεντρώνουν το μεγαλύτερο ποσοστό συμμετεχόντων, με 34 και 31 άτομα αντίστοιχα. Οι νεότερες ηλικιακές ομάδες 18–24 και 25–34 ετών εμφανίζουν μικρότερη αλλά σημαντική παρουσία, ενώ η ομάδα 45–54 ετών αποτελεί τη μικρότερη κατηγορία. Η σύνθεση αυτή επιτρέπει τη σύγκριση διαφορετικών γενεών χρηστών FinTech πλατφορμών.

Πίνακας 8 Κατανομή δείγματος ανά ηλικιακή ομάδα

Ηλικιακή ομάδα	Συμμετέχοντες
18–24	23
25–34	17
35–44	31
45–54	15
55+	34
Σύνολο	120

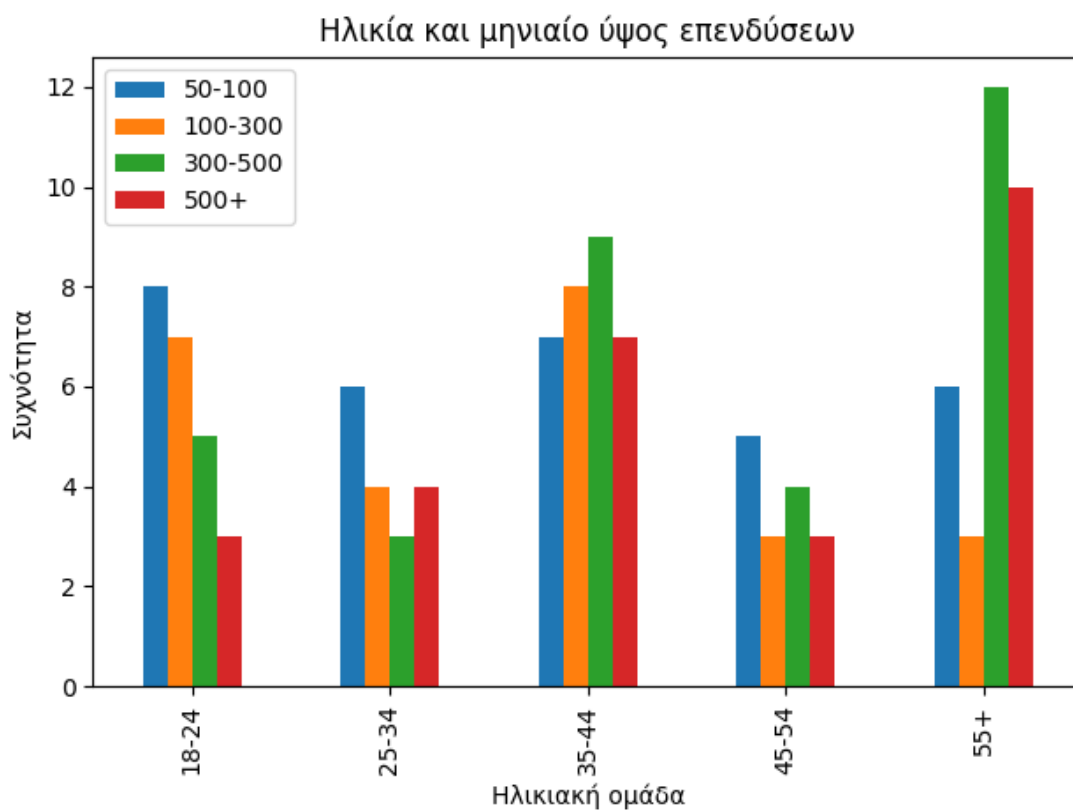
Διάγραμμα 9: Ηλικιακή ομάδα

Σε σχέση με το ύψος των μηνιαίων επενδύσεων, παρατηρείται σαφής διαφοροποίηση ανά ηλικιακή ομάδα. Οι νεότεροι χρήστες, ιδιαίτερα στις ηλικίες 18–24 και 25–34 ετών, εμφανίζονται συχνότερα στις κατηγορίες χαμηλών και μεσαίων ποσών, όπως τα 50–100 ευρώ και τα 100–300 ευρώ. Αντίθετα, οι μεγαλύτερες ηλικιακές ομάδες, και κυρίως οι χρήστες άνω των 45 ετών, εμφανίζουν υψηλότερη παρουσία στις κατηγορίες 300–500 ευρώ και άνω των 500 ευρώ. Το εύρημα αυτό υποδηλώνει ότι η ηλικία συνδέεται θετικά με το ύψος των επενδύσεων, πιθανότατα λόγω μεγαλύτερης οικονομικής σταθερότητας και συσσωρευμένης αποταμίευσης στις μεγαλύτερες ηλικίες.

Παράλληλα, η συχνότητα επενδύσεων διαφοροποιείται αισθητά ανά ηλικία. Οι νεότεροι χρήστες τείνουν να επενδύουν πιο συχνά, με μεγαλύτερη παρουσία στις κατηγορίες εβδομαδιαίας και μηνιαίας επενδυτικής δραστηριότητας. Η συμπεριφορά αυτή μπορεί να ερμηνευθεί ως αποτέλεσμα μεγαλύτερης εξοικείωσης με τις ψηφιακές εφαρμογές και αυξημένης άνεσης στη χρήση τεχνολογικών εργαλείων. Αντίθετα, οι μεγαλύτερες ηλικιακές ομάδες εμφανίζουν υψηλότερα ποσοστά στην κατηγορία «λιγότερο συχνά», γεγονός που υποδηλώνει πιο συγκρατημένη και ενδεχομένως πιο μακροπρόθεσμη επενδυτική προσέγγιση.

Επιπλέον, παρατηρούνται διαφοροποιήσεις και στον τύπο των επενδύσεων που επιλέγονται. Οι νεότεροι χρήστες εμφανίζονται συχνότερα να επενδύουν σε κρυπτονομίσματα και CFDs, προϊόντα που χαρακτηρίζονται από υψηλότερη μεταβλητότητα και αυξημένο κίνδυνο. Αντίθετα, οι μεγαλύτερες ηλικιακές ομάδες παρουσιάζουν μεγαλύτερη προτίμηση σε ομόλογα και ETFs, επιλογές που συνδέονται με μεγαλύτερη σταθερότητα και χαμηλότερο ρίσκο. Το εύρημα αυτό συνάδει με τη βιβλιογραφία, η οποία υποστηρίζει ότι η ανοχή στον κίνδυνο μειώνεται με την ηλικία, ενώ αυξάνεται η έμφαση στη διατήρηση κεφαλαίου.

Συνολικά, τα δεδομένα αναδεικνύουν μια ξεκάθαρη «ιστορία»: οι νεότεροι χρήστες των FinTech πλατφορμών επενδύουν συχνότερα, με μικρότερα ποσά και μεγαλύτερη διάθεση ανάληψης κινδύνου, ενώ οι μεγαλύτεροι σε ηλικία χρήστες επενδύουν λιγότερο συχνά αλλά με υψηλότερα ποσά και προτιμούν πιο συντηρητικά επενδυτικά προϊόντα. Το εύρημα αυτό επιβεβαιώνει ότι οι FinTech πλατφόρμες δεν διαμορφώνουν ομοιόμορφη επενδυτική συμπεριφορά, αλλά λειτουργούν ως κοινό εργαλείο που προσαρμόζεται στις ανάγκες, τις δυνατότητες και τις προτιμήσεις διαφορετικών ηλικιακών ομάδων.

4.4 Φύλο και διαφοροποιήσεις στην επενδυτική συμπεριφορά

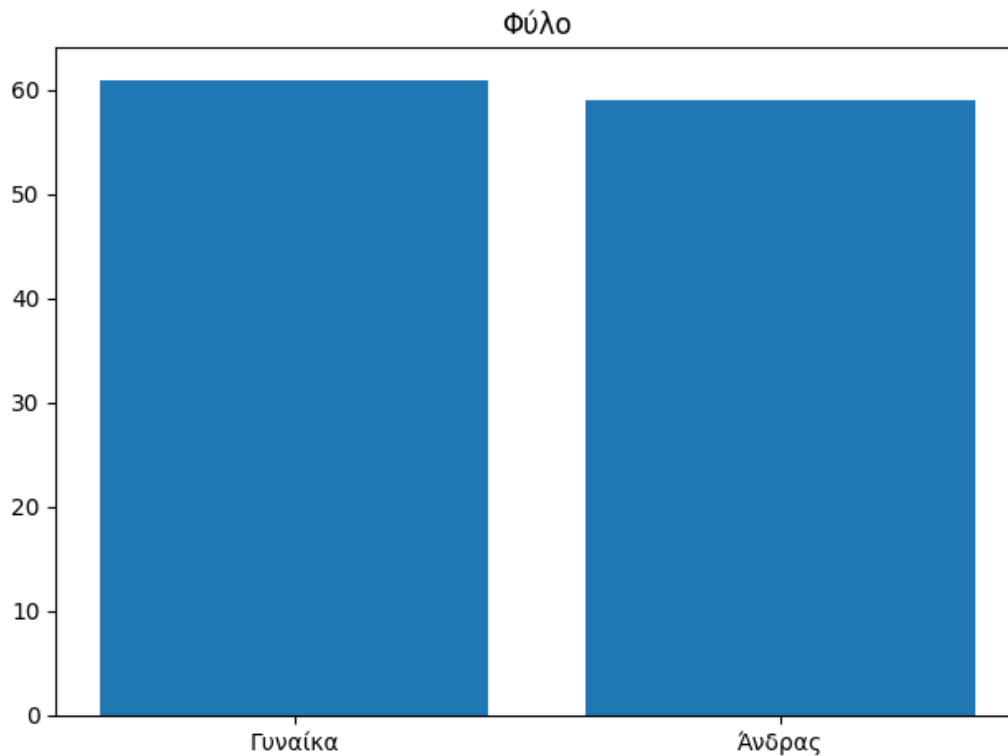
Στην παρούσα υποενότητα εξετάζονται οι διαφοροποιήσεις στην επενδυτική συμπεριφορά των χρηστών επενδυτικών πλατφορμών FinTech με βάση το φύλο. Η ανάλυση αυτή είναι ιδιαίτερα σημαντική, καθώς η διεθνής βιβλιογραφία έχει επισημάνει επανειλημμένα ότι άνδρες και γυναίκες τείνουν να διαφέρουν ως προς τη στάση απέναντι στον επενδυτικό κίνδυνο, τη συχνότητα συναλλαγών και την αντίληψη ασφάλειας, στοιχεία που μπορούν να επηρεάζονται περαιτέρω από το ψηφιακό περιβάλλον των FinTech εφαρμογών.

Το δείγμα της έρευνας παρουσιάζει σχεδόν απόλυτη ισορροπία ως προς το φύλο, γεγονός που ενισχύει την αξιοπιστία των συγκρίσεων. Συγκεκριμένα, 61 συμμετέχοντες δήλωσαν γυναίκες και 59 άνδρες, επιτρέποντας την εξαγωγή συμπερασμάτων χωρίς έντονη μεροληψία υπέρ κάποιας ομάδας.

Πίνακας 9 Κατανομή δείγματος ανά φύλο

Φύλο	Συμμετέχοντες
Γυναίκα	61
Άνδρας	59
Σύνολο	120

Διάγραμμα 10: Φύλο

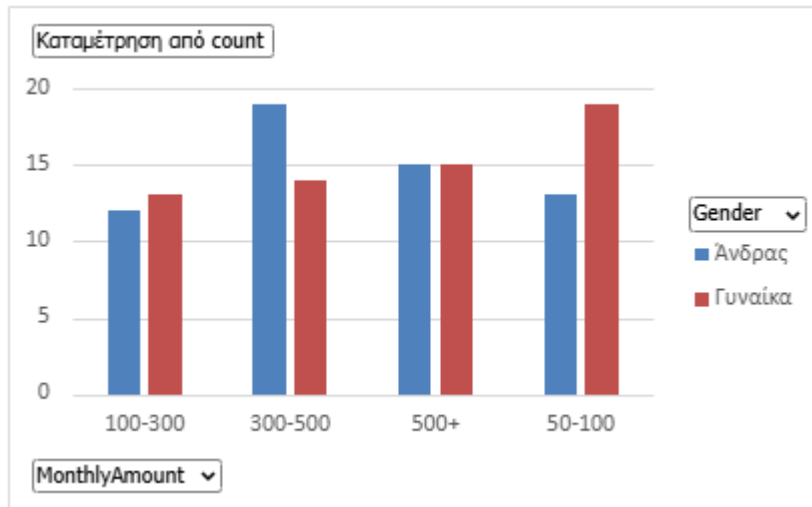
Σε ό,τι αφορά τη συχνότητα επενδύσεων, παρατηρείται ότι οι άνδρες εμφανίζονται ελαφρώς πιο ενεργοί επενδυτικά, με μεγαλύτερη παρουσία στις κατηγορίες εβδομαδιαίας και μηνιαίας επενδυτικής δραστηριότητας. Αντίθετα, οι γυναίκες συγκεντρώνονται συχνότερα στην κατηγορία «λιγότερο συχνά», γεγονός που υποδηλώνει μια πιο συγκρατημένη προσέγγιση στη χρήση των επενδυτικών εφαρμογών. Το εύρημα αυτό ευθυγραμμίζεται με προηγούμενες μελέτες, σύμφωνα με τις οποίες οι άνδρες τείνουν να συναλλάσσονται συχνότερα, ενώ οι γυναίκες εμφανίζουν χαμηλότερη ένταση συναλλαγών και μεγαλύτερη έμφαση στη σταθερότητα.

Αντίστοιχες διαφοροποιήσεις καταγράφονται και στο ύψος των επενδύμενων ποσών. Οι άνδρες εμφανίζονται συχνότερα στις υψηλότερες κατηγορίες μηνιαίων επενδύσεων, όπως τα 300–500 ευρώ και τα ποσά άνω των 500 ευρώ, ενώ οι γυναίκες συγκεντρώνονται περισσότερο στις κατηγορίες χαμηλών και μεσαίων ποσών, κυρίως στα 50–100 ευρώ και 100–300 ευρώ. Το αποτέλεσμα αυτό μπορεί να συνδέεται τόσο με εισοδηματικούς παράγοντες όσο και με διαφορετικές στάσεις απέναντι στον επενδυτικό κίνδυνο.

Ενδιαφέρον παρουσιάζουν και οι διαφοροποιήσεις στον τύπο επενδύσεων που επιλέγονται. Οι άνδρες εμφανίζονται συχνότερα να επενδύουν σε προϊόντα υψηλότερου κινδύνου, όπως τα CFDs και τα κρυπτονομίσματα, ενώ οι γυναίκες δείχνουν μεγαλύτερη προτίμηση σε ομόλογα και ETFs. Η διαφοροποίηση αυτή ενισχύει την εικόνα ότι οι γυναίκες επενδυτές τείνουν να υιοθετούν πιο συντηρητικές στρατηγικές, ακόμη και όταν χρησιμοποιούν τις ίδιες ψηφιακές πλατφόρμες με τους άνδρες.

Σημαντικές διαφορές καταγράφονται και στις αντιλήψεις σχετικά με τους κινδύνους και τις ανησυχίες από τη χρήση των FinTech εφαρμογών. Όπως προκύπτει από τις απαντήσεις στο ερώτημα της κύριας ανησυχίας, οι γυναίκες δηλώνουν συχνότερα την ασφάλεια χρημάτων και δεδομένων ως βασικό προβληματισμό, ενώ οι άνδρες αναφέρουν σε μεγαλύτερο βαθμό τις χρεώσεις και την έλλειψη επενδυτικών γνώσεων. Το εύρημα αυτό υποδηλώνει ότι, πέρα από τη συμπεριφορά, διαφοροποιείται και ο τρόπος με τον οποίο οι χρήστες αντιλαμβάνονται τους κινδύνους των ψηφιακών επενδύσεων.

Συνολικά, η ανάλυση δείχνει ότι το φύλο εξακολουθεί να αποτελεί παράγοντα διαφοροποίησης στην επενδυτική συμπεριφορά, ακόμη και στο περιβάλλον των FinTech πλατφορμών που θεωρητικά προσφέρουν ίσες δυνατότητες πρόσβασης σε όλους τους χρήστες. Οι άνδρες εμφανίζονται πιο ενεργοί και πιο πρόθυμοι να αναλάβουν επενδυτικό κίνδυνο, ενώ οι γυναίκες υιοθετούν πιο προσεκτική στάση, με μεγαλύτερη έμφαση στην ασφάλεια και τη σταθερότητα. Το εύρημα αυτό ενισχύει τη θέση ότι οι ψηφιακές τεχνολογίες δεν εξαλείφουν τις κοινωνικές και συμπεριφορικές διαφοροποιήσεις, αλλά τις ενσωματώνουν σε ένα νέο, τεχνολογικά διαμεσολαβημένο πλαίσιο.

4.5 Επίπεδο εκπαίδευσης και επενδυτικά μοτίβα χρήσης FinTech πλατφορμών

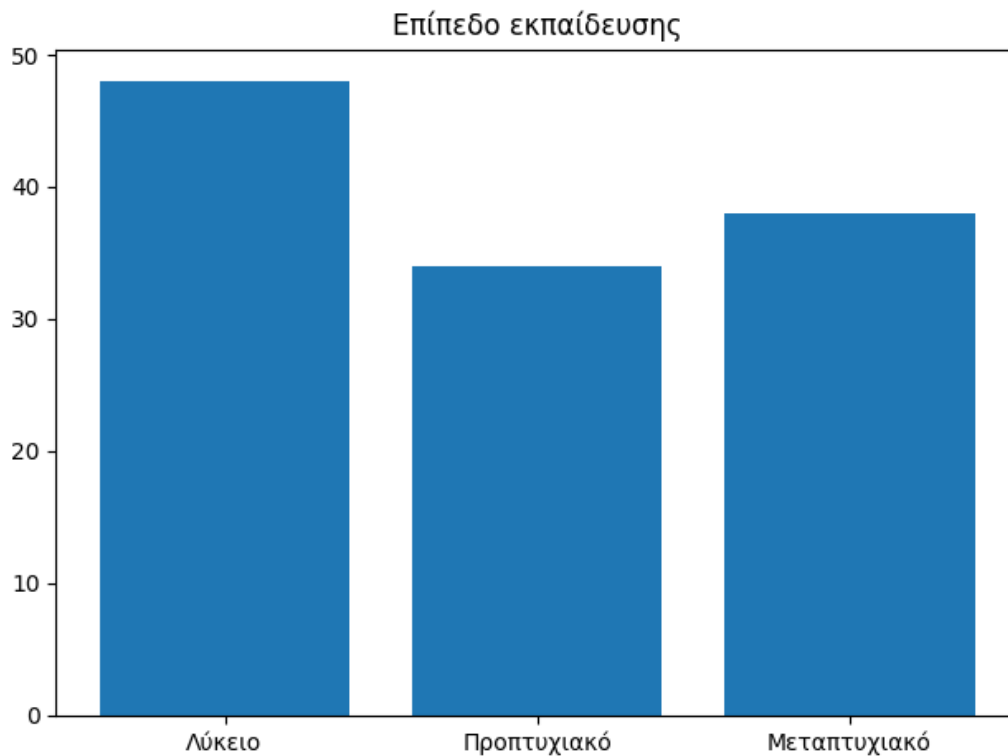
Στην παρούσα υποενότητα εξετάζεται ο ρόλος του επιπέδου εκπαίδευσης στη διαμόρφωση της επενδυτικής συμπεριφοράς των χρηστών επενδυτικών πλατφορμών FinTech. Το επίπεδο εκπαίδευσης αποτελεί βασικό δείκτη χρηματοοικονομικής εξοικείωσης και γνωστικής ικανότητας επεξεργασίας επενδυτικών πληροφοριών και, σύμφωνα με τη διεθνή βιβλιογραφία, επηρεάζει τόσο τη στάση απέναντι στον επενδυτικό κίνδυνο όσο και τις επιλογές προϊόντων και στρατηγικής.

Η κατανομή του δείγματος ως προς το επίπεδο εκπαίδευσης παρουσιάζεται στον Πίνακα 11. Από το σύνολο των 120 συμμετεχόντων, 48 άτομα (40,0%) είναι απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (Λύκειο), 34 άτομα (28,3%) διαθέτουν προπτυχιακό τίτλο σπουδών και 38 άτομα (31,7%) μεταπτυχιακό τίτλο. Η σχετικά ισορροπημένη αυτή κατανομή επιτρέπει τη διερεύνηση διαφοροποιήσεων στα επενδυτικά μοτίβα μεταξύ των εκπαιδευτικών ομάδων.

Πίνακας 10 Κατανομή δείγματος ανά επίπεδο εκπαίδευσης

Επίπεδο εκπαίδευσης	Συχνότητα	Ποσοστό
Λύκειο	48	40,0%
Προπτυχιακό	34	28,3%
Μεταπτυχιακό	38	31,7%
Σύνολο	120	100%

Διάγραμμα 11: Επίπεδο εκπαίδευσης

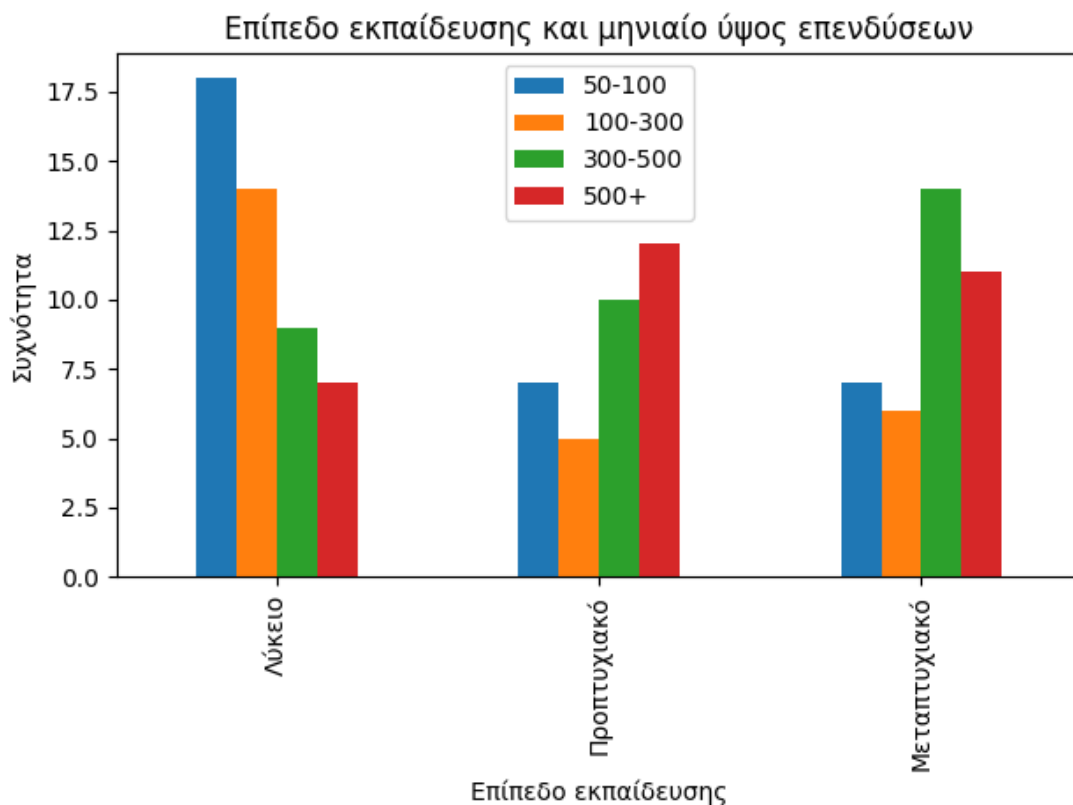

Η ανάλυση των δεδομένων δείχνει ότι οι χρήστες με απολυτήριο Λυκείου εμφανίζουν πιο συγκρατημένα επενδυτικά μοτίβα. Συγκεκριμένα, επενδύουν συχνότερα μικρά έως μεσαία ποσά, κυρίως στις κατηγορίες 50–100 ευρώ και 100–300 ευρώ μηνιαίως, ενώ παρουσιάζουν μεγαλύτερη συγκέντρωση στη χαμηλότερη συχνότητα επενδύσεων, δηλαδή στην κατηγορία «λιγότερο συχνά». Το μοτίβο αυτό υποδηλώνει μια πιο επιφυλακτική προσέγγιση στη χρήση των επενδυτικών εφαρμογών, η οποία ενδέχεται να σχετίζεται με περιορισμένη επενδυτική εμπειρία ή μειωμένη αυτοπεποίθηση στη λήψη χρηματοοικονομικών αποφάσεων.

Αντίθετα, οι συμμετέχοντες με προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές εμφανίζουν σαφώς πιο ενεργή επενδυτική συμπεριφορά. Οι ομάδες αυτές παρουσιάζουν αυξημένη παρουσία στις κατηγορίες εβδομαδιαίας και μηνιαίας επενδυτικής δραστηριότητας, καθώς και υψηλότερα επενδύμενα ποσά. Ιδιαίτερα στους χρήστες με μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών παρατηρείται μεγαλύτερη συγκέντρωση στις κατηγορίες 300–500 ευρώ και άνω των 500 ευρώ μηνιαίως, γεγονός που υποδηλώνει μεγαλύτερη άνεση στη χρήση των FinTech πλατφορμών και αυξημένη προθυμία ανάληψης επενδυτικού κινδύνου.

Διαφοροποιήσεις καταγράφονται και ως προς τον τύπο των επενδυτικών προϊόντων που επιλέγονται. Οι συμμετέχοντες με χαμηλότερο επίπεδο εκπαίδευσης εμφανίζουν μεγαλύτερη προτίμηση σε προϊόντα υψηλότερης μεταβλητότητας, όπως τα CFDs και τα κρυπτονομίσματα, τα οποία συνδέονται συχνά με πιο βραχυπρόθεσμη και κερδοσκοπική επενδυτική λογική. Αντίθετα, οι χρήστες με προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές τείνουν να επιλέγουν συχνότερα ETFs και ομόλογα, υποδηλώνοντας μια πιο διαφοροποιημένη και ενδεχομένως πιο μακροπρόθεσμη επενδυτική στρατηγική.

Οι εκπαιδευτικές διαφοροποιήσεις αντανakλώνται και στις βασικές ανησυχίες που δηλώνουν οι χρήστες σχετικά με τη χρήση των επενδυτικών εφαρμογών. Οι συμμετέχοντες με χαμηλότερο επίπεδο εκπαίδευσης αναφέρουν συχνότερα την έλλειψη επενδυτικών γνώσεων ως κύρια ανησυχία, ενώ οι χρήστες με ανώτερη εκπαίδευση εστιάζουν περισσότερο σε ζητήματα ασφάλειας και χρεώσεων. Το εύρημα αυτό υποδηλώνει ότι, όσο αυξάνεται το γνωστικό υπόβαθρο των χρηστών, μετατοπίζεται και το επίκεντρο των προβληματισμών τους από την κατανόηση των επενδυτικών διαδικασιών προς πιο δομικά χαρακτηριστικά και κινδύνους των πλατφορμών.

Συνολικά, τα αποτελέσματα καταδεικνύουν ότι το επίπεδο εκπαίδευσης αποτελεί σημαντικό παράγοντα διαφοροποίησης της επενδυτικής συμπεριφοράς στο περιβάλλον των FinTech πλατφορμών. Η υψηλότερη εκπαίδευση συνδέεται με συχνότερη χρήση, μεγαλύτερα επενδύσιμα ποσά και πιο διαφοροποιημένες επιλογές προϊόντων, ενώ η χαμηλότερη εκπαίδευση συνοδεύεται από πιο περιορισμένη και επιφυλακτική επενδυτική δραστηριότητα. Το εύρημα αυτό ενισχύει τη θέση ότι, παρά τη δημοκρατικοποίηση της πρόσβασης στις αγορές μέσω των FinTech εφαρμογών, οι ατομικοί γνωστικοί και εκπαιδευτικοί παράγοντες εξακολουθούν να διαμορφώνουν ουσιαστικά την επενδυτική συμπεριφορά των χρηστών.

4.6 Συχνότητα χρήσης επενδυτικών πλατφορμών και ύψος μηνιαίων επενδύσεων

Στην παρούσα υποενότητα αναλύονται οι αντιλήψεις των συμμετεχόντων σχετικά με την ευκολία χρήσης, την κατανόηση των λειτουργιών, την εμπιστοσύνη και την ασφάλεια των επενδυτικών πλατφορμών FinTech. Οι διαστάσεις αυτές θεωρούνται κρίσιμες στη βιβλιογραφία της αποδοχής τεχνολογίας και της ψηφιακής

χρηματοοικονομικής, καθώς επηρεάζουν άμεσα τόσο τη συχνότητα χρήσης όσο και την πρόθεση συνέχισης χρήσης των εφαρμογών.

Η ανάλυση βασίζεται στις απαντήσεις των συμμετεχόντων στις δηλώσεις της κλίμακας Likert (ερωτήσεις 9–18), με τιμές από 1 («διαφωνώ απόλυτα») έως 5 («συμφωνώ απόλυτα»). Στον Πίνακα 12 παρουσιάζονται οι μέσοι όροι και οι τυπικές αποκλίσεις των βασικών μεταβλητών.

Πίνακας 11 Περιγραφικά στατιστικά αντιλήψεων χρηστών FinTech πλατφορμών

Δήλωση	Μέσος Όρος	Τυπική Απόκλιση
Ευκολία χρήσης πλατφόρμας (Q9)	4,49	0,50
Κατανόηση βασικών λειτουργιών (Q10)	4,57	0,50
Εμπιστοσύνη στη διαχείριση χρημάτων (Q11)	4,60	0,49
Αίσθηση ασφάλειας και προστασίας δεδομένων (Q12)	4,53	0,50
Δίκαιες και χαμηλές χρεώσεις (Q13)	4,53	0,50
Βοήθεια στη λήψη καλύτερων αποφάσεων (Q14)	4,54	0,50
Άνεση χωρίς βοήθεια ειδικού (Q16)	4,53	0,50
Πρόθεση συνέχισης χρήσης (Q18)	4,49	0,50
Πιθανότητα παρορμητικών αποφάσεων (Q17)	3,04	1,55

Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι οι συμμετέχοντες αξιολογούν ιδιαίτερα θετικά την ευκολία χρήσης των επενδυτικών πλατφορμών. Οι υψηλοί μέσοι όροι στις δηλώσεις που αφορούν την ευχρηστία και την κατανόηση των βασικών λειτουργιών υποδηλώνουν ότι οι εφαρμογές είναι σχεδιασμένες με τρόπο φιλικό προς τον χρήστη, επιτρέποντας ακόμη και σε μη εξειδικευμένους επενδυτές να πραγματοποιούν συναλλαγές με σχετική άνεση. Το εύρημα αυτό επιβεβαιώνει τις θεωρητικές προσεγγίσεις των μοντέλων αποδοχής τεχνολογίας, σύμφωνα με τις οποίες η αντιλαμβανόμενη ευκολία χρήσης αποτελεί βασικό παράγοντα υιοθέτησης ψηφιακών εφαρμογών.

Παράλληλα, ιδιαίτερα υψηλές τιμές καταγράφονται και στη μεταβλητή της εμπιστοσύνης. Οι συμμετέχοντες δηλώνουν σε μεγάλο βαθμό ότι εμπιστεύονται τις

πλατφόρμες για τη διαχείριση των χρημάτων τους, γεγονός που υποδηλώνει ότι οι FinTech εφαρμογές έχουν καταφέρει να καλλιεργήσουν αίσθημα αξιοπιστίας, παρά την απουσία φυσικής επαφής με τον πάροχο υπηρεσιών. Η εμπιστοσύνη αυτή φαίνεται να λειτουργεί ως θεμέλιο για τη διαρκή χρήση των εφαρμογών και τη σταθερή ενσωμάτωσή τους στην επενδυτική πρακτική των χρηστών.

Αντίστοιχα θετική είναι και η αντίληψη των χρηστών σχετικά με την ασφάλεια και την προστασία δεδομένων. Αν και τα ζητήματα ασφάλειας αποτελούν μία από τις βασικές ανησυχίες που καταγράφονται γενικότερα στη χρήση ψηφιακών χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, οι υψηλοί μέσοι όροι δείχνουν ότι οι συμμετέχοντες αισθάνονται, σε μεγάλο βαθμό, προστατευμένοι κατά τη χρήση των επενδυτικών εφαρμογών. Το εύρημα αυτό υποδηλώνει ότι τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα ασφάλειας που εφαρμόζουν οι πλατφόρμες γίνονται αντιληπτά και εκτιμώνται από τους χρήστες.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η δήλωση που αφορά την πιθανότητα παρορμητικών αποφάσεων λόγω της ευκολίας χρήσης των εφαρμογών. Σε αντίθεση με τις υπόλοιπες μεταβλητές, η συγκεκριμένη εμφανίζει χαμηλότερο μέσο όρο και σημαντικά υψηλότερη τυπική απόκλιση. Το εύρημα αυτό υποδηλώνει έντονη διαφοροποίηση στις αντιλήψεις των χρηστών: ενώ ένα μέρος του δείγματος θεωρεί ότι η ευκολία χρήσης μπορεί να οδηγήσει σε παρορμητικές επενδυτικές αποφάσεις, ένα άλλο μέρος εμφανίζεται πιο επιφυλακτικό ή διαφωνεί με αυτή την άποψη. Η διαφοροποίηση αυτή αναδεικνύει ότι η επίδραση των FinTech πλατφορμών στη συμπεριφορά των επενδυτών δεν είναι ομοιογενής και εξαρτάται από ατομικά χαρακτηριστικά και εμπειρίες χρήσης.

Τέλος, η πρόθεση συνέχισης χρήσης των επενδυτικών πλατφορμών εμφανίζεται ιδιαίτερα υψηλή. Οι συμμετέχοντες δηλώνουν σε μεγάλο βαθμό ότι σκοπεύουν να συνεχίσουν να χρησιμοποιούν τις FinTech εφαρμογές στο μέλλον, γεγονός που υποδηλώνει συνολική ικανοποίηση από τη χρήση τους και επιβεβαιώνει τον καθοριστικό ρόλο της ευκολίας, της εμπιστοσύνης και της ασφάλειας στη διαμόρφωση θετικής στάσης απέναντι στις ψηφιακές επενδυτικές υπηρεσίες.

Συνολικά, τα αποτελέσματα της παρούσας υποενοτήτας δείχνουν ότι οι επενδυτικές πλατφόρμες FinTech αξιολογούνται ιδιαίτερα θετικά ως προς τα βασικά λειτουργικά και ψυχολογικά χαρακτηριστικά τους. Παρά τις επιμέρους ανησυχίες για πιθανή παρορμητικότητα, οι χρήστες εμφανίζονται άνετοι, εμπιστευτικοί και πρόθυμοι να

συνεχίσουν τη χρήση των εφαρμογών, γεγονός που υποδηλώνει ότι οι FinTech πλατφόρμες έχουν πλέον εδραιωθεί ως βασικό εργαλείο επενδυτικής δραστηριότητας.

4.7 Gamification, συχνότητα χρήσης και παρορμητικότητα στις επενδυτικές αποφάσεις

Η παρούσα υποενοότητα εστιάζει στη διερεύνηση της σχέσης μεταξύ των χαρακτηριστικών gamification των επενδυτικών πλατφορμών FinTech, της συχνότητας χρήσης τους και της πιθανής παρορμητικότητας στη λήψη επενδυτικών αποφάσεων. Όπως έχει ήδη αναδειχθεί στο θεωρητικό πλαίσιο, οι σύγχρονες επενδυτικές εφαρμογές δεν λειτουργούν απλώς ως τεχνικά εργαλεία συναλλαγών, αλλά ενσωματώνουν σχεδιαστικά στοιχεία που ενισχύουν τη διαρκή αλληλεπίδραση του χρήστη με την πλατφόρμα.

Η ανάλυση βασίζεται κυρίως στις απαντήσεις των συμμετεχόντων στις δηλώσεις που αφορούν την ενθάρρυνση συχνότερης επένδυσης (Q15) και την πιθανότητα παρορμητικών αποφάσεων λόγω ευκολίας χρήσης (Q17). Στον Πίνακα 13 παρουσιάζονται τα βασικά περιγραφικά στατιστικά των δύο αυτών μεταβλητών.

Πίνακας 12 Αντιλήψεις για gamification και παρορμητικότητα

Δήλωση	Μέσος Όρος	Τυπική Απόκλιση
Η εφαρμογή με ενθαρρύνει να επενδύω συχνότερα (Q15)	4,52	0,50
Η ευκολία χρήσης οδηγεί σε παρορμητικές αποφάσεις (Q17)	3,04	1,55

Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι οι συμμετέχοντες συμφωνούν σε μεγάλο βαθμό με τη δήλωση ότι οι λειτουργίες των επενδυτικών εφαρμογών τους ενθαρρύνουν να επενδύουν συχνότερα. Ο υψηλός μέσος όρος της Q15 υποδηλώνει ότι στοιχεία όπως οι ειδοποιήσεις, η άμεση πρόσβαση στις αγορές, η απλοποιημένη εκτέλεση συναλλαγών και η συνεχής οπτικοποίηση αποδόσεων λειτουργούν ενισχυτικά ως προς την επενδυτική δραστηριότητα. Το εύρημα αυτό ενισχύει την άποψη ότι οι FinTech πλατφόρμες δεν είναι ουδέτερα εργαλεία, αλλά ενεργά περιβάλλοντα που επηρεάζουν τη συμπεριφορά των χρηστών.

Ωστόσο, όταν εξετάζεται η πιθανότητα παρορμητικών αποφάσεων, τα αποτελέσματα εμφανίζονται σαφώς πιο διαφοροποιημένα. Ο μέσος όρος της Q17 βρίσκεται κοντά στη μέση τιμή της κλίμακας, ενώ η ιδιαίτερα υψηλή τυπική απόκλιση υποδηλώνει σημαντική ετερογένεια στις αντιλήψεις των χρηστών. Το εύρημα αυτό δείχνει ότι, παρότι πολλοί χρήστες αναγνωρίζουν ότι οι εφαρμογές τους ωθούν να επενδύουν συχνότερα, δεν αντιλαμβάνονται όλοι αυτή την ενθάρρυνση ως παρορμητική ή προβληματική.

Η διαφοροποίηση αυτή μπορεί να ερμηνευθεί μέσα από τα δημογραφικά και γνωστικά χαρακτηριστικά των χρηστών. Όπως προέκυψε από προηγούμενες υποενοότητες, χρήστες με μεγαλύτερη επενδυτική εμπειρία ή υψηλότερο επίπεδο εκπαίδευσης ενδέχεται να αξιοποιούν τα στοιχεία gamification ως εργαλεία πληροφόρησης και παρακολούθησης, χωρίς να αισθάνονται ότι χάνουν τον έλεγχο των αποφάσεών τους. Αντίθετα, για λιγότερο έμπειρους χρήστες, η συνεχής έκθεση σε επενδυτικά ερεθίσματα μπορεί να αυξάνει την πιθανότητα αυθόρμητων κινήσεων, ιδιαίτερα σε περιόδους αυξημένης μεταβλητότητας.

Επιπλέον, η συνύπαρξη υψηλής συχνότητας χρήσης και μέτριας αντίληψης παρορμητικότητας υποδηλώνει ότι οι χρήστες δεν ταυτίζουν απαραίτητα τη συχνή επένδυση με μη ορθολογική συμπεριφορά. Για ένα μέρος του δείγματος, η αυξημένη συχνότητα φαίνεται να αποτελεί συνειδητή επιλογή, ενταγμένη σε μια πιο ενεργή επενδυτική στρατηγική, και όχι αποτέλεσμα απώλειας ελέγχου. Το στοιχείο αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό, καθώς δείχνει ότι η επίδραση των χαρακτηριστικών gamification δεν είναι μονοσήμαντη και δεν οδηγεί αναγκαστικά σε αρνητικές συμπεριφορικές εκβάσεις.

Συνολικά, τα ευρήματα της παρούσας υποενοότητας αναδεικνύουν έναν διττό ρόλο των χαρακτηριστικών gamification στις επενδυτικές πλατφόρμες FinTech. Από τη μία πλευρά, ενισχύουν σαφώς τη συχνότητα χρήσης και την ενεργή συμμετοχή των χρηστών στις αγορές. Από την άλλη πλευρά, η επίδρασή τους στην παρορμητικότητα εμφανίζεται διαφοροποιημένη και εξαρτάται από τα ατομικά χαρακτηριστικά, την εμπειρία και τον τρόπο με τον οποίο οι χρήστες αντιλαμβάνονται και διαχειρίζονται τις παρεχόμενες δυνατότητες.

4.8 Συνολική σύνθεση των ευρημάτων και σύνδεση με τη βιβλιογραφία

Η παρούσα υποενότητα συνθέτει τα βασικά ευρήματα της εμπειρικής ανάλυσης και τα ερμηνεύει σε συνάρτηση με τη διεθνή βιβλιογραφία γύρω από τις επενδυτικές πλατφόρμες FinTech και τη συμπεριφορική χρηματοοικονομική. Η σύνθεση αυτή επιτρέπει την αξιολόγηση του κατά πόσο τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας επιβεβαιώνουν ή διαφοροποιούνται από τα θεωρητικά και εμπειρικά πρότυπα που έχουν καταγραφεί σε προηγούμενες μελέτες.

Σε γενικό επίπεδο, τα αποτελέσματα επιβεβαιώνουν την άποψη ότι οι επενδυτικές πλατφόρμες FinTech λειτουργούν ως μηχανισμός ενίσχυσης της συμμετοχής των ιδιωτών επενδυτών στις κεφαλαιαγορές. Η ευρεία χρήση των εφαρμογών, η έμφαση σε μικρά και μεσαία επενδύσιμα ποσά και η περιοδική επενδυτική δραστηριότητα συνάδουν με την έννοια της «δημοκρατικοποίησης των επενδύσεων», όπως αυτή έχει αναλυθεί στη διεθνή βιβλιογραφία (Philippon, 2016; Gomber et al., 2018). Οι χρήστες φαίνεται να αξιοποιούν τις FinTech πλατφόρμες κυρίως ως εργαλεία σταδιακής και επαναλαμβανόμενης επένδυσης, χωρίς την ανάγκη υψηλού αρχικού κεφαλαίου ή εξειδικευμένων γνώσεων.

Τα ευρήματα που αφορούν την ηλικία παρουσιάζουν ισχυρή συμφωνία με προηγούμενες μελέτες. Οι νεότεροι χρήστες εμφανίζουν συχνότερη επενδυτική δραστηριότητα αλλά μικρότερα ποσά, γεγονός που αποδίδεται τόσο στη μεγαλύτερη τεχνολογική εξοικείωση όσο και στους περιορισμούς διαθέσιμου εισοδήματος (Lusardi & Mitchell, 2014). Αντίθετα, οι μεγαλύτερες ηλικιακές ομάδες επενδύουν λιγότερο συχνά αλλά σε υψηλότερα ποσά, υιοθετώντας πιο συγκρατημένη και επιλεκτική στρατηγική, εύρημα που συνδέεται με αυξημένη εμπειρία και διαφορετική στάση απέναντι στον επενδυτικό κίνδυνο.

Αντίστοιχα, το επίπεδο εκπαίδευσης αναδεικνύεται ως κρίσιμος παράγοντας διαφοροποίησης της επενδυτικής συμπεριφοράς. Οι συμμετέχοντες με υψηλότερο εκπαιδευτικό υπόβαθρο εμφανίζουν μεγαλύτερη συχνότητα χρήσης, υψηλότερα επενδύσιμα ποσά και προτίμηση σε πιο διαφοροποιημένα και σχετικά χαμηλότερου κινδύνου προϊόντα, όπως τα ETFs και τα ομόλογα. Το εύρημα αυτό συμφωνεί με τη βιβλιογραφία που συνδέει τη χρηματοοικονομική παιδεία με πιο συνειδητές και μακροπρόθεσμες επενδυτικές επιλογές (OECD, 2020; Lusardi & Mitchell, 2014). Αντίθετα, οι χρήστες με χαμηλότερο επίπεδο εκπαίδευσης τείνουν να επιλέγουν

συχνότερα προϊόντα υψηλής μεταβλητότητας και να δηλώνουν εντονότερη ανησυχία για την έλλειψη επενδυτικών γνώσεων, στοιχείο που ενισχύει τη σημασία της υποκειμενικής αντίληψης ρίσκου.

Ιδιαίτερα ισχυρά εμφανίζονται τα ευρήματα που σχετίζονται με την ευκολία χρήσης, την εμπιστοσύνη και την ασφάλεια των πλατφορμών. Οι πολύ υψηλές μέσες τιμές στις σχετικές δηλώσεις επιβεβαιώνουν τα μοντέλα αποδοχής τεχνολογίας, σύμφωνα με τα οποία η αντιλαμβανόμενη ευκολία χρήσης και η εμπιστοσύνη αποτελούν βασικούς προσδιοριστικούς παράγοντες της πρόθεσης συνέχισης χρήσης ψηφιακών συστημάτων (Davis, 1989; Venkatesh et al., 2012). Τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας ενισχύουν την άποψη ότι οι FinTech πλατφόρμες έχουν πλέον εδραιωθεί ως αξιόπιστα επενδυτικά εργαλεία στα μάτια των χρηστών.

Σε ό,τι αφορά τα στοιχεία gamification, τα αποτελέσματα παρουσιάζουν πιο σύνθετη εικόνα. Από τη μία πλευρά, οι συμμετέχοντες αναγνωρίζουν σε μεγάλο βαθμό ότι οι λειτουργίες των εφαρμογών ενθαρρύνουν συχνότερη επενδυτική δραστηριότητα, επιβεβαιώνοντας τη βιβλιογραφία που συνδέει τα gamified περιβάλλοντα με αυξημένη εμπλοκή των χρηστών (Deterding et al., 2011). Από την άλλη πλευρά, η μέτρια μέση τιμή και η αυξημένη διακύμανση στην αντίληψη περί παρορμητικότητας υποδηλώνουν ότι η επίδραση του gamification δεν βιώνεται ομοιόμορφα ως αρνητική. Το εύρημα αυτό διαφοροποιείται από πιο απαισιόδοξες προσεγγίσεις της συμπεριφορικής χρηματοοικονομικής, οι οποίες συνδέουν άμεσα την ευκολία συναλλαγών με impulsive trading (Barber & Odean, 2001), και δείχνει ότι οι χρήστες διατηρούν σε σημαντικό βαθμό μηχανισμούς αυτοελέγχου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΕΚΤΑΣΕΙΣ

Το παρόν κεφάλαιο συνοψίζει και ερμηνεύει τα βασικά ευρήματα της έρευνας, απαντώντας άμεσα στα ερευνητικά ερωτήματα που τέθηκαν στην αρχή της εργασίας και αποτιμώντας τη συμβολή της στη μελέτη της επενδυτικής συμπεριφοράς των χρηστών FinTech πλατφορμών στην Ελλάδα. Η αξία των συμπερασμάτων έγκειται στο γεγονός ότι προκύπτουν από πρωτογενή δεδομένα και αποτυπώνουν τις εμπειρίες, τις αντιλήψεις και τις πρακτικές των ίδιων των χρηστών, καλύπτοντας ένα ερευνητικό

κενό που έχει επισημανθεί στη διεθνή βιβλιογραφία (Philippon, 2016; Gomber et al., 2018).

Τα αποτελέσματα της έρευνας δείχνουν ότι οι επενδυτικές πλατφόρμες FinTech έχουν πλέον εδραιωθεί ως βασικό εργαλείο επενδυτικής δραστηριότητας για τους Έλληνες ιδιώτες επενδυτές. Η χρήση τους δεν περιορίζεται σε πειραματικό ή περιστασιακό επίπεδο, αλλά εντάσσεται σε μια πιο συστηματική πρακτική, η οποία χαρακτηρίζεται κυρίως από επενδύσεις μικρών και μεσαίων ποσών σε μηνιαία ή εβδομαδιαία βάση. Το εύρημα αυτό υποδηλώνει ότι η «δημοκρατικοποίηση» των επενδύσεων μέσω FinTech δεν οδηγεί απαραίτητα σε ακραία ή υπερβολικά κερδοσκοπική συμπεριφορά, αλλά σε μια πιο σταδιακή και ελεγχόμενη συμμετοχή στις αγορές, στοιχείο που συμφωνεί με ευρήματα προηγούμενων μελετών για τους μικροεπενδυτές (OECD, 2020).

Η ανάλυση ανέδειξε σαφείς διαφοροποιήσεις της επενδυτικής συμπεριφοράς με βάση δημογραφικά και κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά. Η ηλικία αναδεικνύεται ως καθοριστικός παράγοντας, καθώς οι νεότεροι χρήστες εμφανίζονται πιο ενεργοί ως προς τη συχνότητα επενδύσεων, αλλά με χαμηλότερα επενδύσιμα ποσά, ενώ οι μεγαλύτερες ηλικιακές ομάδες επενδύουν λιγότερο συχνά αλλά με υψηλότερα ποσά. Το μοτίβο αυτό αντανακλά διαφορετικές στάσεις απέναντι στον κίνδυνο και διαφορετικούς χρονικούς ορίζοντες επένδυσης, όπως έχει επισημανθεί και στη διεθνή βιβλιογραφία της συμπεριφορικής χρηματοοικονομικής (Barber & Odean, 2001; Lusardi & Mitchell, 2014).

Αντίστοιχα, το επίπεδο εκπαίδευσης αποδεικνύεται ιδιαίτερα σημαντικό για τη διαμόρφωση της επενδυτικής συμπεριφοράς. Οι χρήστες με υψηλότερη εκπαίδευση εμφανίζουν μεγαλύτερη άνεση στη χρήση των πλατφορμών, υψηλότερα επενδύσιμα ποσά και μεγαλύτερη διαφοροποίηση επενδυτικών προϊόντων, γεγονός που υποδηλώνει αυξημένη ικανότητα επεξεργασίας επενδυτικών πληροφοριών και διαχείρισης κινδύνου. Αντίθετα, οι χρήστες με χαμηλότερο επίπεδο εκπαίδευσης παρουσιάζουν πιο συγκρατημένη χρήση και εκφράζουν συχνότερα ανησυχίες σχετικά με την επάρκεια των γνώσεών τους. Το εύρημα αυτό επιβεβαιώνει ότι, παρά τη μείωση των τεχνολογικών φραγμών, οι γνωστικοί και εκπαιδευτικοί παράγοντες εξακολουθούν να παίζουν καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση της επενδυτικής συμπεριφοράς (Thaler, 2016).

Ιδιαίτερη βαρύτητα έχουν τα ευρήματα που αφορούν την ευκολία χρήσης, την εμπιστοσύνη και την αντιλαμβανόμενη ασφάλεια των FinTech πλατφορμών. Οι πολύ υψηλές τιμές συμφωνίας στις σχετικές δηλώσεις καταδεικνύουν ότι οι χρήστες αισθάνονται σε μεγάλο βαθμό άνετα και ασφαλείς κατά τη χρήση των εφαρμογών, γεγονός που συνδέεται άμεσα με την έντονη πρόθεση συνέχισης χρήσης στο μέλλον. Το αποτέλεσμα αυτό επιβεβαιώνει τα μοντέλα αποδοχής τεχνολογίας, σύμφωνα με τα οποία η ευκολία χρήσης και η εμπιστοσύνη αποτελούν βασικούς προσδιοριστικούς παράγοντες της συμπεριφορικής πρόθεσης και της μακροχρόνιας υιοθέτησης ψηφιακών υπηρεσιών (Davis, 1989; Venkatesh et al., 2012).

Σε ό,τι αφορά τον ρόλο του gamification, η έρευνα προσφέρει μια πιο ισορροπημένη εικόνα από αυτή που συχνά παρουσιάζεται στη βιβλιογραφία. Παρότι οι χρήστες αναγνωρίζουν ότι τα χαρακτηριστικά των εφαρμογών τους ενθαρρύνουν να επενδύουν συχνότερα, η αντίληψη ότι η ευκολία χρήσης οδηγεί αυτομάτως σε παρορμητικές αποφάσεις δεν είναι καθολική. Το εύρημα αυτό υποδηλώνει ότι οι χρήστες διαθέτουν έναν βαθμό αυτοελέγχου και κριτικής στάσης απέναντι στις επενδυτικές τους επιλογές, διαφοροποιώντας εν μέρει τα αποτελέσματα από πιο απαισιόδοξες προσεγγίσεις που συνδέουν άμεσα το gamification με impulsive trading (Lo et al., 2005). Η διαπίστωση αυτή ευθυγραμμίζεται με σύγχρονες προσεγγίσεις της συμπεριφορικής χρηματοοικονομικής, οι οποίες αναγνωρίζουν ότι η τεχνολογία μπορεί να επηρεάζει τη συμπεριφορά, χωρίς όμως να την καθορίζει απόλυτα (Thaler, 2016).

Συνολικά, το βασικό όφελος από την ανάγνωση της παρούσας εργασίας είναι ότι προσφέρει μια εμπειρικά τεκμηριωμένη και πολυδιάστατη εικόνα της σχέσης των Ελλήνων ιδιωτών επενδυτών με τις πλατφόρμες FinTech. Τα ευρήματα δείχνουν ότι οι επενδυτικές εφαρμογές λειτουργούν ως εργαλεία ενδυνάμωσης και διευκόλυνσης, αλλά η τελική επενδυτική συμπεριφορά διαμορφώνεται μέσα από την αλληλεπίδραση τεχνολογικών χαρακτηριστικών, ατομικών αντιλήψεων και κοινωνικοδημογραφικών παραγόντων.

Από πρακτική σκοπιά, τα συμπεράσματα της έρευνας μπορούν να αξιοποιηθούν τόσο από τους παρόχους FinTech υπηρεσιών όσο και από φορείς χρηματοοικονομικής εκπαίδευσης. Οι πλατφόρμες καλούνται να ενισχύσουν περαιτέρω τη διαφάνεια, την εκπαιδευτική υποστήριξη και την υπεύθυνη παρουσίαση των επενδυτικών επιλογών, ενώ οι πολιτικές χρηματοοικονομικής παιδείας μπορούν να προσαρμοστούν ώστε να

λαμβάνουν υπόψη τις πραγματικές εμπειρίες και ανησυχίες των χρηστών. Με τον τρόπο αυτό, η παρούσα εργασία δεν περιορίζεται σε μια περιγραφική αποτύπωση δεδομένων, αλλά συμβάλλει ουσιαστικά στη συζήτηση γύρω από τη βιώσιμη και υπεύθυνη χρήση των FinTech επενδυτικών πλατφορμών στο ελληνικό περιβάλλον.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Barber, B. M., & Odean, T. (2001). Boys will be boys: Gender, overconfidence, and common stock investment. *The Quarterly Journal of Economics*, *116*(1), 261–292. <https://doi.org/10.1162/003355301556400>
- Baur, D. G., Hong, K., & Lee, A. D. (2018). Bitcoin: Medium of exchange or speculative assets? *Journal of International Financial Markets, Institutions and Money*, *54*, 177–189. <https://doi.org/10.1016/j.intfin.2017.12.004>
- Boone, H. N., & Boone, D. A. (2012). Analyzing Likert data. *Journal of Extension*, *50*(2), 1–5. <https://doi.org/10.34068/joe.50.02.48>
- Bryman, A. (2016). *Social research methods* (5th ed.). Oxford University Press. <https://ktpu.kpi.ua/wp-content/uploads/2014/02/social-research-methods-alan-bryman.pdf>
- Corbet, S., Meegan, A., Larkin, C., Lucey, B., & Yarovaya, L. (2018). Exploring the dynamic relationships between cryptocurrencies and other financial assets. *Economics Letters*, *165*, 28–34. <https://doi.org/10.1016/j.econlet.2018.01.004>
- Creswell, J. W. (2014). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches* (4th ed.). SAGE Publications. https://www.ucg.ac.me/skladiste/blog_609332/objava_105202/fajlovi/Creswell.pdf
- Davis, F. D. (1989). Perceived usefulness, perceived ease of use, and user acceptance of information technology. *MIS Quarterly*, *13*(3), 319–340. <https://doi.org/10.2307/249008>
- De Vaus, D. (2002). *Analyzing social science data*. SAGE Publications. <https://uk.sagepub.com/en-gb/eur/analyzing-social-science-data/book207458>
- DeVellis, R. F. (2017). *Scale development: Theory and applications* (4th ed.). SAGE Publications. https://books.google.com/books/about/Scale_Development.html?id=48ACCwAAQB_AJ
- Deterding, S., Dixon, D., Khaled, R., & Nacke, L. (2011). From game design elements to gamefulness: Defining “gamification”. In *Proceedings of the 15th International Academic MindTrek Conference* (pp. 9–15). ACM. <https://doi.org/10.1145/2181037.2181040>

- Dillman, D. A., Smyth, J. D., & Christian, L. M. (2014). *Internet, phone, mail, and mixed-mode surveys: The tailored design method* (4th ed.). Wiley.
<https://www.wiley.com/en-fr/Internet,+Phone,+Mail,+and+Mixed+Mode+Surveys:+The+Tailored+Design+Method,+4th+Edition-p-9781118456149>
- Field, A. (2018). *Discovering statistics using IBM SPSS statistics* (5th ed.). SAGE Publications.
https://cmn-cdn-001.sagepub.com/books/titles/257672/att_sb1_87881.pdf
- Gefen, D., Karahanna, E., & Straub, D. W. (2003). Trust and TAM in online shopping: An integrated model. *MIS Quarterly*, 27(1), 51–90. <https://doi.org/10.2307/30036519>
- Glaser, M., & Weber, M. (2007). Overconfidence and trading volume. *The Geneva Risk and Insurance Review*, 32(1), 1–36. <https://doi.org/10.1007/s10713-007-0003-3>
- Gomber, P., Koch, J.-A., & Siering, M. (2018). Digital finance and FinTech: Current research and future research directions. *Journal of Business Economics*, 87(5), 537–580. <https://doi.org/10.1007/s11573-017-0852-x>
- Kahneman, D. (2011). *Thinking, fast and slow*. Farrar, Straus and Giroux. https://cmn-cdn-001.sagepub.com/books/titles/257672/att_sb1_87881.pdf
- Kim, G., Shin, B., & Lee, H. G. (2010). Understanding dynamics between initial trust and usage intentions of mobile banking. *Information Systems Journal*, 19(3), 283–311. <https://doi.org/10.1111/j.1365-2575.2007.00269.x>
- Likert, R. (1932). A technique for the measurement of attitudes. *Archives of Psychology*, 140, 1–55. https://legacy.voteview.com/pdf/Likert_1932.pdf
- Lo, A. W., Repin, D. V., & Steenbarger, B. N. (2005). Fear and greed in financial markets: A clinical study of day-traders. *American Economic Review*, 95(2), 352–359. <https://doi.org/10.1257/000282805774670095>
- Lusardi, A., & Mitchell, O. S. (2014). The economic importance of financial literacy. *Journal of Economic Literature*, 52(1), 5–44. <https://doi.org/10.1257/jel.52.1.5>
- Norman, D. A. (2013). *The design of everyday things* (Revised ed.). Basic Books.
<https://dl.icdst.org/pdfs/files4/4bb8d08a9b309df7d86e62ec4056ceef.pdf>
- OECD. (2020). *Consumer policy and fraud: Measuring consumer detriment*. OECD Publishing.

- https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2020/04/measuring-consumer-detriment-and-the-impact-of-consumer-policy_a8cf759d/0c2e643b-en.pdf
- Pavlou, P. A. (2003). Consumer acceptance of electronic commerce: Integrating trust and risk with the technology acceptance model. *International Journal of Electronic Commerce*, 7(3), 101–134.
https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2742286
- Philippon, T. (2016). The FinTech opportunity. *NBER Working Paper No. 22476*. National Bureau of Economic Research. <https://doi.org/10.3386/w22476>
- Podsakoff, P. M., MacKenzie, S. B., Lee, J.-Y., & Podsakoff, N. P. (2003). Common method biases in behavioral research. *Journal of Applied Psychology*, 88(5), 879–903.
<https://doi.org/10.1037/0021-9010.88.5.879>
- Saunders, M., Lewis, P., & Thornhill, A. (2019). *Research methods for business students* (8th ed.). Pearson Education.
https://www.researchgate.net/publication/240218229_Research_Methods_for_Business_Students
- Thaler, R. H. (2016). *Misbehaving: The making of behavioral economics*. W. W. Norton & Company. <https://wwnorton.com/books/9780393352795>
- Tufte, E. R. (2001). *The visual display of quantitative information* (2nd ed.). Graphics Press.
https://www.researchgate.net/publication/50371823_The_Visual_Display_of_Quantitative_Information_ER_Tufte
- Venkatesh, V., Thong, J. Y. L., & Xu, X. (2012). Consumer acceptance and use of information technology. *MIS Quarterly*, 36(1), 157–178.
<https://doi.org/10.2307/41410412>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Σκοπός του παρόντος ερωτηματολογίου είναι η διερεύνηση της χρήσης επενδυτικών πλατφορμών FinTech και της επίδρασής τους στην επενδυτική συμπεριφορά των χρηστών. Η συμμετοχή είναι ανώνυμη και τα δεδομένα θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά για ακαδημαϊκούς σκοπούς.

ΤΜΗΜΑ Α: ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1. Φύλο
  - Άνδρας
  - Γυναίκα
  - Άλλο / Δεν επιθυμώ να απαντήσω
2. Ηλικιακή ομάδα
  - Κάτω των 18
  - 18–24
  - 25–34
  - 35–44
  - 45–54
  - 55 και άνω
3. Επίπεδο εκπαίδευσης
  - Δευτεροβάθμια εκπαίδευση (Λύκειο)
  - Μεταδευτεροβάθμια εκπαίδευση (ΙΕΚ)
  - Προπτυχιακές σπουδές
  - Μεταπτυχιακές σπουδές
  - Διδακτορικό
4. Επαγγελματική κατάσταση
  - Φοιτητής/τρια
  - Ιδιωτικός υπάλληλος
  - Δημόσιος υπάλληλος
  - Ελεύθερος επαγγελματίας
  - Άνεργος
  - Άλλο

ΤΜΗΜΑ Β: ΧΡΗΣΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΠΛΑΤΦΟΡΜΩΝ FINTECH

5. Χρησιμοποιείτε κάποια ψηφιακή επενδυτική πλατφόρμα ή εφαρμογή FinTech;

Ναι

Όχι

(Αν απαντήσατε «Όχι», προχωρήστε στο Τμήμα Δ)

6. Ποιες από τις παρακάτω πλατφόρμες χρησιμοποιείτε; (Μπορείτε να επιλέξετε περισσότερες από μία)

Revolut

DEGIRO

eToro

Binance

Coinbase

Interactive Brokers

Άλλη: _____

7. Πόσο συχνά πραγματοποιείτε επενδύσεις μέσω επενδυτικών εφαρμογών;

Καθημερινά

Εβδομαδιαία

Μηνιαία

Λιγότερο συχνά

8. Ποιο είναι κατά προσέγγιση το μέσο ποσό που επενδύετε μηνιαίως μέσω FinTech πλατφορμών;

Κάτω από 50€

50–100€

100–300€

300–500€

Πάνω από 500€

ΤΜΗΜΑ Γ: ΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΠΛΑΤΦΟΡΜΕΣ FINTECH

Παρακαλώ δηλώστε τον βαθμό συμφωνίας σας με τις παρακάτω προτάσεις, όπου

1 = Διαφωνώ απόλυτα και 5 = Συμφωνώ απόλυτα.

Δήλωση**1 2 3 4 5**

9. Η επενδυτική πλατφόρμα που χρησιμοποιώ είναι εύκολη στη χρήση.
10. Κατανοώ καλά τις βασικές λειτουργίες της εφαρμογής.
11. Εμπιστεύομαι την πλατφόρμα για τη διαχείριση των χρημάτων μου.
12. Η πλατφόρμα προσφέρει επαρκή ασφάλεια και προστασία δεδομένων.
13. Οι χρεώσεις της πλατφόρμας είναι χαμηλές και δίκαιες.
14. Η χρήση επενδυτικών εφαρμογών με βοηθά να λαμβάνω καλύτερες επενδυτικές αποφάσεις.
15. Οι λειτουργίες της εφαρμογής με ενθαρρύνουν να επενδύω συχνότερα.
16. Νιώθω άνετα να πραγματοποιώ συναλλαγές χωρίς τη βοήθεια ειδικού.
17. Η ευκολία χρήσης μπορεί να οδηγήσει σε παρορμητικές αποφάσεις.
18. Σκοπεύω να συνεχίσω να χρησιμοποιώ επενδυτικές πλατφόρμες FinTech στο μέλλον.

ΤΜΗΜΑ Δ: ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΠΟΨΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ

19. Ποιον τύπο επενδύσεων προτιμάτε περισσότερο μέσω ψηφιακών πλατφορμών;
- Μετοχές
  - ETF
  - Κρυπτονομίσματα
  - Ομόλογα
  - CFDs
  - Δεν επενδύω μέσω εφαρμογών

20. Ποια θεωρείτε ότι είναι η μεγαλύτερη ανησυχία σας σχετικά με τη χρήση επενδυτικών εφαρμογών;

Ασφάλεια χρημάτων και δεδομένων

Υψηλές χρεώσεις

Έλλειψη επενδυτικών γνώσεων

Υψηλή μεταβλητότητα αγορών

Κίνδυνος απάτης

Άλλο: _____